

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félve 6 korona, negyedére 2 korona 60 fill. — Egyre szám ára 10 fill.

Feladó-szerkesztő:

SZELE ELEMÉR

Főszerkesztő:

KEMÉNY LÁSZLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal Doák-tér 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjazásba szerint.

A szociális olajcsöpp.

A télen megtartott háziipari tanításokról számolunk be. Megelégedéssel olvassuk, helyeslére készítették azok a hiteles adatok, amelyek a téli tanítások eredményéről szólnak. Fényesen bizonyítják, hogy a magyar munkás télen is szeret dolgozni és szó sincs arról, amit évek előtt egyesek mondtak, hogy a magyar ember a seprökötést, kosárfonást lenézi, s nem szeret vele pepecselni, mert éppen ellenkezőleg, nagy szeretettel karolta föl a mezőgazdasági háziipart, amint az alábbi sorainkból kitűnik.

Hatszáz községben, tizenhatezer ember tanulta meg novembertől március derekáig a háziipart, s ez idő alatt azzal kedvvel foglalkozott. Vidék szerint, ahogy a nyersanyag olcsóbb, vagy ingyen rendelkezésre állott, — tanulták a seprökötést, kosárfonást, fafaragást. Megalakult több mint száz háziipartermelő és értékesítő szövetkezet, s itt állandóan 8000 munkás dolgozott. Csak ezek s akik most tanulták a maguk háziiparát, egy millió koronát kerestek: de a magyar háziiparosok jövedelme már felülhaladta az 5-6, milliót s volt olyan, aki 200 koronát

is keresett a télen. Tehát nemcsak, hogy nem ette a készlet, tehát nemcsak, hogy a jövő nyári keresetre adósságba nem keveredett, hanem még a házi iparból élt a télen; a nyári kereset pedig sertesre, tehénre, a maga háza vetelőre a takarékból kamatozik.

Többet is mondunk. A szabadkői háziipari részvénytársulat 5000 munkást foglalkoztat telen; a háziipari országos szövetség 1000 munkásnak adott telen munkát. És ezek a hitezen másfél millió koronát kerestek Alpár, ahol előnként az első nemzetgyűlést tartották most azzal teszi nevét emlékeztetés, hogy lakói évenként telen ötvenhatvan-ezer koronát vesznek be kosarakból, amiket maguk fonnak. Jól esik megtudnunk, hogy a magyar munkáskéz téli foglalkozását Angolországban, Afrikában is ismerik. Csak ide 24,000 korona ára utikosarat készíttettek a télen a magyarzaink.

Nem csekélység ez. Pedig még a kezdet-kezdeten vagyunk Csak időt kell hagyni, rászokik a téli keresetre minden földmies ember. És ekkor más állapotja lesz a mi hazánaknak, kevesebb az elégedetlen, az Amerikába vágó ember. A munkának meg lesz a becsülete újra.

Elmondtuk ezeket azért, hogy ahol még a munkásság nem beszélt össze téli háziiparüzésre, ott már most tegye meg a lépéseket. Elég ha husz, harminc munkás, kisgazda feliratkozik s idejében bejelentik szándékukat akár a megyebeli gazdasági együletnek akár a földművelésügyi minisztérium háziipari megbízottjának, s tanító mestert kérnek. S lesz kereset, lesz télen kenyér. Még mulatás számba is megy ez a háziipari foglalkozás, társaságban s a jó meleg szobában.

Verner László.

Egy zalai szobrászföldink.

— Kisfaludi Strobl Zsigmond. —

Budapest, márc. 23'

A legutóbbi budapesti téli műkiállítás nagy díjat a Rudics-díjat tudvalevően Kisfaludi Strobl Zsigmond szobrászművész nyerte el. Ez úgy szárazan elmondva sablonosnak látszik mert hisz minden évben kiütönnék egy kiváló talentumot, de a mi előttünk különösen érdekes ezuttal az, hogy a kiütönnék művész zalamegyei földink.

A mi különleges társadalmi viszonyaink között végtelenül nehéz egy művészszerzőség utja. Minden

Az élet utján.

Letörlöm könyömet s megyek tovább,
Hová az élet gondja s harca hív,
Nemes céliért buzogva küzdeni,
Mig tört géppé lesz odűbent a szív.

Romok közt állok, végképpen leomlott
Egy büszke márványpalota,
Mit leltem ábrándúzó tavaszában
Reményekből, álmokból alkota.

Borogó ősz van, föld nyirkos sarában
Fák, kertek ékei ott fekszenek.
Bús pályám képe tükröződik róluk,
Eszényeim is lehullt levelek...

Szememből égő bizalom sugárzott,
Tavasz s nyár volt a világon nekem.
De fény, melegség fogy a sugarakból,
És őszre telre száll tekintetem.

Gyermek valék Egy játékvögeim volt.
Színe díszlett a földi képeiken.
De eljött hozzám a rideg valóság
S elvette, szétlőre játékszerem.

Megyek tovább lélekben öregedve,
Kihűlt érzéssel szívem rejt-kén.
Nem hinti fényét más többé utamra,
Bús esillag, egy-két prózai remény.

De föl-főlszál még lelkom a magasba,
Amíg tanít a zori tapasztalat,
Hogy dobjam felre minden ideámat
S legyen előttem fölve — a falat.

P. G.

Az a csók.

Irta: Sándor H.

Fényes sisakján visszaverődött a hattyól nap
bügyöd sugara Könyű saruiban szép csendesen
közéledett jegyese ajtárhoz. Fellépkedett a lépcsőn,
s fareteszt fölretolta, az ajtót keleti szokás szerint
megkente jóillatú mirhával s azután belépett
a szobába. Leült jegyese ágya mellé. Búcsuzni jött.
Karjával átfonta vállait s bizelgve dicsérte szépségét.

— Szép vagy én lelkem, szép napisütötte arcod,
Szép vagy, mint a cedarenuok sítortakarói, melyek

Salamon pompás szőnyegével vetekedhetnek. Szépek
szemeid, mert galambszemek. Szépek fogaid, mert
fehérek, mint az usztutóbból feljött nyiretlen juhok
s hajad szép, mert fekete, mint Jeruzsálemban az éj.
Én galambom, engedd megcsókolnom életpiros ajkaidat.

A leány hallgatott. Eltorzult az arca, majd
tétovázva felelt: Csókot?

Az ifjú neheztelve felelt:
— Én szépen, én jegyessen, miért vagy oly
szótlan ma? Miért e hallgatás? Búcsu csókra jöttem,
mert a legő már vár rám a város kapujánál!

A leány rávetette révedező tekintetét és hallgatott.

— Szólj édes galambom, hogy segíthessek
rajtad Szólj, — mi bánat, hogy bánatalmazódat megbűn-
tessem.

A jegyes arca élénkebbé vált s halkán meg-
szóllalt:

— Az a csók! Borzadok, ha azon perere
gondolok. Pedig előttem áll mindig az egész kép...
Egy szőlő arcu ember tanított itt, Jeruzsálem kör-
nyékén, akit imádkoz, akiért feláldoztam az életemet
... S hallgass... aj, de rómitó! elém tolakodik

Az új **Osram**-dróflámpák
Törekeftlenek

Képviselet és raktár Magyarország részére: Finger és Fia, Budapest VI., Hajós-utca 41.

folyó megdssa a medrét s ha ott az áradat falja fel az akadályokat. — emitt az akadályok sebezhetik vagy pusztíthatják el szimbilisz művészelköket. Van még egy középső eshetőség: amikor a szeszélyek kohójában nemes fémme izzik a művész-egység. Ezekből való kiváló művészföldünk, kislafudi Strobl Zsigmond. —

Mig idáig eljuthatott a legnagyobb kitüntetések egyikéig, valóságos szakadékokat kellett átháldlnia, nagy vizeket átúsznia. Ha tekintetbe vesszük, hogy különösen nálunk, a művészi elismerés leggyakrabban késik, sőt gyakran elkésk, a földünket ért méltánylás annál értékesebb. Hányzora váltik be a költemény:

Művészt, szellem és tehetség
Moganyni bábóas virág.
Én hiszek benne rendületlen,
De hisz-e benne a világ?
És elismerés napfénye nélkül
Elhervad buszon, szomorú —
És nem virul ki soba többé
Csak tán a siri koszorún.

A művészt ért dicsőösgöböl épp úgy kijut a szülőföldnek is. Így volt ez mindig. Erért volt az olasz renaissanceban szokás, hogy a művészzölött, ha szobrász volt, egy-egy szobrot, szökökutat vagy oltárt mintázott és faragott ki szülőföldjének, ha pedig festő volt, a szülőhelye templomának falfestményeit vagy oltárképét és illusztris nagyjait festette meg, hogy halála után is száradokon át hirdesse ama helység kulturális színvonalának nemes emelkedettségét. Amit a művészek szülőföldjüknök hoztak, látásuk és érzésük legszebb, aranylitzta lirizmusú volt, mert szög a nagyrilág elismerés, de hideg fény marad; míg a szülőföld szeretete, melegsége a humász igazi, életadó nedve a legszebb, legöszintébb mindenek fölött.

Ezek az érzések táplálhatták a tizenhét éves zalamegyei fiút, aki szöke fejével és kék szemével, sok bizalommal ment bele a közdelembe. Atyja maga is állandó vívódásban él családjáért; szegény népápnító volt, előbb Alsófajtkon, (hol művészföldünk 1884-ben született), innét Nagy-Páliba költöztek. A

kis Zsigmond nyolc-kilenc éves korában furt, faragókat, rajzolt, festett, önmagától minden vezetö kéz nélkül; különösen történelmi kép-k igázták gyermekfentázisját, minö a „kenyérmezel öközet”, hol termeszeten minden török halva marad a csatátérn. Alik ezeket a rajzokat és figurákat láták, meglepetve állapították meg a kivételes talentumot, de atyja, ki mindössze, évi háromszáz forint jóvedelem fölött rendelkezett, mit sem tehetett érdekében. Így nőt föl a művész-emete allandó, lázas faragás, rajzolás és festés közepett, tizenhét éves koráig amikor kiválogatott néhány munkáját és felment Pestre az Iparművészeti Iskolába. Itt rögtön felvették a bemutatott munkák alapján, söt egymásután három dijjal ténneték ki. Husz éves lehetett, mikor Zalavármegyé, szülőföldje figyelmé tereledött reá és Déak Ferenc nevével viselő nemesi alapványt évi kétszáz koronát — ítélték neki, töb éves át. Ez bizony szerény lehetett, de amiben így nélkülöznie kellett, azt hozzápöltöta fiatalságával és idealizmusával. Ahol a célról volt szó ott minden másodrendű volt náia. Néhány forinttal szebebb ment Bécsbe, a művészakadémiára. mindig emlékedre följebb-följebb. Egy év múlva Pestre tért vissza. Ekkor már kezdett kiállítani a Múcsarnokban s az öszes látatokon, hol évröl-évre mind monum-entálisabb művészi munkákkal szerepelt. Egyik legszorgalmasabb szobrászunk, aki nem köt ki föltétlenül tevékenységére — a hangulatot, inspirációt, mert hisz ez állandóan uraja.

Ami a szindarabokban Somló Sándor, a festészetben a boldogult Hegedüs László volt, a szobrászok között ugyannyi szerencés kezű kislafudi Strobl Zsigmond. Egész sereg pályázat és díj nyertesé, Állami ösztöndíjjakkal buzdították fölölről továbbra is és lehetővé vált részére, hogy Nemet-, Olasz-, de különösen Franciországban elmélyedhessek a művészet remekeibe.

Ami kislafudi Strobl művészetét teszi, az a feltörekedés minden idegen határon; egységét oly irányban fejlesztette, hogy azon szörödjék át a természet. Azok a mellszobrok, melyeket pl. leg-

Az ifju felrezzent merengéséből. Amint rátekinett az alakra, lelkében némi borzadályt érzett. Megragadta töröt s odaszólt.

— Ki vagy ember?
— Ez mély, alázatos hangon felelt.
— Judás vagyok Iskariótból s most bolyongok, miut az öldözött vad.
— A tiszt meghökkenet s töröváza szólt.
— Judás? Iskariótból? Te adtad azt az áruló csökött?

— Éu, uram, én adtam, harminc ezüstért. Éu voltam az nyomorult s most dobtam vissza mind a harmincát a töröcsükra, de már késő.

Vad haraggal felelte ki az ifju a töröt, hogy leszurja . . . Judás kapta-e kezét s szólt.

— Ne . . . ne öj meg . . . ne könyörölj rajtam, mert, ha leszurja, jót tesz velem. Öu közemlöt akarok meghalni, mert bünhödni akarok tettemért . . . ; de uram! oly nyomorult vagyok, hogy még kötélekre sem jut.

Lehányatott az ifju keze. Majd odakap bördövéhez, lekapsolta és odanyújtá Judásnak.

— Ime fusz, itt a kötélek.
Judás megragadja és rohan . . . rohan az erdő felé . . .

Az ifju meg bámul . . . bámul utánna, mig elmen tönik az erdő sötörjében . . .

Hirtelen egy kék érinti vállát. Megrázkodik. Jegyese érintette; nyaka köré fonta karjai s arcára egy csökött nyomott.

— Szeretlek, itt a csök. Kitéröldött lelkemből az az arc és az a kép.

utóbb dr. Bárczy István polgármester leányairöl Káda Elek kecskeméti polgármesterröl, Nagy László dr. a híres pedagógusröl stb. mintázott, beszédes dokumentumai a művésztének s a keresepi temetőnek ama síremlékei, melyek művészzök kezéböl kerültek ki, költöi megnyilvánolásai egy nagyszölm művészelköek.

Most az a terve, hogy Észak-Turkesztánba menjen a Turáni Társaság támogatásával, az ösmagyar nyomok kutatására és magyar-rokon típusok vizsgálataására, művészökítésére. Mi azonban, földjei, kik szerettél-lesürök művészi törekvésé és utai, arra kérjük öt, tegyen le a tervéről egyelőre, legalább addig, mig elkészült a bagdadi vasút. Meggyöződésünk szerint, most a legjobb uton van „az élet öjszaki csillaga”: a művészetben s netán megrövidüle minden eddig elért eredmény a hosszú — turáni uton. Ha a magyar tudományos akadémia közömbösen vette eddig az ösmagyar nyomok nagy kérdését, ugy véljük, hogy művészföldünk is erőt vehet nemzeti iránti mélyesges szeretetén, legalább egyelőre. Most még jöjjön közénk Zalába, hol gyermekeink tanyáján és szülőföldje műbarátai között jó zalai borok mellett, új lelkesedést meríthet a további sikerökhez.

Cich.

Eötvös József báró mint regényíró.*

1913. szeptember 3-án lesz száz esztendője, hogy a magyar irodalom egyik büszkesége, Eötvös József báró, e világra jött.

Hármily kevésbé kedveltje is az olvasóközönségnek, azért ama nagy érdemek miatt, melyeket mint író és államférfiu szerzett, nem szabad a magyar művelt közönségnek iránta haladatlannak lennie s ha máskor nem foglalkozik műveivel és életével, legalább az ilyen ünnepelesre kínálkozó alkalommal szenteljen emlékének valamicske időt. Teljes elismerés illeik meg az Irodalmi Kör t. vezetőségét, amely éreze Eötvös nagyságát iránt a hálnak hazafias kötelességöt. Jó előre fölvette munkarendjébe, hogy róla ismeretterjesztö s emlékétt feljött fölfeleásokat rendez.

E fölfeleások elsőjének megtartására az en személyemet választotta a Kör s én a megbízást Eötvösnek, mint regényírónak bemutatásával kezdöm meg.

Eötvöst a kritika s ennek megállapítása után az irodalomtörténet mint egyik legnagyobb regényírótt ünnepli. A közönség olvasása a róla szölo magasztalásokat, azokat el is hiszi, de hogy valójában igazak és méltányosak-e azok, azt közvetlenül, az Eötvös műveinek olvasásán alapuló tapasztalatból megállapítani nem igen van kedve. Más szóval, a közönség mások szavaiböl hiszi, hogy Eötvös nagy regényíró, de a maga olvasása alapján nem tudja.

S valjon mi ököböl nem torogunk Eötvös regényei oly strün közökben, mint teszem azt Jókai, Mikszáth, Herczeg vagy Brödy művei?

Egyszerben azért, mert Eötvös nem mulattat s nem is akar mulattatni, hanem tanítani, használni öhajt csak. Hogy hasznatlással öljeik, amint a tanuló nem érdeklödik oly mélyen a tudományok iránt a csak tanítással foglalkozó iskolákban, mint a tudományok és ismeretek népszerűsítöt, képekben is szemléltető mozielőadások iránt, ugy Eötvös regényei is inkább a hasznosságra, a tanításra törekvö irányzatok miatt kevesebb érdeklödésre találunk, mint Jókai vagy a többiek, akiknek tantáziája a moziképekhez hasonló színés vetítésökben tárja fel a társadalom képet.

Eötvösnél nem az a főcök, hogy érdekes változottságu, éleken folyó s a bönök nagyságával megrázó, az éreny gyakorlásával elbábjöl elbeszélést

*) Fölfeleások az Irod. és Műv. Körben 1912. dec. 15-én.

annak a torzon-borz alaknak rút arcá, aki azon borzasztó öjszakán fályáktól kísérve csökött nyomott az Ember arcára, akit imádok. Ez bán, az riaszt, és nem enged nyugalmat lelkemnek, mert az Embert most kínozzák és az a borzas arcu ember fut a harminc ezüst pénzézel

Az ifju érdeklöve hallgatta, ö pedig folytatta — S hogyaz, te most itt akaraz hagyni? Lelkem eddig is szorongott, de legalább te közömbösen voltál. Öh, ha elhagynál az a remkép, mely egész kísértetességben előttöm áll, megölne, megölne, érzem . . . Vagy . . . csak fusz, ha nem szeretsz akkor menj, hagyj el . . . Egy ártatlan már szenved: miatta, én is meghalhatok belé.

— Nem, nem megyek el addig, mig boldognak nem látlak, mig a remképet ki nem töröm lelkedből. De szólj ki az a rettenetes ember?

A nő arcá megvonaglott s vontatra ejtette ki a nevet.

— Iskarióti Judásnak hívják.
Az ifju elmejébe véste: Iskarióti Judás.
Elrohant.

Keresztül furakodott a bämész nép tömegekben s kijutott a városból.

Gyöüyörön éj volt. A hold megvilágította az egész tájat. S az ifju ide-oda bolyongva egyre csak mondogatta:

— Iskarióti Judás . . . Iskarióti Judás.
Amint így töprengve bolyongott, hirtelen el-suhant mellette egy topronyos, torzon-borz alak. Háta meggörbült, szeméi zavarosak voltak s inkább egy számadó, mint gyöölöletes alakhoz hasonlított.

nyújtson, hanem azt űzi maga elő, hogy az életből vagy a történelemből kikapott eset elbeszélése közből minél több új gondolat és eszmét közöljön. melyek vagy az esemény mögött lappangának a szokatlan vagy a közönség elő, vagy az eseményből következnek, s azokat ő vonja le tanulságként.

Mig tehát a divatos és kedvelt elbeszélőknél maga az elbeszélés anyaga rendkívül gazdag, addig Eötvös-nél a gondolatgazdagság előkelő tulajdonsága tűnik szembe. Az egyik fajta elbeszélő tehát magának az eseménynek, a kikondított vagy igaz történetnek pusztá elmondásával köti le az olvasó figyelmét, addig Eötvös-nél a történet elbeszélése csak alkalom arra, hogy a történettel kapcsolatosan minél több eszmét közöljön olvasójával. Épp azért, aki csak kellemes szórakozást akar találni a regényolvasásban, az nem nyúl Eötvös regényeihez, hanem megelégszik a könnyebb fajtyul vagy csak mulatótt elbeszélésekkel. Ellenben aki a mulatás mellett lelki épülésre, szív és elméleti gazdagodásra is szert akar tenni, az Eötvös regényeit mindig kedvvel fogja kezbe venni és megelégedéssel fogja letenni.

Egyetlen egy regénye van, a legrégibb, mely a népszerűtlenség, az olvasatlanság alól kivétel s ez: A karthausi. Egy fiatal sárv hányódási, családias foglalkal benne helyet, de nem annyira eslekvés, mint lelekráj alakjában. Egy a karthausiak kolostorában megnyugvásra lélő, fiatal francia gróf, Gusztáv, önti ki benne saját zseve keserűt és tárja fel miudazon érzéseit, melyek csak ifjú szívéből fakadnak. De mivel "érzesei egytől-egyig a csalatkozó szív termékei, az egész könyvön csupa panasz és boldogtalanság vonulván végig, joggal neveztek a fájdalom bibliájának. Különösen a fiatalnagok kedves olvasmánya ma is. Mi lehet ennek a megfajlése? Az, mert Gusztáv tapasztalata és ebből terüő lelekkállapota az ifjúsággal azonos.

Kováts Antal.

(Folytatása következik)

Kaibrot Hattava.

En a vágyak temelője vagyok;
Mély sirba hantolom el őket,
Könnyeket sohsem hullatok rajtok.

A sok piros arcu vágy síhedér,
Egykoron lobogó, daloló, —
Vértelen, holtan a földben hever.

Holnap majd sok fehér liliommal
Ültem be e vágy sírokat
S fejtül ültem mirha bokorral.

Aztán lesznek, mint, kik soh, se voltak...
Föltöltik új, szent vágyak élnek. —
S tenj alsznak ök az örök holtak.

CSÁNYI LÁSZLÓ.

HIREK.

Egy kis statisztika

Eleve kijelentjük, hogy ez nem akar semmi lenni; csak egy kis statisztika, uraim! A statisztika pedig csak számokból áll és nagyon ártatlan dolog. Ugyan, ki törődik azzal, hogy hány milliméterrel nagyobb az európai ember koponyája, mint a pattagónié, vagy a némokára muzeumba kerülő siux indiáné. Hat ilyen ártatlan dolog ez.

No, de némelykor akadnak beszédesebb statisztikára is; ezek aztán miudén ártatlanságuk mellett is

szöveget űnek az ember fejébe. Hogy például ne menjünk nagyon messzire, (Pattagóniába, Amerikába) — itt van Kanizsa iparos statisztikája. Itt ugyan űzlelekről van szó — szolidak, régiek, elegánsak stb — és nem a milliméterekről. Nagyon szeretünk vele kérkedni, hogy Kanizsa kedves, élelmes, kereskedő és iparos város. Van itt, — tegyük föl, — 28 ezer lakos. Iparos város, tehát sok a sokféle iparos van. A statisztika adatait egybevetve nagyon furea iparág kerül ki győztesen a szög-t űő számok közül. És a kóp, amit nyertünk magunknak, az egy kiesinyített Magyarországnak: egy kis állam.

A statisztika szerint van Kanizsának 12 asztalosa; ez tehát egy iparág. Van 25 fürdőház, van 16 cipész-üzlet; ezek iparágak. A 28 ezer lakosú városnak van továbbá 18 borbély-üzlete, 4 hentes-üzlete, 6 mézártszék — és a sok gyári munkás részére "gytlen egy dűkezője! (Ezt hangsúlyozom.) Mindez nagyon szép dolog; illik egy fejlődő városhoz, ahol az emberek mindennapi, nélkülözhetetlen szükségletei ennyi óg elégték ki. És most következék kérem a diadalmas szám: ne tessék nyugot gondolni! A 28 ezernyi lakosú városnak van kérem 44 keresmája kávéháza! (A kávéház is keresma, ahova elegánsan űlözök emberek járnak; galériák, selyem nyakkendőkkel, finnyes egyenruhakkal, szmokinggal stb. — ergo egy sokkal feljebb, mint a keresma.) A diadalmas szám tehát 44; majdnem meg-gyszer annyi, mint az előzők közül a legnagyobb.

Es ez s magásra felkapaszkodott szám aztán szöveget űt az ember fejébe. Vajjon nekünk erre a 44-re van a legnagyobb szükségünk; vajjon ez a legszükségesebb élet-feltétel? Vagy tán valami más teremtette meg ezt a diadalmas 44-et. Ja, kérem, nagyon sokba kerülnek az új ágyúk, gyerekek, hájók, miniszterek stb.: s az államnak onnan kell szerezni, ahonnan lehet. Es sok más városban is a nagy adót, hasznot hajtó 44 vezet! És most ismét csak hangsúlyozzuk, hogy ez csak egy kis ártatlan statisztika akar lenni és semmi más. — S. —

— **Agyonvert tanító.** Csuk Ferenc elsőszőlőki gazdát megévalta a felesége a községi tanítóval. Wallner Adóffal. Pénteken azzal távozott el az asszony, hogy a pataki megy ruhát mosni, de valójában találkaja volt a tanítóval. Csak az erdőben együtt érte őket, ami annyira kihozta a sodrából, hogy a mazával hozott baltával a tanítót agyonverte.

— **Sikkasztó segédjegző.** Szőlősy Gyula tapolcai segédjegző könnyelmű, kártyás életmódot folytatott. Fizetését hónapokra fölvetve előre és Horváth József kezessége mellett nagyobb összegű kölcsönt vett föl az egyik banknál. Napokkal elszőltt feleségével s kis gyermekével együtt elűlt a tapolcáról. Az ügyesség elfogató parancsot adott ki ellene.

— **Kuruzslás.** Jós István murarátkei gazdálkodó megtudta, hogy özv. Horváth Józsefné kiskanizsai asszony minden betegséget gyógyít és már eddig is nagy sikereket tudott felmutatni. Jós István gazda is elment hozzá, hogy gyógyíthatatlan fejbaját kezelhesse. Igen egyszerű a dolog — mondta az asszony, lefektet 6 koronát, én misét mondatok magáért és imádkozom s rövidesen elmúlik a baj, a többiről majd beszélünk. De a főfájás csak nem akar elmúlni s Jós István most a reudorséghez fordult panaszával, hogy a javasasszony patikájától megkíméljen másokat.

— **Gigány és pincér.** A Royal kávéházban, hol mindig vígan szól a cigánymusika, a minap kellemetlen incidense támadt az egyik cigányzenészek Burka Kálmánnak. Vigan jött a kávéházba s kalapját a fejről nem vette le. Az etikettező főpincér Vloch Géza akkorról vágott a cigány fejére illetve kalapjára hogy a cigány menten elszőlűtt és kalapja is össze-

törtött. Panaszával a rendőrséghez fordult és a kalap árának megtérítését és fájdalomdíjat igényel.

— **A tanulófűtség a Balatonnál.** Dr. Óvári Ferenc orsz. képvis., a lenélek és Úszóú Ernő tükár körlevélben fordultak a „Balatoni Szövetség" névében az ország valamennyi fő-, közép- és szakiskolájához, hogy a folyó évre terbe vett nagyobb iskolai kirándulásokat a Balatonhoz irányítsák. A körlevélhez célszerű utitervet csatolt a Szövetség, amely az iskolai kirándulások sikere érdekében felfalajna a legteljesebb mértékű erkölcsi támogatást is.

— **Fehér Anna.** Gárdonyi eme híres bétörténetének próbái sorényen folyának s az azokon nyert benyomásaink szerint a Fűtőlázi Kézművesek Onképző és Dalkörének f hó 5-én a Polgári Egylet nygtermeiben tartandó estélye a legnagyobb siker jgyében fog lefolyni. Felhívjuk közönségünk figyelmét ezen sok élvezetet nyújtó előadásra.

— **Ösztöndíj-pályázat.** A kereskedelmi miniszter pályázatot hirdet az „Erszédet királyné ösztöndíj alap" 1913. évi kamataiból alakítandó 8 egyenkint 2600, azaz Kétiözerötötz koronás ösztöndíjra. Az ösztöndíjra keleti kereskedelmi akadémiát jó eredményrel végzett oly fiatalabb kereskedők pályázhatnak, kik az akadémia elvégzése után legalább három év óta a gyakorlati kereskedelem terén működnek s ismereteik bővítésére előjából valamely jelentékenyebb külföldi városba, vagy kikötőbe, mely tengerentúli kivitelű bir, kiutazni szándékoznak. A kereskedelmi miniszterhez utazott kérvények május 1-ig a soproni kereskedelmi és iparkamarához nyújtandók be, ahol a részletes pályázati feltételek is megteudhatók s a kérvény szerkesztésére vonatkozó utmutatások is nyerhetők.

— **Lopás Rác János városi kántor lakásából.** Cselédje Vellák Mária egy bördönt ellopott s a cselédnek is nyoma veszett. Ugy a bördönt, mint a cselédet keresik.

— **Sláger-műsor az „Edison" színházban.** A szezon egyik legkitűnőbb műsorát mutatja be az „Edison" színház ma esütőrtökön és holnap pénteken. A legérdekesebb és legművészebb felvételek oly gyönyörű összelátásban kerülnek a szemlélő elő, hogy mindenké a legteljesebben műszervez kielégítő érzetével konstatálja, hogy az „Edison" színház ismét jó hírnevéhez emelté produkált. — Szombat és vasárnap fényes előadás tartatik remek szép műsorral. Az „Edison" színház látogatását mindenkinek szives figyelmébe ajánljuk.

— **Uj petróleum forrás a Mura mentén.** Muram-louce község határában nagyobb petróleumforrást találtak. Az új forrás gazdag tartalmaival most újabb forradatot ad a tervezett petróleumvállalat létesítésére.

Szerkesztői üzenetek.

— **P. G. Budapest.** Köszönjük. Közlünk ritka szép versét. Hiába, öreg katonának jobban fog a fegyverre! Halljuk minél gyakrabban hangját!

— **Várj, csak várj csak!** Ön is vérjon. Ha szebben kesereg, talán bejut munkásaiuk sorába. De így alig.

— **H. V. Ne csak igorjén, hanem adjon is.** Már negyedszer igért most s még egyszer sem szől. Szeretnénk már szavat ismerni!

— **A. N. Igaza van.** Minden tulsz hiba.

— **A csók.** Ez ugyan el nem csattan.

— **Nem közölhetők. Husvétii gondolatok.**

Az én szívem. Tavasszal.

— **L. K. Budapest.** Cikkét köszönjük és mai számunkban hozzuk.

MILKA

Suchard

KITÜNŐ ALPESI TEJ-
CSOKOLÁDÉ

Árverési-hirdetmény.

A Néptakarékpénztár r. t. Nagykánizsán
zálogosztálya

1913. április hó 19-én

nyilvános árverést tart, amelyen az 1913. évi március hó 19-ig lejárt és ki nem váltott zálogtárgyak kerülnek iparhatósági biztos jelenlétében árverésre.

Árverés kezdete délután 2 órakor.

Aspirin-

E világszerre ismert fájdalomcsillapító szer!

Igen gyakran súlyosabb készítményekkel helyettesítik.

Hogy valódi készítményi kapjunk, csak a

Aspirin-Tablettát

vegyünk, az alábbi rajzban látható eredeti csomagolásban, (1 üvegcső 20 égitrammos tablettával ára K. 1.20).

Minden tablettán rajta van az Aspirin szó.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Védjegy: „Horgony”

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

egy régióknak bizonyított házi-szer, mely már sok év óta legjobb befőzészószék bizonyított közönségnél, csúszal és megbűvészeknél.

Figyelmeztetés. Súlyos hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan eredeti üvegcső fogadjunk el, mely a „Horgony”-védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K.—80, K 1.40 és K 2.— és üvegcsőiben minden gyógyszer-tárban kapható. — Forgatór. Török József gyógyszerész, Budapest.

Dr. Richter gyógyszer-édes az „Arany orvosi-híradó”
Prágában, kinevelthetése 6. 100.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

FELSÉGES izü fehér vagy aransárga
CSEMEGE MÉZET

5 kg—os csinos postadobozokban 10 Koronáért szállit bérmentve

A „MÉH” A MAGYAR MÉHESZEK ÉRTÉKESÍTŐ
SZÖVETKEZETE, BUDAPEST, VÁCI-UT 108 bd

Szakkérdésekben díjtalan felvilágosítás!!

Verseny tárgyalási hirdetés.

A Nagykánizsai Szépitő Egylet verseny tárgyalást hirdet a sétater Csongery-uti feljárójánál végzendő **kömvés, műkő és lakatos munkákra.**

Ajánlatot a felsorolt három munkacsoportra külön is lehet tenni.

A költségvetési úrlap a Szépitő Egylet elnökségénél (Csongery-ut 3. l. em.) kapható, ugyanott a tervek megtekinthetők és egyéb feltételek megtudhatók.

Az ajánlat a költségvetési úrlapon állítandó ki, melybe az egységárak beirandók.

Az így kiállított és aláírt, zárt és lepecsételt borítékba elhelyezett ajánlatok **1913. évi április hó 14. napjáig** a Szépitő Egylet elnökségénél nyújtandók be.

Az elnökség fenntartja magának a jogot, hogy az ajánlatok közül az árra való tekintet nélkül szabadon választhasson, vagy új árlejtést tarthasson.

Nagykánizsa, 1913. március hó 27-én.

Nagykánizsai Szépitő Egylet.

Magvakat tavaszi elvetésre

ismert kifogástalan minőségben szállit

MÜHLE ÁRPÁD
kertészeti és magtermelési telepe **TEMESEVÁR 41. sz.**

— Alapított 1875.

Duson ábrákkal ellátott főárjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, feléve 5 korona, negyedévre 2 korona 80 fill. — Egyszeri szám ára 10 fill.

Felolvasó-zerkesztő:
SZELE ELEMÉR

Főszerkesztő
KEMÉNY LÁSZLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjazásában szerinti.

A beszélő számok.

Jubiláns püspökünk Hornig Károly báró bíboros 25. év püspöki jubileuma alkalmából beszámolót ad negyedszázados püspöki működéséről. Meglep az a szerény hang, melyen a fejedelmi bőkezűségű főpap 7 milliót meghaladó adományáról s alapítványairól szól. Aki 24 év alatt közölcökrá emnyit adott az már magában véve olyan tett, melyhez nem kell megjegyezni fűzni.

A latin nyelven közzétett jelentésből szöszserinti fordításban a következőket vesszük ki: „Különös gondom volt arra, hogy a püspöki javadalmat minél inkább megjavítva szépelemhez adthassak, amiből ugy az egyháznak, mint papság és hívek szükségleteiben telt marokkal siethessék segíteni, amit Isten segítségével adt hiszem betöltöttem, amint a számadások igazolják.

Először is meg kell említenem, hogy a püspöki javadalom, mint uradalom 22 plébá-

nián teljesít patronusi köteleességeket, továbbá fentart kath. iskolákat és tanítókat 40 községben, amely köteleességeknek miként iparkodtam megfelelni az alábbiakból fog kitűnni.

A tudós főpap a püspöki uradalmat ugy kezelte, mintha csak letétben volna nála. A bibliai talentumok jutnak eszükbe, melyekkel igazán jól sáfárkodott s ugyancsak nyugodt lelkiismerettel állhat elő a számadással. Egyébként lássuk röviden, hogy a 7 milliónál nagyobb összeget milyen egyházi és kulturális célokra fordította a bíboros.

Huszonkét plébánia építésére és javítására adott 294.000 koronát; kápolnák és templomok építésére és javítására 195.000 koronát; iskolák építésére 279.000 koronát; plébánosok és tanítók segélyezésére 783.000 koronát; a kongrua alaphoz évi 30 koronával járult a püspökség. Veszprém városában egy templomot építtetett a püspök 287.000 korona költséggel; a lajoskomáromi és far-

kasgyepüi templomok építési költsége 9000 koronát tett ki. Egyházak segítésére 721.000 koronát fordított. Idegen parochiákat 97.000 koronával segélyezett; iskolák javítására 530.000 koronát.

A veszprémi és pápai gimnáziumokat évi segéllyel támogatja. Több mint 200.000 koronára rug az irtalmas nővérek iskoláinak támogatása. Tanítók gyermekeinek nevelésére 283.000 koronát juttatott. Az elaggott és beteg papok segítése 300.000 koronánál többet vett igénybe; a segédlelkészek fizetés emelésére 75.000 koronát; 40.000 korona költséggel kiadatta a veszprémi egyházmegye történetét. A sajtóra 240.000 koronát fordított és az egyházmegye területén megjelenő sok lapot támogatott. Tudományos és művészi célra 400.000 koronánál több jutott. A püspöki javak kezelőinek nyugdíj alapját 500.000 koronával gyarapította Községeknek, árváknak, szegényeknek, betegeknek, tűzkárosultaknak 800.000 koronát juttatott.

A Vajda levele öccséhez.

Közlő: Adorján Sándor.

Kedves Öcsém!

Balatonszemesi kolnámban vettem kézhez művedet. Azt írod, megbírálsd végotti küldöd. — Ime itt írom a bírálatot. —

Művedet staféta hozta. A Prunka cigány, az öreg Prunkának a fia. Tüzes cigány, jó cigány. Hej! mikor még a dedősapit hozta a Bihar Sándor ver-bunkosát Zulusbéri Horváth Lacinak a balatonfüredi Anna báton.

Az volt ám a cigány. Különben megülte volna a Zeneskadémia elnöki székét, mint List Fránci. A Prunka, meg a Mica, meg a Pppita, meg a Galanga, ez volt egy sátoralja. Valamennyien balatonfőkajári származás voltak. Pozsonyi diéta, megyebál, megyei restauráció, installáció, névnap, lakzi, kárlató, uralmultság csak ugy volt uralmultság, ha a Prunka bandája hozta.

Tudok is róla egy történetet. Kocsí Sebestyén Gábor nambátyám és birtokos szomszédom beszélte el nekem veszprémi fikus koromban.

Ferenc császár megkérte a muszkák cárijának a lányát Alexandra Pawlovnát.

Ez a Ferenc császár az a Ferenc császár, aki magát a pénzén II. Ferencnek nevezi. De ez nem igaz, ez ellen harcolok, amíg csak egy kis csepp igaz magyar kolomista vér lesz az ereimben. Ő csak mint osztrák császár II. mint magyar király I. Ferenc. Ezt majd egy könyvben is megírom, ha érkezem lesz rés.

Elküldö embereit háztövezni Muszka országba Tetszett a lány egy.

Szép lány, derék lány.

Nem olyan, mint nálunk a Mezősegen, de azért szép lány. Az arca hasonlú a kinyílt pünkösdi rózsához, a szeme nagy barna telénszem, akárcsak nálunk Mezőszenygyörgyön. De a gerincendzere- az más.

Muszka gerinc, magyar gerinc nem egyforma.

A muszka gerinc szük medencéjü, hosszú csigolyákkal, a magyar gerinc széles medencéjü, rövid csigolyákkal.

A magyar gerincnek utolsó példánya a Millfajdó volt. Sobri bandájában volt pusztázó szegénylegény. De őt felakasztották a tegerverneki cigány lapon. Azóta hiába keresem a magyar gerincet.

A magyarok vándorló nép voltak, mint Isten vándor madarai, a darvak.

Jobb a darvaknak, kedves öcsém hídd el, meg az erdei vadnak, mint a szegény embernek. Mert a daruknak is van fészke, a rókának is odja, de a háztalan embernek bizony ninesen háza.

A régi magyarok, amint így vándorolának, összehasodtak a Lappokkal, Pacinakkokkal, Osztrákokkal, Szamojedekkel akiknek mind rövid a gerincoszlopok. Ezért rövid az igazi magyarnak is a gerince.

De a muszkák egy származtak, hogy a darulábú szlávok összehasodtak a hosszugerincű normannokkal. Hosznak most is valamennyien.

A normannok Rurik, Sineus és Truvor vezérelt alatt vonultak be Muszkaországba.

Ezt Magyar Kossal Pál uralm-bátyám beszélte apámuramnak, amikor én még pendelyes gyerek voltam. Nagyon érdekes dolog, majd megírom egy könyvben, ha érkezem lesz rá, akkor majd megemlékezem a Ramasetter Vince sümeji borpinceiről is.

Hát ott lgytám el a beszéd fonalt, hogy Ferenc császár megkérte Alexandra Pawlovnát.

Szép lány, derék lány gazdag lány. Jó család.

Az új

Osram - drótlámpák
Törékellenek

Képviselet és vaktár Magyarország részére: Fingó és Fia, Budapest VI., Hajós-utca 41.

A püspöki javadalom felszerelésére, jövedelméből többé tételére 900.000 korona befektetést eszközölt.

Ezek a beszélő számok. És még valaki azt mondja, hogy a főpapi javak holt kézen vannak. Ezek a csendben feltűnés nélkül kiadott összegek tiltakoznak a legjobban a nagyszajú demagógok hazug ráfogása ellen.

Nem is beszél az arról, hogy mennyi kiexisztencia jut keresethez s mennyi kis ember jut pozícióhoz a főpapi javak révén, már maga a sok segélyezés is kívánatossá teszi, hogy a vagyon maradjon csak a főpapak kezén, akik a legjobban s legméltányosabban rendelkeznek vele. Azt mondják, hogy sok főpapi birtokon a nepotizmus uralkodik, még az sem baj és szocialis szempontból csak előnyös a nemzetre Legalább egy-két szegény család emelkedik, tollasodik, dehiszen azok is támaszai és oszlopai lesznek a magyar középosztálynak. S a pénz csak gazdát oseréli, de a hazában marad s a nemzet vérkeringését segíti elő.

A veszprémi püspök beszámolója csak egy eset a csendben, feltűnés nélkül áldozó főpapak gazdag szocialis és kulturtevékenységének igyavallására.

Sz Z

Birtokviszonyaink.

Nagy bajunk, hogy még mindig kilencezer község határa nincs tagosítva. A mi vármegyéknek rendkívül fájdalmas tengeri kígyója ez. Mind-nagya tudja, hogy eredményesen gazdálkodni csak rendezett birtokon lehet. Husz-harminc darabban fekvő birtok testeken célszerű gazdálkodást folytatni nem lehet. Nagyon eldarabolt földbirtokon a gazda nem juthat a megmunkált földből eredő jövedelemnek ahhoz a számához, amelyet a leggyeszebb és legolcsóbb módon, nagy bérhuzások nélkül is biztosítani

Romanov Holstein — Góttorpi Versenyez régiségre a Kaplony nemzetséggel.

Megállapodtak a lakzira névze is. Meghívták rá 78 magyar vármegyét is. De Ugoesát nem. Mert Ugoesa kijelentette, hogy „non coronat” Még királynót sem. Még a muszka cár lányát sem. Még Alexandra Pawlovát sem. Akkor történt, hogy az ugoesi megye gyűlésen detronizálták a Habsburg-Lothringeni dinástiát. Joguk ehhez nem volt. Mert az 1687 és 1793 évi törvények nyilván elismerik a Habsburgok, illetőleg Habsburg-Lothringenek magyaros uralkodási jogát.

Azért volt akkoriban 78 vármegye, mert a négy Slavon megye is hozzájuk tartozott. Szerém, Verőce, Pozsega és Valkó. Azután volt 3 azóta már átalított megye: Zaránd, Közép Szolnok és Kővárvidék.

Beszéd közben szó jött a cigányról is, melyik banda fogja huzni a lakzira. A muszka cár valamely német bandát akart, valami Haydn, de Ferenc császár kötötte magát a Prunka bandájához.

Szó szóra.

Majduem abba maradt a lakzi.

Végre a muszka cár is engedett, mert Ferenc császár jó volt, gazdag volt hát megállapodtak Prunkában.

Ha a muszka cár akkor bele nem egyezik ebbe, nagy bajok lettek volna.

(Folyt. kov.)

számára az okos gazdálkodás elvai szerint való birtokrendezés: a jó tagosítás. A jó tagosítást pedig biztosítja most a két új tagosítási törvény (1908. VII. és XXXIX. t. c.), mely négy év óta van életben s mári-átment a köztudatba annak használhatóságát és jóságát. Ez a törvény Magyarország birtokpolitikájában új, virágzó korszakot nyit majd meg, mert elsősorban gazdasági elvek szerint készült. Minden vidéknek, minden községnek különleges gazdasági viszonyai érvényesülhetnek most a rendezésben. Nem holt betűkkel s a mérnökök máppájan huzott vonalakkal rendeződik ezután a százelek elszórt parcella, hanem gazdaságos előrelátással, igazságosan, egységes mérlegelés alapján.

Lásuk, hogyan érvényesül a kisgazda érdeke az eljárások során. Lásuk nagyjából, hogyan folyik le az új törvény szerint egy határ tagosítása.

Ha valaki annak a község határának tagosítását, amelyben fölirtokta van, előnyösnek gondolná és a határ még nincs rendezve, legelőször kérényt ír a földmivélsügyi miniszterhez, amelyben elmondja, milyen okoknál fogva kívánná a tagosítás keresztltvitelét és kéri a minisztert, hogy a birtokrendezés megkezdésére az engedélyt adja meg.

Ezt a kérényt aztán ahhoz a törvényszékhez kell beadni, amelynek területére a kérdéses határ tartozik. A kérényhez mellékelni kell a kérelmező birtokának hiteles toalkönyvi kivonatát és külön egy közösi bizonyítványt, amelyhez igazoltatik, hogy ő annak a területnek tényleges birtokosa is. A kérényen az aláírás a közösi előjárás vagy közjegyző által hitelesítendő s mellékelni azon vezést is, melyből kitűnőleg kérelmező ötszáz koronát bírói letétele helyezett a tagosítási eljárás költségekre, amely az ügy befejezésével visszatérül.

Amint ez a kérény a földmivélsügyi miniszterhez kerül, kiküldi megbízottját a helyszínére, hogy ott a kérelmezővel mindent apróra meg tárgyaljon s a határt bejárja. Az ilyen tárgyalás napja a községben s a szomszédos községekben is jóelőre kihirdetetik. A miniszter megbízottja egész bizottság kíséretében jelenik meg a községben, ahova a tagosítást esetlegesen elvezők saját maguk közül választott bizalmi férfit is meghívják s minden legesekélyebb körülményről jegyzőkönyvet vesznek föl és köteles a miniszter megbízottja mindenről szemelvény tájékozódni. Látjuk tehát, hogy minden érdek képviselve van az ilyen helyszini tárgyalásban.

A miniszter megbízottja aztán a miniszteriumban az Állandó Gazdasági Szakbizottság legközelebbi ülésén töréről-helyéről előadja a tényállást, amelynek alapján ez a szakbizottság nagy megfontolás után javaslatot hoz, hogy célszerű-e hasznos-e megengedhető-e a községben a tagosítás. Ezt a javaslatot aztán a földmivélsügyi miniszter magává teszi és értesíti a kérelmezőt az eredményről. Ha megengedi a tagosítást, akkor eten engedélyt a bírósághoz kell fordulnia a tagosítás keresztltvitelére végett, ha ellenben megtagadja, öt éven át nem kérelmezhető a tagosítás engedélyezésért.

Tulajdonképpen az Állandó Gazdasági Szakbizottság javaslatától függ minden. Azért igen nagy gondolat válogatta össze ennek tagjait a miniszter. Tapasztalt érdemes kuriai bírók, miniszteri tanácsosok, gazdasági szakemberek e bizottság tagjai, akik régebbi hivatalos kódszák alapján közvetlenül, jól ismerik a nép s a gazda helyzetét, bajait.

Nagy előnye az új törvénynek az, hogy kényszer-tagosítás most már nincsen s ha a helyszini tárgyalásból az tnik ki, hogy a kérelmezőnek csak magánérdeke volna a tagosítás, amelynek keresztltvitelére a gazdák többségének érdekeit sértene, nem engedtetik meg a tagosítás. Aztán természetesen olcsóbb is lett az egész eljárás, mert az állan előlegezi a költségeket s államilag külön e célra kitépített márnokokat lehet csak alkalmazni s földméri munkálatoknál, akik

nem fogják — mint eddig sokszor megtörtént, — megrovidíteni a kisgazdát a nagybirtokos előnyére, avagy silány, célszerűtlen terveket készíteni.

Láthatjuk mindezekből, hogy az új tagosítási törvény legkisebb részletében is a nép s a kisgazda iparainak megvédését tartotta szem előtt.

Verner László

Eötös József báró mint regényíró.

II.

Gusztáv az iskolában egy ideális, tökéletes világról hallhatott lelkes magyarázatokat, olyan világról, amelyen a valóságban nincs, csupán a műveinek lennie kellene. Természetes, hogy midőn a világról alkotott ilyen ideális felfogással a társadalomba lép, minduntalan beleütközik az ellenkező világfolyás sziklájába és az összeütközések mindegyikében érzelmei sem támad a lelken.

Ha azt tanulta, hogy a szerelem a legelőkelőbb és legboldogítóbb érzés? Az élet gondoskodás arról, hogy, akit megszeret hűtelen legyen hozzá, s hogy még le is aljajuljon. Ha eddig ezt hitte, hogy a barátság a szív legzenedelenebb érzelme, az élet megtanítja, hogy van önző és csaló barátság is. Ha eddig úgy gondolta, hogy a művészet nagyszerű alkotásainak létrehozói lelkeik is tiszta emberek, az élet példával szolgál arra, hogy a magánéletben azok a művészek milyen rász szenvedélyek rabjai. Ha eddig szent meggyőződése volt, hogy tiszta lelkiismeret birtokában fölemelt fövel járhat embertársai között, az élet tett róla, hogy anyusításával azon a tisztának hitt lelken fölött egészen es elvesztie az önbecsülés, az önérték nemcsak bűnösökéig is.

Igy alközik folyton össze a fiatal egyen tapasztalatlan-sága és könyvekből összeállított világa s való élet élése sziklával.

S ma talán nem így áll a dolog? Talán ma a való élet ismeretére nevel az iskola és a való élet-igények ideálait képleti világra számára megvoldítja az ifjuság? De igen! S ezért éri az életbe lépő mai fiataliságot is csakhamar anyyi csalódás, a családs nyomán a lehangoltság s lehangoltság nyomán világyűlölet, melysége pessimizmus terjed el. S mivel az ifjuság e világyűlöletre, s családsra magyarázatul részben viganstallású mindig talál magukat Eötös Karthauziájában, innen ered a könyv olvasottsága, kedveltsége a fiataliság körében.

Mit tanít Eötös e regényében? Azt, hogy a társadalom folyton sebet üt a benne élő egyén oldalán, úgy hogy az kénytelen a társadalom teréről elmenekülni s klastromba zárkózni, ha boldogságát akarja éri. Azt hiszem, ez hamis világnézet. Ez nem más mint a vallásos bölcsenre való esabítás, ami pedig nem lehet az élet célja! Szemintem az ellenkező tétel a helyes, az ugyanis, hogy a társadalomban élő ember föl kell gyerezni a vallásos szellemről, hanem ellenkezőleg, el kell mennie a világra, hogy megtanítsa embertársait helyesen élni, a küzdelmeket okosan végig folytatni.

Igaz, hogy Gusztáv a maga életére visszatérve végső eredményül azt az igazságot szűri le, le, hogy az emberek „hadd lelkesüljenek vagre hazáért, emberiségéért, mert aki másoknak él, boldog csak az önző boldogtalan”. — (Endrőfi, Századunk magy. iród 150. l.) de maga nem követi ezt az elvet, mert a saját boldogulása céljából vonul vissza szerzetesnek a klostorban — Gusztávnak küzdelme kellett volna az életben szerelemért, barátságért, találmert: de akkor a regény cím nem lehetett volna

a karhauz s akkor nem mutatható volna ha egy saját érzelmének tengerébe belefullt szerencsétlen, mert tehetetlen embert.

Hanem a regény vékonyka meséjeért bőven kárpótol a legváltozatosabb gondolatokkal. Az emberiség céljáról, az életéről és haláláról, a boldogság- és boldogtalanságról, kölelősségről, éreny- és bunnról, hitről és halhatatlanságról, Istenről és eherről, megragadó gondolatok töltik meg a regénynek majdnem minden lapját. Ebben áll Eötvös nagysága, mert a talpraesett igazságokat költőileg megragadó nyelven hirdeti, tehát a melyen gondolkodó filozófus egyenlő a magasban repkedő kőtövel.

Mély gondolatokban gazdag előadásán és költői szépségekkel ékes nyelvén kívül megragadó benyomást ösztönöz demokratizmusra is.

Gusztáv. A gazdag grófi sarjadék, naplója egyik helyén a maga vágyait bouloglatta, arra a meggyőződésre jut: Ha egy pásztori kunyhóban születtem volna, nem látva mást a világból, mint keskeny völgyemet, az időknek nem ismervm más mérleget, minthogy az árnyék a fát körüljárja, nem tapasztalva más történetet életemben, minthogy az első viola kihajtott, vagy az első hó a tetőket elborítá: boldog lehetők. (Karth. 152. L.) De ugyanezt a egyságon életet esodálja és irigylt (Gusztáv a fiatal-ságban álmodat kergető Armand helyzetében is, ki földműves lett s családot alapított s ki családjáért fáradva boldog Ezt a boldogságot igazolja Armand következő övvallomása! Én, ki két kezem munkájával keresem élelmemet s nem várvra kegyelmet, nem függve emberi kegyeltől... nyugodtan tekinthetek magam körül; s nem vagyok-e lát hasznos, szükséges? Kinek munkája családomat tartja s annyi kedves lénynek nyugalmat, örömet, élelmet szer-z; ki kertemben szaz fáról mondhatom! ezt én állítom: ki zöldel vetesim mellett lüszkén kérkedem: ez nem zöfelene így, ha más munkálna földjén. Oh ha bárlom én megelőgösem s hidd el, a világot nimes semmi, mi lelkeket vágyakkal tölt-né (Karth. 430. L.)

HIREK.

Fehér Anna. Nagy gond nyomja az emberek vállát s mulatni való kedve alig akad egy-egy embernek a mai világban. Azt a szomorú igazságot látuk szombaton este Fehér Anna előadásán. Bizony kétszer annyi ember is elfért volna, mint amennyi jelen volt (Gárdonyi ezen szép darabjának előadásán Pedig a látott erkölcsi siker nagyobb anyagi sikert is megérdemelt volna. Az a több heti fáradságos elő-készítést, melyel buzgólkodtak a szereplők minden este, hogy határozottan művészetet adják a illetékes tudásnak s készségnek, eredmény nélkül nem maradt — az erkölcsi sikerben. Csaknem illuzióba jutottunk a szereplők egyénisége körül a drámai erő kifejezésre való jutásánál. Játékbeli készség, fokozódó szenvedélyek megnyilvánulása a cselekvésben és szó-ban mind helyre találtak jótékosaink alakításában. — Fehér Annát Horváth L. né adta műkedvelőknél ritkán látható biztos tudatossággal. Kedves és közvetlen volt az első felvonásban, tragikái a kifejezésben. Bárány Gyula (Fehér László) mellő társa játékban s dícséretben. Bárány József (Horváth főbíró), Ispáts Péter (Mihály szolga), Nagy Sándor (völgyény), Szécs László (Salamon), Berke József, Péter Ferenc, Jám-bor Annus, Bárány Mariska, Hatner Mariska, Horváth László, a vőfélyek, pandorok és cigányok szemé-lyesítő mindannyian derekasan állottak meg helyüket s nem csak szereplőket tudtak ritka pontossággal, hanem az alakítás művészetéből is sok reálat produ-áltak. Azon reményünknek adunk kifejezést, hogy a

második előadásán a most tapasztalt részvétlenség megszűnik és a repriz fanyesőbb anyagi sikeréről — is számot adhatunk —

— **Uj tanszékek a nagykanizsai kath. fő-gimnáziumban.** Ertesüléseink szerint Nagykanizsa város legközelebb két reudes tanári állásra ir ki pályázatot. Az egyik tanszékre a latin—történelem; a másikra a matematika—fizika szakasportból képe-sített tanárok pályázhatnak. Képesített tanárok pályázhatnak. Fizetésük az állami tanárokéval teljesen azonos lesz.

— **Az irodalom magyarsága mellett** Az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület” irodalmi és tanügyi szakosztálya a múlt heten tartott ülésén szóba került az a jelenség, hogy különösen a szaklapok csak egy hemzsegek az idegen eredetű szavaktól Szenvendéllyel használják azokat, akár mutatkozik azok szükségére, akár nem s sokszor a leg-szebb magyar szavakat ejtik el, amelyekkel az illető fogalmakat a lehető legszöbben ki lehet fejezni. Miért is elhatározta a fentebb említett szakosztály, hogy az „OMGE” kiadványaiból, különösen pedig a „Közlelet” lapból a mellőzött idegen szavak és kifejezések kiközösítőltessenek Utssította a választmány, hogy igyekezzék bevonnai ebbe a nyelvtisztító és magyarosító mozgalomba az összes gazdabírá-sádmái testleteket, szaklapokat és szakirodalmu munkásait. Nagyon helyes határozat, amely elköl-ne más téren is ebben a magyartalan világban?

— **Lopás Szélg János szügyártó Tely-ly-ut 10 szám alatti lakásáról ismeretlen toltos 1260 koronát elloptott A rendőrség a nyomozást megindította**

— **A vadór merénylő!** Beke Ferenc a nagykanizsai vadászterület vadőre a felső erdőben szokásos körutját végezté, amikor négy puskás or-vadász eleje toppant és való-ágos sortűzet adott reá. Ő hitetlen egy fa mögé rejtőzött s így a lövések szerencsere nem találtak Erre é kötszer lótt támadóira s az egyik lövés talalt is, de a merénylőknek sikerült elmenekülni. A merénylő orvadás-okat keresik.

— **Két fillérrért egy rud szálamit.** Hazai János Kazinezy-lteai boltjába beállított két suhanc s az egyik 2 fillérrért magyar cigarettát kért. Míg a kereskedő a cigarettáért ment az egyik suhanc egy rud szálamival elugrott. A másikat sikerült elolgni Tóth Károly lakatos segéd személyében, de társáról minden további felvilágosítást megtagagott. Így a szálamí aligba kerül meg.

— **Összeeggett öregasszony.** Steiner József-ne 80 éves csernyeföldi öregasszony c-őtörtő-kön delután kunyhájában kávéit melegített a nyitott tüzhelynel. A reszkötös, rövidlátó asszony valami-ben meghotlott s arcával a tűzbe esett mely oly súlyosan összeeggette, hogy most élet és halál közt lebeg a nagykanizsai kórházban, ahova még a szerencsétlenség után szállították. Kihallgatni ezidég még nem lehetett, mert állandóan eszméletlenül fekszik.

— **Paylander est lesz az „Káison” színház-ban ma hétfőn és holnap kedden, melynek műsora a következő: 1. Luduló. 2. Intermezzo a „Parasztl-besület” c. operából, Mascagnitől. 3. Az északi ten-ger. Laványos. 4. A keresztuton Dramolitt. 5. Öszinte ember Humoros. 6.—7. Az asszony joga. Szimfő 2 felvonásban. 8. A részeg szobor. Filmtrefa. Szerda-n es csütörtökön Susanna Grandais fellépte. Bünt követne el, ki ez érdekes előadást elmulasztaná.**

KOTILLONOK
 dus választékban
 jutányos árban kapható
 Ifj. Wajdits Józsefnél.

Szerkesztői üzenetek.

— **A. S. Működését örömmel látjuk s a jó-vőre is várjuk. Üdv.**

— **H. N.** Ha már annyira óhajta versét nyom-tatásban látni, nem akarunk kegyetloneknek látszani s közlőjük — itt:

Ugy szereltek, te szép Bülbül!
 Nemcsak amugy végrül-szegről!
 Szám szivednek rég boldojda,
 Bizonyásgul rimét ontja!

De felelőseget nem vállalunk soraiért!

7169/kt. 912.

Árverési hirdetésny.

A nagykanizsai kir. törvényszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Schlesinger és Podvinecz győr. hejgyz. cég végrehajlatának, Uszondőr István végrehajlatát szenvedett elleni 241 K. 96 f. tőke, ennek 1911 évi novb. 20 napjától járó 5% kamatai, 109 K 26 f. per, 21 K 75 f. végrehajtás kérelmi 28 K 30 f árverés kérelmi és a még felmerülő költösek iránti végrehajtási ügyében a nkanizsai kir. törvénzök területéhez tartozó s a zalakerosi 837 sztkben 1 60 hrsz járó és udvar 2000 K becsértékben 1913. évi ápril hó 10. napján délelőtt 10 óra-kor Zalakeros község házánál Krausz Mikos győri lakos felperesü ügyvéd vagy helyettese közben jöttével megtartandó nyilvános bírói árverésen el adatni fog.

Kikiáltási ár a fentebb kitétt becsár, melyek-kétharmadánál alacsonyabb áron az ingatlan el nem adatik.

Az árverezni kívánók tartoznak a becsár 10 szá-zalekét közpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság Nagykanizsa, 1913. évi jan. hó 8. napján.
 Gözöny s. k., kir. sztki bíró.

MILKA
 KITÜNŐ ALPESÍ TEJ-
 CSOKOLADÉ

Suchard

**XXX-ik magyar királyi
jótékonycélu államsorsjáték.**

Ezen pénz-sorsjáték remélhető tiszta jövedelme közhasznú és jótékony célokra fog fordítottat. Ezen sorsjátéknak összesen 14885 nyereménye van, melyeknek összes értéke 475000 koronára rug készenpénzben.

Főnyeremény 200.000 korona készenpénzben,

Továbbá:

1 főnyeremény — 30.000 kor. készp.	20 nyer. á 200 K	4 000 K készp.
1 — 20.000	40 — 150	6.000
1 — 10.000	100 — 100	10.000
1 — 5.000	200 — 50	10.000
5 nyer. á 1000 K	2500 — 20	50.000
5 — 500	12000 — 10	120.000
10 — 250	2.500	
	14885 nyer. összesen	475.000 K készp.

Huzás visszavonhatatlanul 1913 évi május hó 15-én

Egy sorajegy ára 4 korona.

Sorajegyek az Sászeg előzetes beküldése mellett a m. kir. lottójövedéki igazgatóságtól Budapestten (Vámpa/óta) portmentesen süldeitnek, ezenkívül kaphatók valamennyi posta-, adó-, vám- és söhivatelnél, az összes vasúti állomásokon s a legtöbb jöhatány-tőzsdében és váltó-üzletben. Játéktervet ingyen és bérmentve küld a Magyar kir. Lottójövedéki igazgatónag.

Jó állapotban levő
háló
szoba butor
olcsón eladó,
Cim
a kiadóhivatalban.

MEGHIVÓK

eddig még nem létezett nagy
választékban jutányos áron
készítettnek

Ifj. Wajdits József
könyvnyomdájában.

Vidéki megrendelések gyorsan
elintéztetnek.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Arverési hirdetmény.
A Néptakarékpénztár r. t. Nagykanizsán
zálogosztálya
1913. április hó 19-én

nyilvános árverést tart, amelyen az 1913. évi március hó 19-ig lejárt és ki nem váltott zálogtárgyak kerülnek iparhatósági biztos jelenlétében árverésre.

Árverés kezdete délután 2 órakor.

Aspirin-

E világszerte ismert fájdalomcsillapító szer!

Igen gyakran silányabb készítményekkel helyettesítik. Hogy valódi készítményt kapjunk, csakis,

Aspirin-Tablettát vegyünk az alábbi rajzban látható eredeti csomagolásban, elüvegben 20 félgörmös tablettával ára K. 1.20.

Minden tablettán rajta van az Aspirin szó.

**FELSÉGES izü fehér vagy aransárga
CSEMEGE MÉZET**

5 kg—os csinos postadobozokban 10 Koronáért szállít bérmentve

**A „MÉN” A MAGYAR MÉHESZEK ÉRTÉKESÍTŐ
SZÖVETKEZETE, BUDAPEST, VÁCI-UT 108 bd**

Szakkérdésekben díjtalan felvilágosítás!!

Versenytagyalási hirdetés.

A Nagykanizsai Szépítő Egylet versenytagyalást hirdet a sétáter Csengery-uti feljárójánál végzendő kőműves, műkő és lakatos munkákra.

Ajánlatot a felsorolt három munkacsoportra külön is lehet tenni. A költségvetési űrlap a Szépítő Egylet elnökségénél (Csengery-ut 3. l em.) kapható, ugyanott a tervek megtekinthetők és egyéb feltételek megtudhatók.

Az ajánlat a költségvetési űrlapon állítandó ki, melybe az egység-árak beirandók.

Az így kiállított és aláírt, zárt és lepecsételt borítékba elhelyezett ajánlatok 1913. évi április hó 14. napjáig a Szépítő Egylet elnökségénél nyújtandók be.

Az elnökség fenntartja magának a jogot, hogy az ajánlatok közül az árra való tekintet nélkül szabadon választhasson, vagy új árlejtést tarthasson.

Nagykanizsa, 1913. március hó 27-én.

Nagykanizsai Szépítő Egylet.

Vidégy: „Horgony”

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

egy régióknak bizonyított házi-szer, mely már sok év óta legjobb ledorzsádosított bizonyított közönségnél, csúszni és meghűléseknel.

Figyelemreztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan eredeti áruvet fogadjunk el, mely a „Horgony” redjegygyöl és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozban van csomagolva. Ára üvegokban K.—80, K 1.40 és K 2.— és üvegcsélván minden gyógyszertárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr Richter gyógyszer-tára az „Arany országház” Prágában, Előszobhatraszo 5 nos.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

M Magvakat tavaszi elvetésre
ismert kifogástalan minőségben szállít
MÜHLE ÁRPÁD
kertészeti és magtermelési telepe **CEMESVÁR 41. sz.**
— Alapítottott 1875.

Dusan ábrákkal ellátott főtárgyzyék kívánatra ingyen és bérmentve

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félre 5 korona, Negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolvasó szerkesztő:
SZELE ELEMÉR

Főszerkesztő:
KEMÉNY LÁSZLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-lőr 1.

Telefon: 102. — Hirdetések díjazásában szerint.

Az idegenek kultusza.

Egyik vidéki lapírtásunk hosszabb cikkben panaszkodott azon, hogy a kisvárosoknak egyik igen elharapódzott betegsége az idegenek kultusza. Ezt a tárgyat a helybeli Z. is érintette heti szemléjében s így bizonyos aktualitást látok benne, hogy erről a társadalmi kérdéstről pár szót szóljunk. Hogy senki sem lehet próféta a saját hazájában azt már tudjuk, de viszont az is igaz, amit a Z. ír a minap, hogy nem mindenki próféta, aki fatornyos hazájából lejön Zalába. Ezeknek az előrebocsátásával lássuk csak, hogy is állunk a bizonyos idegen adorationával?

Mindnyájan voltunk fiatalok s udvarolunk a lányoknak és előfordult bizonyára gyakrabban az az eset is, hogy a mi rendszer megszokott társaságunkba odavetődött egy jól fészelt idegen ur, semmivel sem különb, mint mi, de idegen volt, nem ismerték még közelebről, talán a modora volt más, nekünk szokatlan másoknak kedves. S a lányok

különös! a jól fészelt idegennel kezdtek foglalkozni s mi jó bolondok, akik mindig velük voltunk, gondoskodtunk mulattatásukról, figyelemesek voltunk velük szemben, egyszerre azt láttuk, hogy az idegen mellett senki, semmik lettünk. Ez mindenesetre bosszantó lehet, de inkább komikus dolog, mint tragikus. Természetes lelki processzus, hogy a mindennap látottak megszokottá válnak s mi mindig újabb és újabb dolgok után vágyódnak, melyek lelki szükségletünket meg nem elégítették ki.

Igy van ez mindennel. Az idegenszerűségnek mindig megvan a varázsa, mert valami szokatlanul velünk felfedezni, elűtő minden napi környezetünktől. Hogy a kisvárosokban egy-egy idegen nem maradhat feltűnés nélkül egészen érthető. Ahol mindnyájan ismerjük egymást — mindent tudunk egymásról, még azt is, hogy mit ettünk, nem csoda, ha érdeklődésünk tárgya olyan valaki lesz, akiről még semmit sem tudunk. Minél tovább tud valaki érdeklődést kelteni maga iránt, annál több idegen marad meg a varázsa, mihelyt

kiismerjük épen olyan megszokottá válik, mint más és közömbösekké maradunk vele szemben.

Tehát nem olyan veszedelmes ez az idegen kultusz, hogy társadalmi kérdést lehetne belőle csinálni. Ha valaki messzi idegenből jött, felkapják s ő amellet olyan pregnáns egyéniség, nagy hatását sokáig érezteti, úgy környezetére, semmiképp sem lehet kellemetlen, abban a társadalomban, melybe a sors vetette megállya a helyét. Irigyei mindig akadnak, kik féltik pozíciójukat, de ennek nem az idegen az oka, hanem az otthoniak gyámoltalansága. Egyéb-ként nagy baj volna, ha a kisváros társadalmi életébe időnként nem szólna bele egy-egy idegen hang. Üdítő vérpezsgést okoz mindig, valahányszor újságot tudunk meg, más szokásokkal ismerkedünk, tudjuk, hogy élnek másutt az emberek s azok életviszonyait esetleg alkalmazzuk a mi viszonyainkhoz. Amit mi meg nem látunk társaságaink bájából, észreveszi az idege-

A Vajda levele öccséhez.

Közi: Adorján Ándor.

II.

Mert akkor Ferenc császár nem vette volna el Alexandra Pawlovnát. Nem lett volna véje a cárnak. Nem szövöztek volna, hát nem verheték volna le Bonapartot Waterlooán Bonaparte francia császár maradt volna, nem számítátek volna Szent-Ilona szigetére. Halála után a reichstadi herceg lett volna a franciák császára. Rostand nem írta volna a Saffiók-ot. Bonaparte letaszította volna Bernadeot-ot a svéd trónról és ma a Wasák lennének urak Svédországban. Lajos Fülöp nem lett volna király. III. Napoleon nem lett volna császár, Eugenia nem császárné. Nem lovalta volna férjét a németek elleni háborúba. Nem lett volna Sedau. A németek nem egyesültek volna. A cumberlandi herceg nem vette volna el Viktória Lujzát. Németország most nem lenne nagyhatalom, nem versenyeznék Angliával és most nem lenne általános európai fegyverkezés.

Látod kedves Öcsém? A XIX. és XX. század hi-tóriája a balatonfővári Prunka cigány személyén

fordult meg. Ezt majd egyszer meg is mondom Cantu Casarnak, ha találkozem vele. Macautznak is megmondánám, de ő már meghalt.

Stafétákat küldtek Szent-Pétervár városából Balatonfővájra Prunkáért.

Hideg tél volt, kogyetlen, kemény tél volt. A Balaton is beállott. Eppen vizkereszt napos napján akartak a staféták keresztül menni a Balatonon. A Tihany-szántódi rév útján akartak keresztül menni.

Perge Miklós aszóli böllér-ember vezette őket. Jó vezető, ügyes vezető. Igaz, hithű kálomista. De a jég nem igaz hitű.

Az ut felén megricsent a jég, beleestek a vízbe, bele is veszték valamennyien.

Perge Miklós kalapját másnap Földvárnál találták meg halászó emberek. Egy szál rozmaryng volt beletűzve.

A szalag mellé volt beletűzve.

Ezért nem volt a Prunka cigány a császár lakodalmán. Valami csaszalai banda huza. No, de nem is volt jó mulatság.

De egy kicsit eltörtöm a tárgytól, kedves Öcsém, hisz a te „Karcolat” ok című munkádat akartam megbírálni. No, de most rátérek.

Tehát te Pénznélküli Lőríne vagy? Azt irod nemesi előnevéd kis és nagy-szöröcsöki, ott is van őseid fészke, birtoka Hisz akkor mi szegről-végről végről rokonok is volnánk a Jézus tagadóját.

Azért mondom a Jézus tagadóját, mert magyar ember a szűz Máriát nem szítja.

Magyar ember tiszt-eli az asszonyt.

A kontyos törökök szidták folyton a mi szűz Máriánkat, attól tanulták el némely perznabajderék. Te ne kövszed ezeket kedves öcsém. Igaz magyar hitű kálomista nem teszi.

Hát Pénznélküli vagy. Szöröcsöki vagy? Ősi magyar név. Akkor szerette ösöd, mikor a magyarok a Tanais vize mentén táboroztak. Ezt a folyót ma Donnak mondják.

Ösöd a Tanaisban egy olyan halat fogott, melynek nem volt pénze. Ugy hallom ez az ősi szokás ma is tartja magát családokban.

Hát ezért neveztek el a régi magyarok ösödöt Pénznélkülinek.

Szép föld, jó föld. Prima occupationis et prima classis föld. Még Árpád vezér adományozta ösödnek vitéz Pénznélkülinek, mikor levágta Privia

Az új **Osram**-drótlámpák
Törekefienek

Képviselet és raktár Magyarország részére: Finger és Fia, Budapest, VI., Hajós-utca 41.

Ugy lesz, úgy lesz uram király. mond Bétoics

[Anális,

Meghódítottak továbbá London, Madrid és Róma, London, Madrid és a mi fő, né mojté pljuvati, És köp egyet akkor telán végre mégis mienk léssen [Skutari.

A kartársi viszony.

Nem szeretem a nagytlánból élő kis embereket. Viszák helyzet támad mindannyiszor, a mikor valaki lenési azokat, kiknek köréből maga is felkerült a telán magasabb fokra. Nem is gondolja az új aristokraták, hogy önmagát, állását nézi le a vti meg, mikor azoktól írtózik társadalmi érintkezésében, kiknek sorából jobbb lépett.

Nem minden ok nélküli írjuk le ezeket. Alkalom születte még sorainkat. S ez az alkalom a futóházi munkások mult szombati métkévdő előadás a mulatsága volt. A részvételesség már jóvá nem tehető, a mult sajnálatos ténye meg nem történté nem válik. Mégis jó kisse megbolygatni a tényt. Hiszen. manapság minden, elkülönítő kiváltságos korlát lerombolni törekünk. S a mult különökő kiáltásig mintha újra élednének. Valaki pl. mozdonyvezető lesz a futóházi munkások sorából, tőstéut mérőfélde távolságba helyezi magát munkás kartársaitól. Kertli azokat, mintha a velük való éinkezéses széknyerő válnék. Szóval nincs meg az ösztatársi többé. Csak addig kartárs, míg egy műhely levegőjét szítja; a miot onnan kikerült, már többnek hiszi magát a eszerint is viselkedik. Az aristokratikus érés túltengése ez demokratikus alapon.

De ne szóljunk még másról is. A vasutasok körében is többféle tagozott egyesület találunk. Ezek között azonban nem találjuk meg az érintkezés bártársági viszonyát. A forgalmiaknak pl. derogál a futóházi munkásokkal egy levegőt szívn. Megtörtént azonban, hogy a futóházi dalköre bizonyos forgalmi jellegű jubilerás önnepségnek már emelte az est fényét néhány szép évekészémmel. Innen tehát láttunk már előkezeséget, de a másik oldalról ennek tapasztalatára még nem jutottunk. Szegény futóházak, nektek egy hibátok van: — még csak közművesek vagytok! Ezért volt szombati mulatságatokon sok óres hely.

Kritikus.

— **Kiss Aristid halála.** Tegnap Kaposváron szomorú kötelességének tett eleget a somogyi megyei tiszti ögysület. Gyászmisét tartott az egyesület lelkeszéért, Péter Kiss Aristidért. A ferikör delésu meghalt neves székú atlanuk is ismeretes, a 1909-iki misszióból, mely után pedig Kiskánizán működött. Emleke itt is sok isztelőjének él telkében kiket egyéniségével s tudásával magának megnyit. Halálával rendjét a Sst. Ferenc rendet is súlyos veszteség érte.

— **Kösgyűlés.** A soproni kertületi kereskedelmi és iparkamara 1913. évi április 10. 15-én (kedden) délután 4 órakor a kamara gyűléstermbőben (Lackner Kristóf-utca 3. szám. I. emelet) rendes kösgyűlést tart. A tárgyszor 10 pontból áll, a melyek között igen sok közérdeklő dolog van: így a bécsi terményfőzsdét látogató magyar kereskedők közszeres megadó tatása elleni védekezés, jutalomdíjak kiadása.

— **Egy férő halála.** Vasvármegye leggazdagabb földesura fejzte be a napokban tragikus módon öletét. Báró Szegedy Eszék Károly egy idegen helyen tetett véget életének. A halála köré rogyányos hisztóriák fonódnak melyeknek ürthetetlen helyzete ronta volna maga után a kizsenvedett ember szomorú sorát. A nagy majoratásban Báró Szegedy Eszék Sándor lesz örököse, ki két évvel előbb fejzte be helybéli gimnáziumban tanulmányait.

— **A dunántúli közművelődési egyesület kösgyűlése.** Vécsey Zeigmond polgármester meghívására a D. K. E. elhatározta, hogy rendes évi kösgyűlést az idén Nagykanizsán tartja. A kösgyűlés önnepi székú Széll Kálmán és Rákosi Jenő lesznek. A polgármester ebben az ügyben Budápester utazott, hogy a kösgyűlés módosatairól a vezető körökkel megbeszélést tartson.

— **Arténi kutak Nagykanizsán.** Mint értesülünk a városi vízvezeték ügye a megvalósulás felé közeledik. Az intőző körök azzal a gondolattal foglalkoznak, hogy a várost még kutak fúrásával fogják egészséges vizet ellátni. A terveknek most dolgoznak a kivátoas volha, ha a dolog minél előbb a megvalósulás stádiumába juthatna.

— **Gyujtótegek.** Somsich Andor gróf feladgyócsi erdejét felgyujtótták A tüzeti Fila György uradalmi kanász okozta.

— **A közös háztartás.** Nagy Gyuláné sz. Dracska Ktel feljelentést tett a rendőrségnek Maus Antal ellen, akivel négy évig élt közös háztartásban. Maus Antal ponyvaragyényi arny ugyanis új értelmezés a kötszóséget, hogy mindaz ami az asszonyé, az egyuttal az övé is és így az asszony távollétében ékszerreit és értéktárgyait elcélpele; mikor pedig az asszonynak semmije sem maradt, akkor a regényárus is ödebb állt. Így végződött a négy évig tartó próbábaszág.

— **Kabátoltvaj.** Az ember azt hiszi, hogy csak a tő termeni a kabátoltvajakat, az alábbi eset azt igazolja, hogy egy-egy jól bélelt telikabátunk a tavasszal is akad gazdája. Horváth Ferenc és Magyar István a Szarvas pincérei közös feljelölést tettek, hogy szobájukból két telikabátot elemeltek. A tolvajokat nem sikerült kézrekeríteni.

— **A meglopott pékségéd.** Meissen pékségéd magyar-utcsi lakására két ismeretlen ember belopódzott és szobájából ellopott bóróudjót, a melyben megtakarított készpénzén kívül értéktárgyak és ruhanemű volt. A tolvajoknak úgy látszik csak a pénzre volt szükségük, mert a bóróudjót felvágva az udvaron hagyták és csak a pénzt vitték el. A kárvallott pékségéd panaszára a nyomozást megindította a rendőrség s a tettest a pékségéd két volt társának személyében ki is nyomozta. Az egyik Lukács Igácé helyenkül csavargó pékségéd, akit sikerült kézrekeríteni, a másik Sali István azonban megszökött.

— **Hináros.** Herceg Ferenc művészi szépségekben gazdag, érdekes, új társadalmi regénye, a „HINAROS” disziti az UJ IDŐK e heti számának élet. A magyar családok kedvelt hetilapja közli meg Krudy Gyula ödeletét, kedves elbeszélést, melynek címe „Szarvasgomba emberek”, továbbá Péchely József hosszabb novelláját, a „Honfoglalás”-t Farkas Péál folytatja népszórató rovatát, a körörös fölgyezéseit, Iván Ede Kisfaludy színházáról ír, s cikkét érdekes képek tartják. Ilkikolsen kapitány világhírű új könyvével (A sarkvidék Robinzonja) szép részletet mutat be az Uj Idők. „Jegesmedve vadászat Grönlandban” címmel, a „Séták a nagyvilágban” rovat pedig Vojnick Oszkár-eleven tollal megirt, Sumásra szigetéről szóló utóirását közli. Szabolcska Mihály és Zivuska Andor verse, számos apró cikk, stb. tartja a lap szövegészét, míg a képek felollik az elmutelt hét fotossab eseményeit. Az Uj Idők előfizetési ára félévre 10. korona. Szerkesztés és kiadóhivatal Budapest VI., Andrássy-ut 16.

— **Jótekönyvű magyar állami sorajáték.** Öt é. és királyi Felsőnének legfelső elhatározása alapján a budapesti m. kir. lottójevdéki igazgatóság minden másfél évben jótékonyuló állami sorajátékot rendez, melynek tiszta jövedelmét közhasznú és jótékonyuló intézmény részesszti 10—30

ezer K. sőt az utóbbi sorajátékoknál már 60 ezer korona megkölyben. Ilyenek voltak: a különböző községek gyermekörhölkák, Arva- és szeretetházak, siketnémák és vakok intézetei, népkönyvtár, felhakereszt egyletek, mentők egyesülete, jótékony öngyektek, különféle segélyző egyletek, szanatóriumok, poliklinikai és más hasonló jótékonyuló egyletek és közhasznú intézetek, melyeknek sokszor e jutalékok adtak meg az első létaalapot. A budapesti m. kir. lottójevdéki igazgatóság jelenleg a XXX-ik állami sorajátékot rendezi 470.000 K készpénz nyeresémmel. A fonyeremény 200.000 K és még 14883 nyeresemény van 30.000, 20.000, 10.000, 5000, 500 stb. nyeresémmel. Az öszes nyereseményeket készpénzben fizetik ki. A sorajegy roppant ösleségása és a sok kedvező nyereséi esély folytán a köz javára működő emberbaráti intézmények érdekében felhívjuk t. olvasóinkat a jelenleg rendezés alatt álló XXX-ik jótékonyuló állami sorajáték támogatására. A huszát visszavonhatatlanul f. 4. május hé 15-én a lottójevdéki igazgatóság (Budapest, IX., Vámpalota) tartja meg. Az említett igazgatóság kívánna bárkinek díjtelanul és portmentösen küldi ezen sorajáték részletes jätéktervét.

— **Magyar Lányok.** A magyar leányvilág kedves szava, eleven lapja, a Magyar Lányok, egyszer két szép regényt is közöl hétről-hétre. Az egyiket Gaál Mózes, a kitűnő ifjúsági író írta, a ennek a címe „Az élet muzsika.” A másik regény a külföldi irodalomban egyik gyöngyszemé és a világhíró Cortis Yorke írta. Magyarra Telekes Béla fordította a „Ruthven gyerekek” címmel. A Magyar Lányok e heti számában Tutek Anna, a szerkesztő folytatja érdekes és népszórató rovatát, a „Levelező-dámból” címmel. Rudnyánszky Endre előbeszélést írt. Szántó Ferenc pedig a teli Halatont ösmertelt, míg Farkas Imre kedves monológot írt a választójeogról. Számos szép kép, apróbb cikk, stb. tartja meg a lap e heti számának tartalmát. A Magyar Lányok előfizetési ára negyedévre 3 korona. A kiadóhivatal (Budapest, VI., Andrássy-ut 16.) kívántra kétszeggel küld mulatványfámót.

Szerkesztői üzenetek.

— **F. S. Lavele** meghatótt Tóházt modern versekkel lesz bátor máskor is felkeresni szerkesztő-széküket. Mutatvány számai melyek elvétel minden gátat, mint írja, — csak intellektuális érzelmek tükre — nyilvánossági jogot nyrtok — a papirkosárban. Különben egyet ill közlünk:

— **Howy jöjjen, várom.**

Howy jöjjen, howy jöjjen, várom.
Ez volt, ez lesz minden álom.
Haja csontfejték legyen
Mint az árnyék fen a hegyen.
— Illatos, törékeny —
Bús hajamon fáhr keze,
Mint a szellő átsuhanjon —
Tán egy lány lesz, egy gondolon. —

— **B. L. Orvendünk,** hogy tanácsunkat megfogadta s javára szolgált. De kérem, miért kérdező ölnök, nem tudnánk e nyugodalmassab lakást! Telán már megunta a Sugár-úti ösenedletet?!

— **P. A.** Nem tud lakást kapni? Azt ne mondja, hogy az egész vásósi bejárta! Lehetetlen! A Weisseg gyár közelében is nézett már? Ott biztosan talál tres lakást!

— **Nem közhölhetők:** Jégvirágok... Szerelmekkel... János históriája.

XXX-ik magyar királyi jótékonycélu államsorsjáték.

Ezen pénz-sorsjáték remélhető sorsa jövedelme kőshasú és jótékony célokra fog fordíttatni. Ezen sorsjátékok összesen 14885 nyereményre van, melyeknek összes értéke 475000 koronára rug készpénzben.

Főnyeremény 200.000 korona készpénzben,

Továbbá:

1 főnyeremény	— 30.000 Kor. készp.	20 nyer. á 200 K	4 000 K készp.
1	— 20.000	40	150
1	— 10.000	100	100
1	— 5.000	200	50
5 nyer. á 1000 K	5.000	2500	20
5	— 500	12000	10
10	— 250	2.500	120.000
		14885 nyer. összesen	475.000 K készp.

Húzás visszavonhatatlanul 1913. évi május hó 15-én.

Egy sorsjegy ára 4 korona.

Sorsjegyek az Sászegy öfzetes bekioldása mellett a m. kir. lottó-jóvédéki igazgatóság-tól Budapest-en (Vámpapota) portmentesen s üdletnek, ezenkívül kaphatók valamennyi posta-, adó-, vám- és sőhivatálnál, az összes vasúti állomásokon s a legtöbb dohány-főzsdében és váltó-üzletben. Játéktervet ingyen és bérmentve küld a Magyar kir. Lottó-jóvédéki igazgatóság.

Jo állapotban levő
báló
szoba bútor
olcsón eladó.
Cim
a kiadóhivatalban.

MEGHIVÓK

eddig még nem létezett nagy
választékban jutányos áron
készítetnek

Ifj. Wajdits József
könyvnyomdájában.

Vidéki megrendelések gyorsan
elintéztetnek.

Árverési hirdetmény.
A Néptakarékpenztár r. t. Nagykanizsán
zálogosztálya
1913. április hó 19-én

nyilvános árverést tart, amelyen az 1913. évi március hó 19-ig lejárt és ki nem váltott zálogtárgyak kerülnek iparhatósági hitos jelenlétében árverésre.

Árverés kezdete délután 2 órakor.

Aspirin-

E világszerte ismert fájdalomcsillapító szer!
Igen gyorsan eltávolít mindenféle fájdalmat.
Hogy valódi készítményt kapjunk, csak a
Aspirin-Tablettát
vegyünk, az alábbi rajzban látható eredeti csomagolásban, ill. árcsúszkán 20 Bismarck-tablettával ára K. 1.20.
Minden tablettán rajta van az Aspirin írá.

FELSÉGES izü fehér vagy aransyárga CSEMEGE MEZET

5 kg-os csinos postadobozokban 10 Koronáért szállít bérmentve

A „MÉH” A MAGYAR MÉHESZEK ÉRTÉKESÍTŐ
SZÖVETKEZETE, BUDAPEST, VÁCI-ÚT 108 bd

Szakkérdésekben díjtalan felvilágosítás!!

Verseny tárgyalási hirdetés.

A Nagykanizsai Szépítő Egylet verseny tárgyalást hirdet a sétány Csengery-uti feljárójánál végzendő kőműves, mők és lakatos munkáira.

Ajánlatot a felsorolt három munkacsoportra külön is lehet tenni.

A költségvetési ürlap a Szépítő Egylet elnökségénél (Csengery-ut 3. l. em.) kapható, ugyanott a tervek megtekinthetők és egyéb feltételek megdundhatók.

Az ajánlat a költségvetési ürlapon állítandó ki, melybe az egység-árak beirandók.

Az így kiállított és aláírt, zárt és lepecsételt borítékba elhelyezett ajánlatok 1913. évi április hó 14. napjáig a Szépítő Egylet elnökségénél nyújtandók be.

Az elnökség fenntartja magának a jogot, hogy az ajánlatok közül az árra való tekintet nélkül szabadon választhasson, vagy új árjelést tarthasson.

Nagykanizsa, 1913. március hó 27-én.

Nagykanizsai Szépítő Egylet.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

patika

egy régiónak bizonyult hálszer, mely már sok év óta legjobb bedorssólsónek bizonyult közvérsnyét, csuszai és meghűtéseknel.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárlások óvatosság legyünk és csak olyan eredeti áruvet fogadjunk el, mely a „Horgony” védjegyvel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K — 80, K 1.40 és K 2 — és ügyszólván minden gyógyszer-tárban kapható. — Fératki: Török József gyógyszerész, Budapest.

Dr. Richter gyógyszer-tára az „Arany oroszlánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5. ucu.

Magvakat tavaszi elvetésre
ismert kifogástalan minőségben szállít
MÜHLE ÁRPÁD
kertesézi és magtermelési telepe TEGESVÁR 41. sz.
— Alapított 1875. —
Dusan ábrákkal ellátott főrajgyézek kívánatra ingyen és bérmentve.

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félre 6 korona, negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő:

SZELE ELEMÉR

Főszerkesztő:

KEMÉNY LÁSZLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjazása szerint.

D. M. K. E.

A „Dunántúli Magyar Közművelődés Egyesület” nálunk megtartandó közgyűlése felénk fordítja legalább egy napra az ország figyelmét. A magyarság érdekeit őszintén szívőkön viselő intéző köröknek sem lehet közömbös, hogy évi gyűléseiket olyan helyeken tartsák meg, melyek a nemzetiségi kérdés szempontjából leginkább figyelembe vehetők. Mindig valami demonstráció jellege van az ilyen gyűléseknek, mely lelkesít, gárdát toboroz a magyarság zászlaja alá. Ha ezek indították a D. M. K. E. vezetőségét, hogy városunkban megjelenjenek, úgy keresve sem találtak volna alkalmasabb helyet Nagykanizsánál.

Itt vagyunk jóformán a határszelen s a háromféle nemzetiséggel jóformán a legszorosabb összefüggésben. Ennek a mindennapos, szükségszerű érintkezésnek kell, hogy meglegyen az erőssé asszimiláló ereje, mert, ha ez nincs, úgy mi itt holt ponton vagyunk

s határszéli missziókat betölteni nem tudjuk. Az ilyen demonstratív jellegű gyűlések mindig üdvösen éreztetik hatásukat s talán ennek nyomán olyanok is érdeklődni fognak a magyarság ügye iránt, kik eddig közömbösen állottak a magyarság kulturális mozgalmával szemben.

Sokszor megemlítettük már lapunk lapszábjain, hogy fekvésünk és lakosságunk számarányánál fogva egyaránt megilletne minket a vezető szerep ezen a vidéken s mi ezt nem akarjuk meglátni? Másoknak kell a figyelmet reánk terelni, hogy a természettől nekünk szánt hadállást fel ne adjuk.

Szeretném azért, ha ez a gyűlés marandó nyomot hagyna maga után, ha nyomában olyan intézmények létesülnének, melyek képesek tennék a várost arra, hogy itt élénk kultur élet fejlődne ki. Épen ez az, ami a legnagyobb mértékben hiányzik nálunk. Minden meg volna hozzá, a közönség fogékony minden kultur mozgalom iránt, de mindig az hiányzott, hogy valaki azt megindítsa. Falaink

között most a nemzeti kulturmisszió legnagyobb apostolait fogjuk köszönteni. Az ő szavak nagyobb sulya és hatásosabb ebben a kérdésben mint bárki másé s ha ők most idejönnek, talán szegyenkeznünk is kell, hogy mi a magyarság ügyében még olyan keveset tettünk s hogy oly közömbösen siklunk át minden élénkebb kulturális megnyilvánulás mellett.

A szomszéd kis Csáktornya minden lehetőleg megtesz, hogy életjelt adjon magáról s kifogástalanul állja meg helyét azon a ponton, a melyre a nemzet kiállította. Egymásután szerzi meg a megszerzhető intézményeket, hogy annál nagyobb sulyal tudjon fellépni kifelé s nem kell hozzá jótehetség, hogy ha ez így tart, pár évtized múlva messi elhagy minket. Nem a féltékenységet akarjuk szítani, sem nem irigykedünk Csáktornyára, sőt a legnagyobb elismeréssel vagyunk törekvései iránt. De amire egy ilyen kis város képes, annak mi többszöröse vagyunk kötelezve. Sok minden

Dal a mézeshetekről.

Írta: **Kladdo.**

Kit e sokrinu dal vall hősi,
a kin megeest e dolog:
egy kicsi titkár, a ki nősül
s a főnökéhez bekopog
„Könyörgök egy kis szabadsáért!
Egy hónapot ha tán lehet —
Nászut, mézeshét... ugyebár ért?...”
s adott s főnök egy — hetet,
rövidke, kurta egy hetet.

Kevésle ezt a titkár
s szolt: Ném tetszett lapozni még
„Mózes ötödik könyvét?... Kár!
Ott állanak e böles igék:
„Ki vesz magának feleséget,
ne tégyen semmi robotát,
osztendéig szabadon élhet:
csak vidámita asszonyát,
tizenkét hónapon át.”

Miért nem az időben öltem?
S ma mért nem Mózes a főnököm?

S a főnök szolt: baját megértém
és könyörölök is önön.
Mézeshete lesz ölvonkottó,
egy év szabadságot kap ön,
Mert ugys tudom s nevetett ő, —
hogy időközben visszajön,
négy-öt hét múltán visszajön.

Mézesheteknek híres méze,
hazugság, vagy szuggesztió,
mert azt, ki minket megigéze,
ma — s mindenkor szeretni jó.
Ingerlő zseugének zamataja:
inyenceknek való hugo,
s fantáziának fölzigalja,
egy tőpött myrtusz-koszoru,
megtépött myrtusz-koszoru.

Édes nem vóu' a csók: csak akkor?
És hevitő' az ölelés?
Hiszen még messi van az aggkor
s e néhán beti csók — kevés!
Inkább tegyünk ugy, mint a szultán,
ki váltja nőjét szüntelen,
ha a mézesheteknek múltán

gyönyör már nekünk nem terem —
pedig debegysem terem!

Mézesheteknek híres méze
hát nem is ebben — ebben áll:
hiszi, ki minket megigéze,
hogy mi vagyunk az ideál!
Szolgálatkés, figyelmes, gyöngéd,
gavallér, finom, ritka kincs, —
a kiben nem lehetni gyöngéd
s a kinek párja, mása nincs,
sehol a nagy világba nincs.

Szavunk mind eskü s izzó frázis,
szeszély előtt hajtunk fejet,
tombol bennünk a mű-ektázis
s sőhajtunk lélekat helyett.
Igyen hiszik, hogy mi vagyunk a
modern Tankréd és Romeo,
mit elhitetni nem kis munka;
s legfőként önmegtágadó:
természtünket tagadó.”

Igy panzárk nétkül belerestül,
hamar torkig lesz ön vele

Az új

Osram - dróflámpák

Törekeftlenek

Képviselet és vaktár Magyarország részére: Finger és Fia, Budapest VI., Hajós-utca 41.

kellene még ide: internátusok, szakiskolák városi múzeum, színház stb. melyek mind kedvezően szolgálják a magyar kultúra ügyét. Ha a Muraközt ide tudjuk vonni kulturőrünk szférájába, akkor vagyunk hivatásunk magaslatán.

Nagy reményekkel nézünk a dunántúli magyar közművelődési egyesület legközelebbi gyűlése elé és biztosan hisszük, hogy lesznek hangok, melyek Nagykanizsa kulturstegénységére felhívják a figyelmet. Mindenesetre jó volna, ha a közgyűlés elhatározná, hogy itt főkegyesületet létesít, melynek időről-időre az lenne a kötelessége, hogy a Muraköz magyarságának éber őre legyen.

Dehát nálunk, ahol a népoktatás ügye is olyan gyöngye lábon áll, hogy a fővárosi lapok is a megütközés hangján írtak erről, nehezen hisszük, hogy nagy eredménye lenne a dolognak. Vederemo.

Eötvös József báró mint regényíró.

IV.

A regény különben egy költői cselekmény alakjában azt tárja fel, hogyan válik a megyei erőszakosság miatt tömönletlen szenvedés részesedő egyrészt Tengelyi Jónás, Tiszarét falu jegyzője, mert otorozni merészelt a viszályokból és pártolni az oldalozóit ártatlanul, másrészt elvonultatja szeméink előtt a megyei önkénykedés áldozatát, a paraszt Violtát, akit Nyuzó földbírtokos ajsz vagyis majd embertelen ítélete jómódú gazdából földönfutóvá, majd gyilkossá lenni kényszerít.

S még nem elég, hogy a regény cselekményének formájában pelengerezik ki a nemesi varmegyét, hanem a cselekmény héttagú közt gyilkos guynal ismereti a rothadt állapotokat, melyek minál a közigazgatási rendszer főn nem tartható.

Három eszméért küzd a fényes könyvében Eötvös. Az első: az idejét mult, a modern államban főn nem tartható megyei közigazgatás eltörlése. A

és ötvenkét héten keresztül

ki nem fárad a ún bule? —
S az asszonyát — es sem utolsó! —
hogy vidámítja majd? — titok...

Hisz a vidámság, mint a korszó,
előbb-utóbb így csak kifogy,
kétségtelen, hamar kifogy...

Lehet, hogy nagy zavarba jőnne...

A vére tűz bár s zivie hűvös
annak, ki házas, mondom önnak,
mézes-hét kell s nem Mózes-év.

S megérem még, hogy — így beszélt ő —
ön ily szóval jövend elén:

Az agg Mózes nem volt szakértő
a mézeshéti úgy terén,
a mézeshéti úgy terén...

Mindennek öt hete mult éppen.

s hogy az iroda ajtaján
ki lépett be, kopogva szépen,
a raggel — nem lehet talány.

A tükör volt s ilyen beszélt ő,
vakart is kőben a fején:

Az agg Mózes nem volt szakértő
a mézeshéti úgy terén,
a mézeshéti úgy terén...

második: egyenlőség a hon fia közt a polgári jogok gyakorlására nézve. A harmadik: a vallási egyenlőség és lelkiismereti szabadság minden vallásra kiterjedőleg. Tehát Eötvös liberális politikus s a mellett itt is hamisítatlan demokrata, ki a legnagyobb részvétellel állítja be regényébe éppen a paraszt Violtát sorra, ki erkölcsi érzésében nemesebb, derekabb ember a vármegye összes irányadó urainál. Kár, hogy a megyei rendszer gyászos hatását az ember gorsára nem vitte végtelenségig a falu jegyzője, Tengelyi életében, hogy őt is egészen ártatlannal elpusztul a gyalázatos törvénytelenség. végtel föllátott volna a kedélyeket a megye ellen! De hát Tengelyi sorsa jóra fordul és így csak a legalsóbb néposztályból való Violában gyilkolja meg a gonosz rendszer az emberi boldogságot.

Eötvös politikai és társadalmi újjáalakulást akart a regényével elérni s azért festette oly sötét színekkel az állapotokat, akár csak Széchenyi a maga híres Hiteleiben. Miud a két mű egyet akar, forradalmat kelteni az eszmék világában, hogy a forradalomból egy jobb, tisztább világ álljon elő. Ezért használ a fényes állapotok festésével megkötött oly komor színeket Eötvös a regényében megtámadott oly valamit, amit századokon keresztül helyesnek hittek és változhatatlannak tartottak: a kúdo osztályok köztli az elnyomott pártjára Állva regényalakban is akart hatni az átalakulás azon halaszthatatlan szükségére, hogy az új század közepén már sürgőstől lépni elenk a nem nemesek befogadása az alkotmányba... bemutatja azt, hogy soha azok a saját lelkiismeretök előtt nem fogják igazolhatni magokat, kik akármely meggyőződésből vagy önszerzésből a régi állapotok fenntartása mellett buznognak s ezek következményeivel számot nem vetve előhaladásunkat gátolják;... végre kétségtelenül azt is akarta, mit Széchenyi, hogy műveinek e formájá által a hirdetett politikai és ember szerető eszmék bejussanak s elterjedjenek elő körökben is, hová csakis ily alakban tudnak behatni és meggyőződést ébresztetni." (Ferenzy Zoltán, Báró Eötvös József, 139. 1.) Céltját el is érte, mert a regényével közel-bb vitte az irodalmat az élethez és az új eszméket a legtágabb értelemben vett közönység kezébe adta (u.-ott).

Aki a rémületes emlékeztető Dóza-féle parasztlázadást a maga szörnyű nagyságában és egészében ismeri akarja, az vegye kezébe Eötvös regényét, mely Magyarország 1514 ben lévő állapotát egy egyszerű történelmi képen festi meg s abból alapszában megismerheti a lázadás minden részletét, mint a legkomolyabb történelmi munkából.

Alapszább ismeretet pedig azért szerozhat a regényből, mint a történeti műből, mert míg ez utóbbi csak a nyilt adatokból dolgozhat, addig a regény a szereplők titkos gondolatait, vágyait és törekvéseit is elmondhatja s ezzel az eljárással oly tökéletes színekben elevenedik meg a kor, melynél tökéletesebbet kívánni sem lehet.

Eötvös mélyre ható történelmi tanulmányok után valami oly mély beleélésé vetül elénk azt a véres mozgalmat, melyhez hasonló kevés található irodalmunkban.

Azok a lapok, melyeken Telegdi és Artándi Tamás, Bakács és Mészáros Lőrinc, ugyane Lőrinc, ceglédi plébános és a kereszties hadak vezérei és a dominikáus rendfőnök meg Báthory György fővázasztemmel közt lefolyt beszélgetéseket és vitakozásokat tartalmazták, megragadó erővel tárják fel a jobbágyokhoz huzó egyének legrejtettebb gondolatait is, mely az öszegyűlékezett paraszthat erőt nem a külső ellenség, a török leverésére, hanem a belső ellenségén, az urakon való bosszúállásra irányította.

Kováts Antal.

(Folyt. köv.)

Rezzen a vén hárs.

Rezzen a vén hárs laugy fuvalomra

Szél rázza a csontos ványadt,

Viharözve, százados ágat.

Siró bús muszikája... Lovpa regőli. —

Sir, zúg ágain mind a levél. —

Titkokat sugya zissen a lombja,

Libbenő árnyat ír le a porba. —

Sir, zúg ágain mind a levél:

Hajdan létről, letnt időről lopva regőli.

Jönnek az árnyak!... Kélnek a multak!...

Ijú szép szüzi lány jó bő krinolinba

Nyalka legényre lopva kacsintra. —

Majd szüzi csókra pirul. — Ez nagyanyám!

Férfiak kélnek, díszben, magyarban. — Jó nagyapám

Szép töneményes karsu leányok

Jönnek az árnyak!... ōh de csak árnyak! —

Sir, zúg a hársom mind a levél!

Hajdan létről, letnt időről lopva regőli.

Századok kélnek!... Századok járnak!...

(Régmult élő lelkek!... Visszajérő árnyak!...)

Zokog a vén hárs!... Zissen a lombja,

Libbenő árnyat ír le a porba! —

Dobban a telkem! — Hisz az enyészett

Szörnyű, zordon réme kísért meg!

Sir, zúg a hársom mind a levél:

„Mulandó minden” — sirva regőli.

szentgyörgyi V

HIREK.

— Az időről. Minden tekintetben furcsa időket élünk. Nemesek az emberek tárják elénk viselkedésükkel s gondolkodásmodjukkal a szabálytalanságot s rendezetlenséget, hanem maga az időjárás is. A természet igazodik az emberhez. — bizarr, mint a modern ember élete. A tegnapi napra való visszatérő a kalendárium dátumára. Aprilis 13-án téle ébredtünk.

Élesen süvített a szél s metsző hideg rásta a lombokat s vastag hóréteg párnázta ki a láthatárt. Mintha egy álom lett volna mindez a még közel-múlt téli időszakból.

Csappzottan lógtak az úde, tavasszi lombokon a leessett hócsomók. Az élet és halál ölelközése! Bagyfakadás és fagy.

Hervadás és lombhullás időlelt. Szép és mégis szomorurakép. Életbavágó. Olyan komoly témáról folyt mindenütt a zivatar nyomán a beszéd, — az okozott kárrol s a drága életlől! A tegnapi hóval leessett a földre a jövő tél sötét gondja is. Szegény ember, egyiknek gondjából még azt léptél ki, már is a másiknak jövő buja szakadt vállalard! Da hol is élünk? A huszadik században! Lépten nyomom tagy van itt, nemes eszmék és ideák elborvasztás. Az időjárás is csak ezt példázta.

Kritikus.

Vallási ünnepeg.

Bármennyire dőngeti is a modern élet a vallásos érzületek várfalait, sziklaszárd ellenállása talál, sőt a hivatottak örkődése fokozottabb mértékben nyilvánul. Mig az emberi lélekben viharok dúlnak, mig bánat, keserűség, gyötörő kínok látgyítják az ember-szívet, addig mindig a vallás fész az erősség, hol a kifáradt emberi lélek mene-

déket, vizsgálatát lel. A „Zalai Közlöny” önértékeléssel hivatkozhatik hosszú múltjára, hogy a vallásosságát a hazafisággal szoros kapcsolatban mindig becsületesen szolgálta. Mert meggyőződése, hogy az emberi boldogsághoz, a „Thonfi” gondokhoz a mindennapi kenyér nem elég. Lelki megnyugvás is szükséges, aminek alapja a vallás és a tisztáerkölös. Azért szívesen emlékszünk meg a vallásosság megnyilatkozásáról bármely felekezet körében történik is az.

Tegnap a Casino diasztermében volt egy vallásos ünnepség, melyet a helybeli ir. bibliai egyesületi buzgó tanára Domány Armin rendezett fogimnáziumi és felső kereskedelmi iskolai növendékeknek közreműködésével. A zsufolt terem mutatta, hogy a nagy közönség szívesen látja a vallásos eszmék és értelem ápolását és szeretettel fogadja a szereplő ifjakat, kiknek tehetséges közreműködése magasra emelte az ünnepség nivót. Különös elismeréssel kell megemlékeznünk Hofrichter Emma hegedű művész és tanár urhölgyről, ki jeles növendékeivel mindenkor önzetlenül működik közre valahányszor a kultúra a hazafiség, vagy a vallásos áhitat előlése művészetéhez folyamodik.

Az ünnepély lefolyása a következő volt: Dr. Neumann Ede főrabbi rövid megnyitásban plasztikus vonásokkal esetele a vallás kulturális és emberiség nevelő hatását. Utána Kohn Miklós 8. o. t. olvasott fel szimpatikus egy tartalmú dolgozatot a bibliai Jánról. Azután Hofrichter Emma k. zongorakísérelével tanítványai Lovdai Dazsó, Kovács Mihály, Szabados István és Pollák László adták elő hegedűn Mendelssohn Somernachtrau-ját anyai érzéssel, elő precizitással, hogy méltán részesültek a zúgó tapsokra. Eörsi István 8. o. t. a töle megszokott telemtanulmányával szavalt. Morris Rosenfeldtől a Vihar-t. Muth László 8. o. t. A zsidók földalmunkban című gondos tanulmányát olvasta fel zajos tetszéstől kísérve. Kedves száma volt a műsorban Lovdai Desső f. o. t. szó hegedűjátéka, Mayerbeer Hugennótájai játszotta Hofrichter kasszaron zongorakísérelével. A tehetséges technikájával és finom nansztrózzal előadott péce után hatalmas tapsvihárral és éljenzésben tört ki a publikum. Bohr Imre f. o. t. Megtérés címen szépen megkonstruált tragikus befejezésű novelláját artott elismerést. Pollák Lajos 7. o. t. Kis József-től szavalt a Tűzek-et. Igazi színezédegelttel, gondolatkidomborító hatalmas tehetséggel emelte érvényre a szép költemény eszméit. Végül Pap József 8. o. t. A zsidónép naivposztáról írt humoroskjét adia elő jól megérdemelt tetszéstől kísérve. (K.)

NB. Csak az a zongora, az hogy még sok kívánni valót. Értéketlen hogy a Kaszinó tagjai miért nem vesznek egy jó zongorát.

— **Uj villamosvasutak Dunántúl.** Mint értesülünk a Dunántúl két szépen fejlődő városában villamos vasutat építenek. Szekesfehérvárnak egy előkelő berlini cég tett ajánlatot a vasút megépítésére. De a város úgy döntött, hogy részvénytársasági alapon létesít a villamost, melyben a város megfelelő részvénnyel lesz képviselve. Győr a másik város ahol viszont felszereltek vagány nélküli villamost építenek a poszonyi virágóvölgyi vasút miután. Mivel a tervezett villamos a szomszédos községek is érinteni, célszerűbbnek látták a felszerelést vagány nélküli rendszerű. Mikor írhatunk majd arról, hogy a mi villamosunk megépül. Ugyáztuk, hogy ebben is megelőz a Dunántúl minden nagyobb városa.

— **Magyar moziészkek és Uránitában.** A helybeli Uránia mozgószínház népszerű tulajdonosa új attrakcióról gondoskodott a közönségnek, midőn költséget nem kímélve fővárosi művészeket hozat le 3 estére, hogy mozi modern vívmányát a kinema székeset bemutassa. Három estén át 16-17-18-án szerepelnek a Király színház és Nagy Eudre kabardjának művészei, akik az esti előadás után még kabardszámokat is előadnak. A helyek az alkalmossal számítottak s elővetelben kaphatók. Előadásra kerül Bródy Miksa és Martos Ferenc népszerű székesce: A gyilkos

— **Rendőrségünk érdekében.** A rendőrség tisztokra és legénységére kérelmek fordult a városi Tanácshoz, hogy a rendőrfelügyeleti díjakat szabályozza illetve állapítsa meg. Ezen jogos kérelem előző nem zárkozhatik el semmiféle hatóság. A rendőrség hivatalos időn túl is teljesít szolgálatot. Ezen szolgálatait a szolgálat közben felmerült kikiáltásért külön díjazást igényelhet. A munkaadó munkaadás a munka órák kívül teljesített munkájáért külön és jól megfizeti ilyen külön szolgálatot egy erkölcsi tesztület sem nem kívánhat sem nem fogadhat el. Ezen külön szolgálatok ellenértékét képezik a rendőri felügyeleti díjak; ezeket közérdekűből teljesített szolgálatot a város, magánfél érdekében teljesített szolgálatot pedig a magánfél viselje. — Ez a kérés annyival is méltányosabb, mert a rendőrség munkái amenny is túl van terhelve s nem lehet azt kívánni, hogy ellenszolgáltatás nélkül teljesítsen olyan munkát, melyre nem kötelek.

— **Az alsó templom ünnepe.** Tegnap volt az alsó templom védőszentjének ünnepe. A helybeli Ferences atyák délben barátságos ebédre hívták meg a hivatalok vezetőit ezen alkalomból. Az üvászabados refektorium falain belül igazi derű honolt s nem egy köszöntő hangzott el a jelenvételű ajkáról.

— **Áthelyezés.** Az igazságügyminiszter Függlein Miklós zalaegerszegi kir. járásbíró a tatai és Eubenspanger Gyula nemtűjvári kir. járásbíró a zalaegerszegi kir. járásbíróhoz áthelyezte.

— **A stridővári iskola építési munkálatai** a legutóbb megtartott árjelűs alapján Fuchs és Gross zalaegerszegi vállalkozók nyerték el 119-025 k. váltalati összeg mellett.

— **Pályázat segédjegyzői állásra.** Zalaegerszegi járás főszolgabírája a zalalóvi segédjegyzői állásra pályázatot hirdet. Kérvényeket ápr. 17-ig lehet beadni.

— **Utcai csendelés.** Nem is tudom, hol élünk. Látunk itt kulturális hatadást is, de olykor a uyers élet dala is megeandul az utcán. Szombat este is két felüött ember jött három fejlődő leányval egybe a fúton. Járásuk jövedévk ingott, ajkukon is csintalanul cseng-t a nótá Nyugodtan mentek végig a városon, senki sem zavarta őket — még a posztaló rendőr sem. Nagyobb botrány nem történt, — minthogy néhány ember ráta meg a fejét rosszalólag. Talán még sem volnánk falun!

— **Borlopás a pályaudvari vendéglőben.** Bogenrieder József pályaudvari vendéglős pincéjét már hónapok óta díszmálták ismeretlen egyének. Volt rá eset, hogy napunkint 10—12 liter bort is elhordták s hiábaváult a vendéglős ébersége sem tudott a tolvajok nyomára jönni. Végre a rendőrség fordult, akik a tetteseket napszámok személynéhen kinyomozták, akik átkülcseal dolgoztak s így apránként tetemes kárt okoztak. A házkutatás alkalmával megkerült a takaréktűzhelybe rejtett átkülcseal is. A sok terhelő bizonyíték és beismerés alapján a rendőrség eljár az ügyben.

— **Felvételi pályázat** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter urnak 33799. sz. rendelkezése értelmében az 1913/14. iskolai évre a csáktornyai állami tanítóképző-intézet 1. osztályába össze-

ven 30 növendék vétetik fel és pedig teljes fizetéses helyre 14, feldíjas helyre 9, ingyenes helyre 2, készpénz-segélyes helyre 1, segély nélküli bejárónak 4 növendék. A teljes fizetésesek 30, a feldíjasok 15 K-t fizetnek havonként köztartásdíj címen az intézet pénztárába. A készpénz-segélyes növendék havonként 15 K segélyt kap A kérvényhez a következő okmányok esatolnók: 1. születési bizonyítvány, 2. iskolai bizonyítvány a megelőző évről és a f. évi érettségi, 3. tiszti orvosi bizonyítvány, 4. folyamodónak a tanítói pályára alkalmas voltáról, 4. segélykérés esetében hiteles községi bizonyítvány a szülők vagyoni állapotáról s a kiskorú gyermekek számára hiteles család kimutatás. Csak oly épestű és zenei hallású bíró tanulóket vétettek fel, akik 14. életévüket már betöltötték, de 18 évesnél nem idősebbek s akik a polgári vagy középiskola 4-ik osztályát sikeresen elvégezték. A végleges felvételt az intézeti orvos véleményétől s az ének-hallásbeli vizsgálat eredményétől függ. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter urhoz emizett folyamodványokat az előirt okmányokkal együtt 1913. május 31-ig kell a csáktornyai állami tanítóképző-intézet igazgatóságánál benyújtani a folyamodó lakóhelyének, az utolsó posta és vármegye felututásával. Csáktornya, 1913. ápr. 3-án. Zrinyi Károly igazgató

— **Hétőn és kedden** egy kitérő műsor kerül bemutatásra az Edisonban, melyből különösen kiemeljük A sziv vihara c. 2 fely. drámát, melynek főszerepét Costello a világhírű művész alakítja. Ezenkívül még egy 1 felvonásos dráma, több humoros és Pathé hirdó aktualis világesemények riportzerő bemutatása. Elsőrangú zenekíséret. Felhívjuk a n. é. közönség szives figyelmét, hogy ezután csakis előadónok képek lesznek bemutatva miután az igazgatóság nem kímél sem fáradságot, sem áldozatot, hogy a n. é. közönség igényeit kielégítse. — Szedrán és csütörtökön fényes Elite előadás tartatik új műsorral.

Szerkesztői üzenetek.

— **Szentgyörgyvölgyi.** Minden kívánság szerint lesz. Alkalmadtán sorra kerülnek. Az egyiket már ma is olvashatja. A kívánt számokat mind megküldtük. Sok udvölet mindkettőjüknök.

— **Szegény vagyok** ... Látjuk és sajnáljuk. Másoknak nem mondjuk el, azért nem közöljük. Ugye nem haragszik?

— **Rüfjakadás.** Gyönyörűen! Magának tavaszról van kedve dalolni — bundában! Várjon vele!

— **Vers a márl s hoinapról.** A jövő számunkba e helyen közöljük, ha már minden áron a köznek akar szólni.

— **Havas.** Verse tele van helyesírási hibákkal, ami már maga is rossz ajánlólevél. Külöben sem árul el költői tehetséget.

**XXX-ik magyar királyi
jótékonycélú államsorsjáték.**

Ezen pénz-sorsjáték remélhető tiszta jövedelme közhasznú és jótékony célokra fog fordíttatni. Ezen sorsjátéknak összesen 14885 nyereménye van, melyeknek összes értéke 475000 koronára rug készpénzben.

Főnyeremény 200.000 korona készpénzben,

Továbbá:

1 főnyeremény	— 200.000 kor. készp.	20 nyer. á 200 K	4 000 K készp.
1	— 20.000	40 . . . 150	6.000
1	— 10.000	100 . . . 100	10.000
1	— 5.000	200 . . . 50	10.000
5 nyer. á 1000 K	5.000	2500 . . . 20	50.000
5 . . . 500	2.500	12000 . . . 10	120.000
10 . . . 250	2.500		

Huzás visszavonhatatlanul 1913 évi május hó 15-én

Egy sorajegy ára 4 korona.

Sorajegy az Szesz előzetes beküldése mellett a m. kir. lottójövedéki igazgatóságtól Budapesten (Vámpáota) portmentesen -üldetnek, ezenkívül kaphatók valamennyi posta-, adó-, vám- és sóhivatálnál, az összes vasúti állomásokon a a legtöbb dohánytözsdében és váltóüzletben. Jajéktervet ingyen és bérmentve küld a Magyar kir. Lottójövedéki igazgatóság.

Jó állapotban levő

háló

szoba bútor

olcsón eladó.

Cím

a kiadóhivatalban.

MEGHIVÓK

eddig még nem létezett, nagy választékban jutányos áron készíttetnek

**lfj. Wajdits József
könyvnyomdájában.**

Vidéki megrendelések gyorsan elintéztetnek.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Árverési hirdetésny.
**A Néptakarékpenztár r. t. Nagykanizsán
zálogosztálya
1913. április hó 19-én**

nyilvános árverést tart, amelyen az 1913. évi március hó 19-ig lejárt és ki nem váltott zálogtárgyak kerülnek iparhatósági biztos jelenlétében árverésre.

Árverés kezdete délután 2 órakor.

Aspirin-

E világszerre ismert fájdalomcsillapító szer
igen gyakran súlyosabb kézüreményekkel helyettesítik.
Hogy valódi készítményt kapjunk, csakis,
Aspirin-Tablettát
vegyünk, az alábbi rajzban látható eredeti csomagolásban, ill. üvegdob 20 fégrammos tablettával ára K. 1.20.
Minden tablettán rajta van az Aspirin szó.

Védjegy: „Horgony”

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

egy régejónk bizonyult hatásos, mely már sok év óta legjobbképpen tudósították bizonyult közönségnél, számtal és meglátásoknál.

Figyelmeztetés. Súlyos hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk el, csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjegygyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—30, K 1.40 és K 2.— és üvegdobban minden gyógyszer-tárban kapható. — Forgatók: Török József gyógyszerész, Budapest.

De Richter gyógyszerára az „Arany oroszlán”, Prágában, Elisabethstrasse 5 nos.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

SALVATOR

**GUMMI SARKAK
VILÁG CZIKK
UTÓLÉRHETETLEN
TARTÓSSÁGU!**

**MINDENÜTT
KAPHATÓ.**

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Globin

al legjobb és leginomabb
csipőpisztírozó szer

**FELSÉGES izü fehér vagy aranyárga
CSEMEGE MÉZET**

5 kg-os csinos postadobozokban 10 Koronáért szállít bérmentve
**A „MÉH” A MAGYAR MÉHESZEK ÉRTÉKESÍTŐ
SZÖVETKEZETE, BUDAPEST, VÁCI-UT 108 bd**
Szakkérdésekben díjtalan felvilágosítás!!

Magvakat tavaszi elvetésre

ismert kifogástalan minőségben szállít

MÜHLE ÁRPÁD

kertészeti és magtermelési telepe **TEMESVÁR 41. sz.**

— Alapított 1875. —

Dusan ábrákkal ellátott főárjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

MILKA

Suchard

KITÜNŐ ALPESI TEJ-
CSOKOLÁDE

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétlőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félre 6 korona, negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolvasó szerkesztő:
SZELE ELEMÉR

Főszerkesztő:
KEMÉNY LÁSZLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjazásán szerint.

Uj Magyarország.

Azok a daliás idők, amelyek a mult ezredévben oly nagy hőseket termettek a magyar nemzet számára, már rég letűntek. A honfoglalás nagy munkája már befejeződött. De a honfenntartás szent feladata, mint soha el nem muló parancs, még most is fennáll. Számítatlan esetben kellett a magyarnak kardot rántania, hogy hazáját, szabadságát, nemzeti függetlenségét megőrizze. Ezen okok miatt az uj ezredévben talán már nem kell neki többé vért és életet áldoznia. Nem kell többé feljnie a rabszolgaságtól, hisz hazáját és koronáját híven szolgálja. Nem kell neki nagyhatalmi illúzióikért uralkodói szezélyből seregeit gyilkos golyók elé állítani, hisz a hon határain tul egy meghodítani való fűszál sincs. De a hon határain belül nagy munka vár rá, melyet a létfontartás kötlunparanosol.

Nem a Balkán barbáraival kell harcolnunk, hanem Európával kell versenyeznünk. Nem allenségekkell körülvennünk magun-

kat, hanem békés megértésben nemzetekkel jóbarátként szövetkeznünk.

Versenyre kell szállnunk a nagy világgal a földmivelés, állattenyésztés, ipar, kereskedelem, tudomány és művészetek terén. Óriási tere a munkának, a hódításnak!

De ugy tünik fol, mintha az a magyar, mely erős volt a csaták viharai közepette, most a szellemek nagy harcában nem tudná megtartani hatalmi presztizsét.

Honnét a győnlőség? Tán hazánk politikai szervezetében? Tevédenek ha ezt hinnék! Nemzetünk társadalmilag gyenge. Nygyszerű alkotmányunk esupán azért nem állja ki az élet viharait, mert nincs mögötte erős társadalom. Ugyanis minden intézmény csak forma az emberi lélek törekvéseinek kivitelére. Amint hiányzik a minden akcióhoz, minden fejlődéshez szükséges szellemi, anyagi és természetesen erkölcsi erő, a legközelebbi intézménnyel sem megyünk semmire sem. Igy ment tönkre a hajdani nagy római birodalom s valahány elpusztult nemzet csak volt a világon.

A magyar társadalom különféle néposztályokból, ezeknek gazdasági és kulturális, nemzetiégi vagy egyéb összekapcsolódásából áll.

Ha tehát nálunk valamely osztály gazdaságilag, vagy organikus fejlődésében, vagy más osztályhoz való viszonyában gyenge, szükségképen veszedelem fenyegeti a nemzetet, mert nemzetiségileg széttagolt nép vagyunk.

Mi magyarok, akik kulturánkban, gazdasági gyarapodásunkban évszázadok viharainak pusztítását szenvedjük és érezzük még manapság is, elveszünk, ha megfeszített erővel nem látunk hozzá közgazdaságunk föllendítéséhez, közéletünknek, kulturánknek szervezéséhez, nemzetisebbé tételéhez.

Kultúra kell a mi népünknek és ha ez meglesz, akkor fog gyarapodni gazdaságilag, ami ismét a kulturát fogja emelni.

Amint ez az állapot elkövetkezik s az egyes osztályoknak egymáshoz való viszonya egységes, természetes lesz, oly erőre kap társadalmunk, hogy valóságos nemzeti függetlenségünk kivívása könnyű feladat leend.

Csáti malma.

Vigan zakatol a tardsódi malom. A jó öreg Csáti Mihály néli az uraságtól. Ma ep hová-sár lévén, hol egyetmást bevasárolni szándékozott, elhíhatta egyetlen leányát, a család szemefényét a szép Boriskát.

— Borcsa lányom. Tudod, hogy anyád ágyban fekvő beteg, teljesen tehetetlen a mai napon rád bízom a malmot. Elég erős vagy, nem félek, hogy baj lesz. Nekem a városha kell mennem, hogy egy kis malsékát hozzak a házhoz. Légy szemes és örködj minden felett.

— Ne féljen, édesapám, mintha csak lithon volna, meg lesz minden. Ha nincs is férfi a háznál, Füstös kutyánk felér akár három emberrel is.

Csáti e biztatás után felszedelőzködött és nyugodtan távozott hazulról. A malom jó távol volt a falutól. Vize volt bőségben, a tavaszi áradás és esőzés megnövesztte a különben kis patakot. Boris vigan látott a munkához. Füstös az eresz alatt pihent. A környék esendőt csak a malom egyhangu zakatolása és Boris nótái zavarták meg.

Csáti né évek óta fekszik bennül lábakkal. Sok ideig osztotta urával a molnárok nehéz munkáját;

most, mint tehetetlen tagja a családnak, gyakran fohászodik az Istenhez, hogy rövidítse meg szenvedéseit. De más volt megírva a sors könyvében.

Boris ép egy zsakot emelt le a garatról, midőn Füstös ugatása idegen közlekedőt jelz. A kutya azonban egyszerre elhallgatott. Boris jól sejtette ki jön, megdöbbszant a szíve. Füstös csak akkor hallgat el, ha Lantos Jóska jön a házhoz.

— Adjon Isten, Boris lelken! Láttam édes apádat a falu át távozni, gondolom bejövök egy szóra, hogy ne unatkozzál.

— Unatkozni? Az nem ismerem. Van itt dolg elég.

— Van ám, azt látom. De nem jól teszed, hogy úgy megfeszíted erődöt. Megárt neked ez a nehéz munka nem a te gyenge karodnak való.

— Mit csináljak? Anyám tehetetlen, apám pedig nem tudom soká bírni-e. Majd csak megsegít az Isten.

— Meg Hanem tudod-e, Boriskám, Husvét napja közeleg s te akkora igrétd egybekeltesünket.

— De mikor oly szegények vagyunk. Alig keres-ük meg a napi betevő falatot, azt a szerény kölnygét sem győzi e kis malom. És hogy hagyjam itt beteg anyámat?

Jóska e szóra némán bámult maga elő. Belátta, hogy a lányuk igazza van. A dolog anyagi oldala nem bántotta őt annyira; majd csak nyélbe ütötték volna valahogy, de az anya betegsége mindent romba döntött. Évek óta leirhatatlan láng lobog a szívében Boris iránt s mindig ugyanazt kell hallani.

— Boris a végő elkeseredésbe úrtök engem! — Na mondó azt, Jóska, mert megvesz az Isten. Tűrj, majd meglátod, minden jóra fordul.

Könnyű volt azt mondani, tűrj, mikor Jóska bensejében egy egész kráter forrongott. — Szomorúan búcsúzott el szíve választottjától. Hasztalan csóvalta Füstös a farkát, telje se hederített.

Mikor Jóska eltávozott Boris egy könyvet tört ki szíveből. Neki fájt a dolog legjobban. Hányszor fohászodott föl az égbe, onnan várva sorsának javulását. Évek óta takarékoskodnak, hogy a malmot megvehessék, de még mindig kevés van együtt. Az uraság pedig hajthatatlan, a bérletből nem enged. Oly sivárnak tunt föl előtte az élet; ő csak bevette volna valahogy a lemondás keserű pilluláját, de Jóska féltette, kit elkeseredésében mindene képesek hitt.

(Vége köv.)

Az új

Osram - drótlámpák
Törekedjenek

Képviselet és raktár Magyarország részére: Finger és Fia, Budapest VI., Hajós-utca 41.

Ez Széchenyi tanításának a gerinca s könnyű belátni, hogy a mai állapotok az efféle nemzeti erő kifejtésére nem alkalmasak.

A népevelésael igen hátra vagyunk és ezért mezőgazdaságunk, mely valamikor első volt Európában, annyira elmaradt a nyugati népektől, hogy fele, sőt harmadnyi jövedelmünk produkál a magyar gazda ugyanakkora földön, mint például a német, vagy a cseh Radikális eredményt a szövetkezeti intézmény terjedésétől várhatunk, mert ezzel lesz szabályozva az értékesítés.

A szak tudás széles köre való terjesztésének eredménye lesz pedig, hogy nagyobb mennyiségű termelünk.

A Széchenyi szellemében való szociális munka lehet közvetlen és közvetett, mert a középosztály csak művelt és gazdaságilag haladó alsóosztályból juthat egészséges fel frissítéshez; míg a mai állapotok szerint a középosztály növekvése a bevándorlottak és nemzetiségek rovására esik.

A hajdani nobile officiumok megszűntek, új nobile officiumként lássunk tehát hozzá a szociális tevékenységhez, melynek átváltásának eredményét, a tapasztaltni fogja a nép, szeretettel fogadja az irányítást és hálaival lesz érte. A magyar intelligencia járjon elől ebben a munkában, melytől a nemzeti vagyon és jövedelem emelkedését s államfenntartó falusi népünknek művelődését várhatjuk.

Major Béla.

(Vége köv.)

Jegyzetek a hétről.

Irtja: Adorján Sándor.

Meghalt egy ember.

Mi van ezen kulónos? Meghalok én is, te is, ő is — meghalunk mindnyájan. Egyszer csak valamennyiteket, akik most élnek, szertűnk és gyölölünk átesőszakítat Charon a Styx vízén be, Hádés birodalmába.

Mindnyájunkat. Olyan biztos ez amilyen természetes és olyan természetes, mint falevél hullása, virág hervadása, fűk korhadása. Olyan természetes és olyan észszerű, hogy beszélni sem érdemes róla.

És mégis emberek, álljunk meg egy percre történetünkben, feleljünk egy pillanatra a mi külön világnaknak örömeit, bánatait, reményeit, vágyait, álljunk meg egy percre, csak egy percre, mert az idő oly rövid és Charon hajós oly következetes — de azért mégis álljunk meg.

Meghalt egy ember. — Kapivári Kápy Miklós.

Hogy milyen volt az a porhüvely melyet ezen a néven ismertek és szólítottak az emberek, az igazán mellékes.

Az újságok megírták róla, hogy valamikor huszártiszt volt, így tehát valószínűleg kemény volt, katonás, talán egy kicsit egyesenes deréku is, megírta róla, hogy tudja volt a mágusnő kaszinónak, a dászenti kaszinónak, tehát az is valószínű, hogy társasági életet élő ember volt, szalon ember, talán egy kicsit komoly il' fau is, megjegyeztek diszkrétan, hogy a nők körül sikerei voltak, amiből következik, hogy jómodoru, könnyed, a napnak csekélyke kis eseményeiről ügyesen felesegő, sőt talán egy kicsit szellemes ember is volt.

Ez azonban mind mellékes.

— De a necrológokban, melyek mind csak ezeket a száraz, életrőlteni adatokat közölték, szerényen meghűdött még egy mondat is, az, amit az emberek a legkevésbé, vagy talán éppen semmi figyelemre sem méltattak, hogy Kápy Miklós pezsgőgyári üzletvezető volt.

És itt álljunk meg emberek egy percre.

Mert ez a dolog érdekes, megdöbbenően érdekes.

Nem egyedülálló, nem nagy dolog, nem furcsa, sőt még csak nem is groteszk és mégis érdekes, izgatón, megdöbbenően érdekes.

Az ő Kápirás örökös ura, három vármegye retteggett kiskirálya, aki méltó társa a Csák Matéknak, a szentmiklósi és óvári Pogácsa grófnak, a Németújvári Henriknek, a Bor-Áknak, az Onodéfálnak, az Aporoknak, a Br-bírieknek és a többi „Mord uud Raub graf"-nak.

Szövetkezik I. Mátya- uralma ellen Podjebrád György cseh királytal, aki fiát Viktorint küldi segítségére és Giskrával, a huszíták akkori katona pápájával. Giskrát Mátyás hadai kiverik az országából, Viktorint megveri és elfogja az egyik Madács és Csesztre várban zárja, aztán Kapivárra kerül a sor. Varrja-varja Kápy Jánosné Berzeviczy Anna selyemzárókat, melyekben Mátyásnak küldik az aranyírákat engesztelésül, de Mátyásnak egész életén át fulében cseng az az intelem, melyet atya az igazságról intéz hozzá halála órájában a zimonyi táborban — Kupiváranak sincs kégyelem.

Kápy János kűzetik, a vár és birtok visszaszáll a koronára, a korona pedig királyi donatíóképes odaajándékozta Szaploucai Poháros Péter magister regius curialis-nak.

Elpusztulnak a Pohárosok is vár és birtok újra a fűsokra száll, majd a pozsonyi diéta, 1711-ben hozza a Rakóczy törvényt és ezzel kapcsolatban a várakra vonatkozó törvényt és ennek értelmében Kapivára is rommá lesz.

Vár és család sorsa olyan egyforma. A sasfészekben ma véresek vijjognak, baglyok hulognak, comes Johannes Kápy unokája pedig pezsgőgyári üzletvezető.

Érdekes, megdöbbenően érdekes.

Mintha csak János evangélistát látunk, amint az Apocalypsiban jósója: „és lesznek az elsők utolsókká.”

És most ő is elment. Meghalt az utolsó Kápy. A totum membrum regui sanctae conorseről, ismét lepattan egy pánt. Szerzetést az országban, a hémagyorok sirjái ismét megremegett egy-egy porostom.

Emberek álljunk meg egy percre történetünkben, csak egy röpké rövítke kis percre, mert az idő oly rövid és Charon hajós oly következetes, de azért mégis álljunk meg . . .

Eötvös József báró mint regényíró.

v.

Azok az észbeli feigyverek, melyeket a mi körünk szocialistái használnak a vazyonos osztály ellen való igaztára, mint megtalálhatók Eötvös regényében, ugy hogy valóságos ismétléseknek látszanak a mai ember tolla alatt.

Mily kétségbejött valósággal lép elénk a királyi udvar tehetetlensége, a főurak önzése, kegyetlen kapzsága, séitő lenézése a jobbágyok iránt, s e hibák és bűnök azok, melyek az egyebkönt jöndulduhat Dózsa Györgyöt is a nemeseik kerülhetetlen állanségává lenni kényszerítik. Az a gunyos csipke lődér, mellyel a nagyerejű, vitéz, de jobbágy származású székelyt. Dózsát illetik a királyi palotában a piperkő főnemes ifjak, kitörölhetetlen bevéssedik a megalázott férfiú lelkébe s csak htvakozni kell rá ez

esettel ismerősöknek, hogy nyomban a legkeserőbb gyűlölség forrást fakasszák fel a megbűntött ember szívében.

S a demokrata meggyőződés mekkora erejével bizonyítja be, hogy a jobbágyok némi tekinthetően jogosan jártak el véres munkájukban! Mert a má célja volt a jobbágyok felszabadítása érdekében nyitni fel a szemeket s megmagyarázni, hogy addig kell adni, addig kell a szabadság es egyenlőség áldásában a népet részesíteni, míg el nem kaseredik a jogosztás miatt, mert aztán nem kér, hanem gyűlölköszneveléssel erőszakolja ki azt, amihöz joga van.

S a szerető rászívét mint meglepével alkotja meg Kardos Orbán deák alkját, kit a földesuri jöndemény tesz boldogtalanná! Telegdi királyja ugyanis őt szerény jobbágy helyzetből, tanitaga, felsőbb iskolák végzetet vele, hogy egykor ő is, mint Bakács primás a pápi rend keblében küzdje fel magát magyara. Amde a szerencsétlen jobbágyfia hatalmas szerelm-m-mel szereti nyugyuri jöndemény leányát, Telegdi Frusnát, miatta nem veszi fel az egyházi rendet, csakhogy szüntelen imádojtja közelében lehessen S bár tudja hogy vagydóssa betölthet soha nem találhat s bár minden nap el kell törnie a családjul maradt jobbágyivadékok részéről egy-egy csipést, egy-egy gunyos megjegyzést, unias anyyiere, hogy magát a húzós körtől ki tudja ragadni. E rejtett szerelm áll utjában annak is, hogy az urak ellen készülőld paraszt keresztesek közé álljon. Oh hányszor sőhajótt fel. „Miert nem növekedtem apám kunyhójában! miert nem tölthetém életemet, mint földművelő, ha-sznos munka között? Szerencsés volnék talán! . . . Telegdi meg akarta halláni apám bússégét, s istalmul szerencsétlenné tette fiat. Oh az emberek nem tudják, hogy embertársak javára jobbat nem lehetnek, mint ha őket nem bántják! jobb szerencsét, mint melyek a végezt reméld számunkra, ugy sem szerenczetlen nekünk. (I. k. 94. l.)

Valóban, az az Orbán az egyenlölenségnék tragikus áldozata ki jobbgyitási köze vissza nem mehet, ettől visszattartja eméjének tanultsága, a nemesek közé pedig nem emelkedhetik, ettől visszaszorítja a törvény által emelt társadalmi gát! Nem marad más az ilyen ember számára, mint egy egész életen át huroolt boldogtalanság!

Kováts Antal

(Folyt. köv.)

HIREK.

Egyről-másról.

Csak nem szűnik a té! A bundák ismét előkerültek Hamar vége lett a tavaszuk. Szomoruan tekintünk az elfogyott lombokra. Kitlen kép. Pedig csak a nem régen leélt tél jött vissza — de ide előlt, mikor nem ő volna soron.

Egy kép az ember szellemi életéből. Itt is visszajáró elvek kísértének. Jönnek, mikor azt hitük róluk, hogy már meghaltak. Eyszázadok lomtérzából kerülnek elő. És mindig akad viselőjük Elműdők a több százados dolgot unak, tetszetősen, okok-nak. S az emberek rajonganak értük, esküsznek ismét igazságukra, mert minden, mert új . . . Visszajáró tél! Hány század előtt mondták már el ugyanezeket a balgaságokat! Ha első tanítóik felkelnének nevelés s talán már el is feleldt srűkből, magukhoz szednék a hazugatos tanokat, — a modern embereknek semmi sem maradna. Levették bundák s felvették bundák! —

Kritikus.

— **Áthelyezés.** A földmívelésügyi miniszter Smeringa Szilveszter Állatorvost Zalaszentrőltről Jászberénybe, Koch B. Állatorvost Kőszegről Zalaszentrőltrőlra áthelyezte.

— **Áthelyezett körjegyzőség** A szent sebostyáni (muraszombati járás) körjegyzőséget a vár megye Musnyára helyezte át.

— **A Dunántúli Dalosszövetség** f. évi június hó 28-án és 29-én Veszprémben tartandó dalosversenyére 20 dalárda jelentkezett és pedig a nehéz férfi négyes karra négy, a nehéz műdalra hat, a könnyebb műdalra hat és a népdalcsoporthra négy dalárda. Veszprém város nagy ünnepeket rendez a versenyző dalárdák fogadtatására.

— **Mozsi szkeocs és kabaréest az Urániumban.** Az Uránia igazán élvezetes és művészi élvezetben részesítette a közönséget, midőn két estére behívta a budapesti Apollo színház szkeocs társulatát. Az öt tagú társulat igen ügyes műsort állított össze s a közönség nem bánta meg, hogy jegyét megváltotta. Csak az a kár, hogy a műsor egyik-másik darabjával nem voltak tekintettel arra hogy a vidéken más az ízlés és hogy a fiatal leányok is voltak az előadásban. Egyikébet a sűrű taposok a legjobb bizonyítéka a közönség alismerésének.

Istentisztelet. Az izraelita templomban a péntek esti istentisztelet f. hó 18.ától kezdve —, ugy szintén a husvéti ünnepesti istentisztelet f. hó 24-én hétfőn és 25-én kedden d. u. 1/4 7 órakor fog megkezdődni.

— **Társas utazás.** Svédországba, Norvégiába Utirány: Budap-st, Berlin, Stocholm, Trondhjem, Bergen, Kristiánia, Koppenhág, Hamburg, Berlin Budapest. Mind-műt 2—3—4 napot töltnék s apróbb kirándulások tesznek a környék nevesebb helyeire. Trondhjemtől Bergenig a Fjordok közt hajón, Bergen-től Kristiánig Norvégia legszebb hegyi vasutovonalon utazunk. Indulás Budapestről július 4-én Az ut 26 napig tart s minden kiadást beszámítva teljes ellátással 580 koronába kerül. Jelentkezni lehet május 20-ig László Beláud a Kassai Hirlap szerkesztőjénél és Makfalvi Ferenc feladókeres. isk. tanárnál (Kassa, Mikes-utca 10.) akik szivesen küldenek részletes programot.

— **Triesti Általános biztosító társulat** (Assicurazioni Generali) Budapest, V., Dorottya-utca 10. és 12. A „Közgazdaság” rovatában közöljük a Triesti általános biztosító társulat (Assicurazioni Generali), a legnagyobb, leggazdagabb és legrégebbi biztosító intézetnek mérlegének főbb adatait. Teljes mérleggel a társulat mindenkinek, aki e céltól hozzá fordul a legnagyobb készséggel szolgál. Az intézet elfoglal: élet-, tűz-, szállítvány- és betörés elleni biztosításokat. Közvetül továbbá: jégbiztosításokat a Magyar jég- és víz-vontbiztosító r. t., baleset- és zavartosságai biztosításokat az Első o. általános baleset elleni biztosító társaság, valamint kezesség- és övadék-biztosításokat, elmulajdonítás, lopás, hűtlen kezelés és sikkszásítás elleni biztosításokat és versenylovak, tollverek és egyéb értékesétek tenyészállatok biztosítását a „Minerva” általános biztosító részvénytársaság A nagykanizsai fögynökség. *Danneberg D és Wesz főnök*

— **Halak az artézi kutban** Tapolcán a Máv. vasuti állomásán most egy artézi kut fúrásán dolgoznak és amint furás közben 30—35 méter mélységre baladtak, hirtelen víz tört elő a mélysegből, amellyel együtt apró halak is kerültek a felszínre. Ebből arra a következtetésre jutottak, hogy a földalatti ér, vagy esatorna összeköttetésben áll a Balaton vízzel.

— **A lelkiismeret** Parragi Ferenc zalagersegi napzsmász, a mult nyáron részegen befeküdt a mezőn egy patkóba s az égő szivarjától meggyuladt és leégett. Már akkor ellene fordult a gyauu, de

lagadott s bizonyíték nem volt ellene. Azóta eszébe jutott, hogy ő „keresztény katolikus” és nem hazudhat. Feljelentette magát s az enyhítő körülmények figyelembevételével egy hónapi büntetést kapott s a novella alapján azt is felfüggesztették.

— **Déli vasut** A folyó évi május hó 1-én életbe lépő *nyári menetrend* a következő lényegesebb változásokat tartalma za:

a budapest—pragerhoi vonalon:

A 204. sz. gyorsvonat Budapestről este 6 órakor fog indulni s Nagykanizsán este 10 óra 07 perckor, Pragerhoiba éjnel 12 óra 15 perckor megérkezni ahol Triest és Venezia, valamint Wien és a Pusterthal, ill. Tirol felé menő vonatokhoz csatlakozik.

A vonattal fognak továbbutalni a budapest—veneziai és budapest—merani nemzetközi hálókocsik.

A 212. sz. gyorsított személyvonat Budapestről este 7 óra 5 perckor fog indulni a Nagykanizsára éjnel 11 óra 57 perckor, Pragerhoiba reggel 2 óra 20 perckor megérkezni, ahol Triest és Wien, valamint a Karinthia és a Pusterthal felé menő vonatokhoz csatlakozik.

A 234. sz. vegyesvonat Balatonszentgyörgyről már reggel 5 óra 26 perckor fog indulni és Nagykanizsára reggel 7 óra 21 perckor megérkezni.

A 241. sz. vegyesvonat Csáktornyaórt már reggel 4 óra 57 perckor fog indulni és Nagykanizsára reggel 7 óra 12 perckor megérkezni.

Június hó 1-től augusztus hó 31-ig terjedő időben Budapesttől Nagykanizsáig napunkint a 2 8 és ellenirányban a 219. sz. gyorsított személyvonat fog közlekedni.

Indulás Budapestről délután 5 órakor, érkezés Nagykanizsára este 10 óra 46 perckor. Az ellenirányban indulás Nagykanizsáról délelőtt 11 óra 30 perckor és érkezés Budapestre délután 5 óra 53 perckor.

Mindkét vonat az összes Balatonmenti állomásokon és megállóhelyeken meg fog állni.

A 204 és 201. sz. gyorsvonatoknál Budapest—Nagykanizsa között egy étkezőkocsi is fog közlekedni.

A nagykanizsa—wien—neustadti vonalon:

A 323 és 326 sz. vegyesvonatok helyett Nagykanizsa—Szombathely között a 316 sz. személyvonat, mely Nagykanizsáról délután 5 óra 30 perckor indul és Szombathelyre este 8 óra 11 perckor érkezik és az ellenirányban a 317 sz. személyvonat, mely Szombathelyről reggel 6 óra 14 perckor indul és Nagykanizsára d. e. 8 óra 42 perckor érkezik, fog közlekedni.

A 301 és 301 sz. gyorsvonatoknak Wr.—Neustadtban Wienbe, ill. Wienből közvetlen gyorsvonattal csatlakozása lesz.

A nagykanizsa—barcsi vonalon:

A 912 sz. személyvonat már d. u. 5 óra 35 perckor fog Nagykanizsáról indulni és csak Gyékegyesig közlekedni, a hová este 6 óra 26 perckor érkezik. Az eddig csak Gyékegyesig közlekedett 910 sz. személyvonat Barcsig fog közlekedni, a hová éjnel 12 óra 54 perckor fog megérkezni s a hol Slatinán át Észak felé közvetlen csatlakozása lesz. A többi személyszállító vonat menetrendje csak lényegtelen változást szenved.

Közelebbi felvilágosítást a fali menetrendírástól detmény nyújt.

— **Agyonlőtte az anyósát** Vasárnap este gyilkosság történt a csáktornyai városban levő Brávdushgyen. A gyilkosságot egy Pertlik Lőrinc nevű részegen kömvés követte el, aki az anyósát, özv. Vátes Ferencnével, revolverrel lelőtte. Pertlik Lőrinc részegen jött haza ami miatt beteg felesége szemrehányásokkal illette. A család perpatvarba beleszólt

az anyós is aki leányának fogta pártját Erre Pertlik bántalmán akarta a feleségét, az anyós azonban közbevetette magát, dulakodás támadt vő és anyós között Dulakodás közben a részeg Pertlik előrántotta a nála levő revolvert és az anyósát lelőtte, aki két nap múlva belehalt súlyos sérüléseibe. A gyilkos vő a csendőrség letartóztatta

— **Iskola Oseventolvölgyön.** Oseventolvölgy község iskolaköteles gyermekei, mintegy 90-an, addig Alsólendvárra jártak be iskolába, mert ott nem volt iskola. Lokuzelőbb azonban iskolát építenek Oseventolvölgyön is. Az építésre vonatkozó árjeglejtést már kis irta az iskolaszek.

Szerkesztői üzenetek.

— **Szentgyörgyvölgyi.** A költemény, bármily tekintetben is szőljön szépről, nemeről, fenéségerül — lapunk hasábjain mindenkor otthonra lel. Ön lelki-ből dalol, tollát szíve érzései vezetik — a lévő sorokban közöljük. Üdv.

— **F. Ha már annyira ostromol, ígérőnküthöz képest itt közöljük:**

Vers a máról s a holnapról.

... Ma sikoltó madár a lelünk
Ma dalol az élet oltó nekünk
Ma szeme csókok
E színes bokok ...
A csókok után biborejek
Es színes rózák busan égneek
S fakad az ének ...

(holnapról)

Holnap az élet már halál lesz.
Hűleg halál, temetés-menet.
Trombiták búgnek
A árnyak nőnek ...
Beülnek a menet sorába
Bökből jutnak az éjszakába
S megynék hiába
Mindig hiába! — — —

F. B.

De — Ön is dalol hiába ... mindig hiába
Ha meg nem vátozik — soh' nem jut be munkásaink [sorába.]

HIRDETÉSEK.

Közgazdaság.

A Triesti Általános Biztosító Társulat

(Assicurazioni Generali).

Március hó 26-án a társaság 81-ik rendes közgyűlése tartott meg. Besso Maroo elnök jelenti, hogy a társaság vezérigazgatója terrabai Richetti Odón súlyos egészségi tekintetéből és határozott orvosi rendelre látlásáról, melyet az intézet javára nagy szeretettel és felelet fényes sikerekkel töltött be, lemondott. Az igazgatóság és igazgatótanács, bár nagy sajnálattal, kénytelen volt az érdeműs vezérigazgatónak lemondását a jelzett körülményekkel igazol visszavonhatatlan elhatározásánál fogva tudomásul venni. De azon kívánságtól vezreltetve, hogy Richetti ur értékes közreműködése és gazdag tapasztalatai a társaságnak továbbra is megtartassanak az igazgatóság és igazgatótanács indítványozza Richetti urnak, az igazgatóság tagjává való megválasztását. A közgyűlés Richetti ur lemondását a társaság körül szerzett hervadhatatlan érdemeinek hálás elismerése és mely köszönete kifejezése mellett tudomásul vette és őt közfelkiáltással az igazgatóságba beválasztotta. A közgyűlés elé terjesztett 1912. évi mérlegek előtűnk fekvő jelentéséből látjuk, hogy az 1912. december 31-én érvényben volt életbiztosítási tőkeösszegek 1,267,209,909 korona és 28 fillért tettek ki és az év folyamán bevett díjak 55,525,392 korona és 20 fillérre rúgtak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 23,703,976 korona 65 fillérről 375,647,666 korona 67 fillérré emelkedett. Az életbiztosítottak osztalék-alapja 7,141,183 korona 19 fillért tesz ki. A tntbiztosítási ághban, beleértve a tőkörűveg biztosítást, a díjbévetel 18,926,541.149 korona biztosítási összeg után 32,462,892 korona 58 fillér volt, miből 11,326,023 korona 37 fillér viszontbiztosításra fordított, ugy, hogy a tiszta díjbévetel 21,136,869 korona 21 fillérré rúgott és ez összegből 15,302,274 korona 59 fillér mint díjtartalék minden tehertől menten jövő évre vitetett át. A jövő években esedékesse való díjkötelezvények összege 155,630,256 korona 27 fillér. A betörésbiztosítási ághban a díjbévetel 1,635,426 korona 93 fillérré rúgott, miből levonván a viszontbiztosítást, a tiszta díjbévetel 916,019 korona 81 fillért tett ki. A szállítmánybiztosítási ághban a díjbévetel kitett 6,048,766 koronát, mely a viszontbiztosítások levonása után 2,793,257 korona 34 fillérré rúgott. Károkért a társaság 1912-ben 49,019,662 korona 39 fillért és alapítása óta 1,112,818,121 korona 56 fillért fizetett ki. E kártérítési összegből ha zánkra 222,758,821 korona 22 fillér esik. A nyereség tartalékok közül, melyek összesen 17,264,658 korona 20 fillérre rúgnak, különösen kiemelendők: az alapszabályszerinti nyereség tartalékok, mely 7,360,599 korona 28 fillért tesz ki, az értékpapírok árfoalyam-ingadozására alakított tartalék, mely az idei átalakulással együtt 7,924,932 korona 13 fillérre rúg, továbbá felemlitendő a 160,000 koronára rúgó kétéves követelések tartaléka és az ingatlan tartalék, mely az idei áttalalással 2,219,026 korona 79 fillért tesz ki. Résztvényenként 720 arany frank osztalék kerül kifizetésre. A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek elsőrangú értékekben vannak elhelyezve, az idei átalakulások folytán 416,840,622 korona 40 fillérről 434,367,388 korona 47 fillérré emelkedtek, melyek következőképen vannak elhelyezve: 1. Ingatlanok és jelzálog követelések 1,416,608 korona 92 fillér. 2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök 46,159,521 korona 60 fillér. 3. Értékpapírok 242,001,442 korona 88 fillér. 4. Követelések államoknál és tartományoknál 40,422,113 korona 73 fillér. 5. Tárca váltók 626,815 korona 16 fillér. 6. Kézpénz és az intézet követelései a hitelezők követeléseinek levonásával: 1,995,889 korona 72 fillér. Összesen 434,367,388 korona 47 fillér. Ezen értékekből 82 millió korona magyar értékekre esik. A „Minerva” általános biztosító részvénytársaság Budapestén, — mely az Assicurazioni Generali leányintézete, — egyéb ágazatai közül foglalkozik a kezesség- és óvadék-, valamint az elutalajdonítás-, lopás-, hűtlen kezelés- és sikkasztás elleni biztosítással, nemkülömben a versenylovak, teliverek és más értékesebb tenyésztőállatok biztosításával, mely új ágazatokat nevezett társaság vezette be hánknban. —

6984/1913.

Pályázati hirdetmény.

A NAGYKANIZSAI KATHOLIKUS FÖGIMNÁZIUMNÁL középiskolai tanári illetményekkel, vagyis 2600 korona kezdő fizetéssel és 700 korona lakáspénzzel

két rendes tanári állásra

pályázat hirdettedik:

Ezen állásokra latinnyelv és történelemből, illetve mennyiség- és természettanból középiskolai tanári képesítéssel bíró róm kath. vallású egyének pályázhatnak.

A mennyiség- és természettan szakra megválasztandó tanár a szak tárgyai kívül köteles legalább heti 6 órában külön díjazás nélkül a rajzoló geometriát is tanítani.

A pályázók Nagykanizsa r. t. város tanácsához címzett folyamodványukat, melyben életkoruk, róm. kath. vallásuk, családi állapotuk, hadkötelezettségi viszonyuk, végzett tanulmányaik, képesítésük, nyelvismereteik, eddigi szolgálataik okmányokkal igazolandók, — a v. tanács iktató hivatalába 1913. évi május hó 19-ik napjáig bezárólag küldjék be.

A városi tanács.

Nagykanizsán, 1913. évi ápr. hó 4-én.

VÉCSEY ZSIGMOND
polgármester.

MILKA
KITÜNÖ ALPESI TEJ-
CSOKOLÁDÉ
Suchard

XXX-ik magyar királyi
jótékony célú államsorsjáték.

Ezen pénz-sorsjáték remélhető tiszta jövedelme közhasznú és jótékony célokra fog fordított. Ezen sorsjátéknak összesen 14885 nyereménye van, melyeknek összes értéke 475000 koronára rúg készpénzben.

Főnyeremény 200.000 korona készpénzben,

Továbbá:

1 főnyeremény — — 30.000 kor. készp.	20 nyer. á 200 K	4 000 K készp.
1 — — — 20.000 „	40 „ 150 „	6.000 „
1 — — — 10.000 „	100 „ 100 „	10.000 „
1 — — — 5.000 „	200 „ 50 „	10.000 „
5 nyer. á 1000 K	5.000 „	25.000 „
5 „ 500 „	2.500 „	12.000 „
10 „ 250 „	2.500 „	12.000 „
	14885 nyer. összesen	475.000 K készp.

Huzás visszavonhatatlanul 1913 évi május hó 15-én

Egy sorjárgy ára 4 korona.

Sors egyek az Sszeg előzetes beküldése mellett a m. kir. lottóvédeki igazgatóságtól Budapesten (Vámparota) portómentesen — üdítendek, ezenkívül kaphatók valamennyi posta-, adó-, vám- és sóhivatalnál, az összes vasúti állomásokon s a legtöbb dohányfőzsdében és válto-üzletben. Játéktervet ingyen és bérmentve küld a Magyar kir. Lottóvédeki igazgatóság.

Jó állapotban levő
háló
szoba butor
olcsón eladó.
Cím
a kisdohivatalban.

FELSÉGES ízű fehér vagy aranyárga

CSEMEGE MEZET

5 kg-os esinos postadobozokban 10 Koronáért szállít bérmentve

A „MÉH” A MAGYAR MÉHESZEK ÉRTÉKESÍTŐ SZÖVETKEZETE, BUDAPEST, VÁCI-UT 108 bd

Szakkérdésekben díjtalan felvilágosítás!!

ZALAI KÖZLÖNY

Majelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félre 5 korona, félév 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő:
SZELE ELEMÉR

Főszerkesztő:
KEMÉNY LÁSZLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal Beák-tér 1.

Telefon: 102. — Hirdetések díjazása szerint.

Uj Magyarország.

II.

Elég sajnós, hogy a tulnyomóan városokban lakó intelligencia a doctrinair gazdasági liberalizmus orthodox hitében nevelődött. Pedig a népek gazdasági politikája mindenütt irányzatos.

Először ez, másodsorban az a körülmény késztesen bennünket meggondolásra, hogy a különböző közművelődési egyesületek teljesen ilyen egyszálúan liberális szellemmel, vannak telítve, kulturális működésüket a vár sokra terjesztik ki ospan s a legkevesebbet törődnek a falusi szabadtanítással. És ebben rejlik a veszedelem nemzeti szempontból.

Irányítsák pedig azok, akik a falu emberei, akik nem akarják mesterségesen industrializálni ezt az országot, amely eredmény csökkentené az égerinét, önálló kisgazdák számát s növelné a magyarságra veszedelmes nemzetközi proletárok tömegeit, hanem a nemzet többségét tevő földmivesek

műveltségét akarják első sorban emelni s a mezőgazdasági termelést fokozni, amely cél nemcsak hogy inkább országos érdek, mivel há: a népesség hatvan százaléka földmivelő, hanem ez feltétlen magyar érdek, mivel a földmivelés főképpen a magyaroklakta Alföldnek és Dunántulnak ad kenyeret.

Tudják jól, hogy a falut, a kisgazdát évtizedek óta elhanyagolták működésében, szervezésében, sőt jogintézményeink tulságba vitt kommerciálizálásával óriási károkat okoztak neki, míg a sokkal inkább idegen kézen levő ipart és kereskedelmet anyagi támogatásban részesítették.

— Ez a mainál másfélszer annyit termelő és jól szervezett mezőgazda-társadalom sokkal biztosabb fenntartója egy nemzetnek, mint egy ipari társadalom, mely a dolog természete szerint — tultengésbe menvén — idővel szükségzerű összeomlás csírát hordozza magában.

Anglia óriási gyáripára dacára napjainkban kétségbeesetten igyekszik földmiveseit lábra állítani s a jelenkornak legnagyobb

hatalma nem az ipari és kereskedelmi Anglia, hanem a földmivelését is arányosan fejlesztő Németország.

Ne szólítsuk el földmiveseinket az eke szarvától, mert ha a földet mívelő parasztság milliói a gyarak lelketől milieujének hatása alá kerülnek, oda a magyar szupremácia s akkor finis Hungariae; míg ha megtartjuk földjén a magyar parasztságot s a földmivelésnek fejlesztésével lehetővé tesszük népesebbi fölöslegünknek megélhetését s ezzel meghagyjuk őket a föld szeretetében: megmentjük őket a magyarságnak, nem lesz kivándorlás és a magyarság tulsulya biztosítva lesz.

Ha az ilyképpen kisebbségre szoruló nemzetiségeket leszerelésre kényszerítjük és öntudatos gazdává neveljük a még tudatlan parasztságot, kivittük a nemzetiségi kérdés méregfogát közéletünkől s egy eddig muldatlan tömeget bevezettünk a kultura sáncaiba, ahol majd bizonyára más hangon beszélhetünk s megszűntethetjük a kávéházi közönség által fenntartott, de vakmerően az

Apró tragédiák.

I.

Nóta cseng az ajkán,
Aranyos a kedve,
Vidáman csatangol,
Mint az arany lepke.
Pedig oly különös,
Semmi nem is történt: —
Csak egy legény mosolygott rá,
Csak egy legény szólott hozzá,
Előttük az iméut.

Dalos kis ajakán
Élnémult a nóta,
Gömbölyű arcáról
Továtűnt a róssa.
Szegénynek a szíve
— Egy vergődik, reszket. —
Visszajövet semmit se szólt,
S trissen kötött bokráta volt
A kalapja mellétt.

II.

Valahol egy ifju
Boldogan mosolyogva,
— Szeretek, hű leszek, —
Isten színe előtt
Az esküvést mondja.

Valahol egy leány
— Könyei peregnék —
Halványan, áldással,
Egy régi esküvést
Mond el az Istennek.

III.

Künn sötét az éjjel,
Ott benn félhomály van: —
... Valahol egy ember
Vigan mulatozik
Hangos tivornyában.

Valahol egy asszony
Halványan, félve,
Zokogva borul rá
Mosolygón alvó
Köt kis gyermekére.

N. V.

Csáti malma.

II.

Ily gondolatok vonultak át lelkén, midőn autombil zörgése, egy zuhanás és egy átható jalkiállítás ütö meg fiteit. Kitekint az utra, melynek szélén egy mély árok buzódott. Megrémtülve látja, hogy az uraság gépje összetűzött egy szénás szekérel, mely feldőlve feküdt az uton, az autombil pedig óriási sebességgel az árokba zuhant. A gépésznek horzsoláson kívül nem esett baja, de a Kálouki gróf, a kőrnék földesura súlyosan sebesülve alétan feküdt a gép alatt. Boris az első pillanatban meredvetlen állott, miutha lábai gyökeret vertek volna, de a sofför kiállítására sietve rohant az első segélyt magadt. A szénás szekér gazdjával, — ki a nagyobb bajt látva a magát elfeledte — kiszabadíták az elalót grófot s a malom eresse alatti nyugágyra helyezték. Rövid élesztés után a gróf felnyitá szemeit, s első bágyadt tekintete gyönyörű ápolójára, a tordai malom gyöngyére, Boriskára esett. A szép alak látása pillanatil feledteté fájdalmait.

Míg a kastélyból segély érkezett, Boris hűs-

Az új

Osram - drótlámpák
Törekefienek

Képviselet és raktár Magyarország részére: Finger és Fia, Budapest VI., Hajós-utca 41.

A gyűlést Vidor Samuné nyitotta meg szép szavakkal, majd Kádár Lajos tartalmas titkári jelentése következett. A jelentés legkiemelkedőbb pontja volt a helybeli tudóbbatgondozó intézet megnyitása és bejelentése, mint az egyesület célirányos működésének eredménye. Ehhez a központ tetemes összegre járul és Nagykanizsa városa évi 1200 korona összeggel segíti. Az új tudóbbatgondozó intézet helyiségei a Hunyadi-utca 7. szám alatt nyíltak meg. A lendület-s jelentés után a pénztáros terjesztette elő a jelentését, mely után Lukács Gyrgy a József kir. herceg szanatorium egyesület elnöke a központ nevében üdvözölte a nagykanizsai főkegyesületet.

Örömmel jött le egymód erre a lelkes ünnepélyre, mely legfőbb jelentősége annak, hogy a nagykanizsai főkegyesület, milyen célirányos működést folyt ki. Beszédében hangzott, hogy „az erők összehatásával még kis eszközökkel is lehet nagy célokat elérni.”

Kilodásos folyamán kifejezte a szanatorium egyesület jelentőségét s további lelkes munkára kérte az egyesület tagjait, amiben a központ támogatására mindig számíthatnak. Beszédét élénk taps követte s az üdvözlésre Boér Gusztáv németországi telet igen lelkes beszédében igérte meg a helybeli főkegyesület további lelkes munkásságát. Megköszönte a vendégek megjelenését s a közgyűlés tagjait meghívta az újonnan megnyitott dispensárisra meglátogatására.

Itt jegyezzük meg meg, hogy a vármegye képviselőtársaság Tassy Gábor tiszti főorvos vett részt a közgyűlésen.

Az új tudóbbatgondozó intézetnek Szekeres József dr. főorvos a vezetője.

Érdekes küzdelem.

Valahogy erős vetélytársa akadt az „örög” Tolnaiaknak! A hetilapok piarának néhány hét óta nagyszerűen hódít egy rokonszenves külsejű újság: „Az Érdekes Újság”. A küzdelem, mely közöttük megindult, nagyszerűnek ígérkezik; talán igaztöbb, mint egy 6:0 eredményű match (természetesen az F. T. C. javára). A jó öreg Tolnai kipróbált taktikával halad előre; kitűnő üzleti szellemmel rendelkezik. Pozíciója elég szilárd, reklámjai is hódítanak; no de mégis csak veszedelmes, ha mellette egy ilyen fiatal óriás makrancoskodik. „Az Érdekes Újság” fiatalos ambícióival veti magát a küzdelembe s diadalmasan halad előre az öreg Tolnai mellett. Most már csak az a kérdés, hogy a publikum melyiket fogja jobban szeretni. Ez talán még nagyon is a jövő titka, de annyit előre is megjósolhatunk, hogy az új hetilap hódítása biztos. A közönség csak nyерhet vele.

Ha őszinték akarunk lenni, kimutathatjuk, hogy „Az Érdekes Újság” kevesebb üzleti szellemmel dolgozik, kevesebb nagyhangu reklámmal, de valahogy frissebben, gazdagabban buzog benne az irodalmi véna. Valahogy többet, kedvesebbet, behízelgöbbit nyújt, mint az öreg Tolnai. Hiányzanak a esabító nyeremények, könyvtárak, villamosjegye reklámok, de pótolja szeket a modernség s a kitűnő tartalom.

Kabos Ede rokonszenves egyénisége diadalra fogja juttatni „Az Érdekes Újság”-ot. Ami pedig a mi véleményünket illeti, mi

örömmel üdvözölhetünk egy olyan lapot, mely több modernséget, több élvezetességet és művészetet hoz nekünk, mint amelyeknek nagyszerű reklámjai vannak. (Már csak nagyszerű az, ha ingyen jegyet kapok, sőt „csékely hozzájárulással” egész könyvtárral.)

Hát bizony a rokonszenves, ambiciózus fiatal, óriás még sok fejtörést fog okozni a leleményes, öreg Tolnaiaknak! „Az Érdekes Újság”-ra különben is szükség van. Egy nagyon szomorú tényt konstataálhattunk a nemrégiben. A legművészbibb, legértékesebb modern szépirodalmi lapunk, a Sopronban szerkesztett „Kultura” megszűnt. Ahol a kultura még nem áll oly magasan, mint amily magasan e lap állott ott nem lehet ennyire magas színvonalú lap diadalra juttatni. A „Kultura” bukása egy szomorú tény: ha egy lap nem rendelkezik leleményes üzleti szellemmel, valhatja a legtitulusabb elveket — azért csak vesznie kell. Az „olimpusi börzen” is kellenek igazi börzianerek!

„Az Érdekes Újság” a maga modernségével némileg enyhíteni fogja a veszteséget. Reméljük, hogy küzdelme nem lesz sikertelen s az öreg Tolnai is kevesebb vilámapjeggyel, de több tartalommal fog kedveskedni.

S — 0.

— Uj táblabíró. A hivatalos lap legutóbbi száma közölte, hogy a király Eöry Szabó Jenő dr. nagykanizsai törvényszéki bírói ítélet táblai bírónak nevezte ki. A városunkban köztisztviselő és nagy népszerűségnek örvendő bíró e kinevezéssel a jól megérdemelt elismerés éri s a magunk részéről a legelőször örömmel közöljük a hírt. Eöry-Szabó dr. továbbra is városunkban marad.

— Athelyezések és előléptetések a bírói karban. A legutóbbi kinevezéseknél több áthelyezés is történt, melyek olvasóinkat közelebbre is érdeklik. Sipos József zalaegerszegi kir. törvényszéki bíró a VII. fizetési osztályba léptették elő. Kovács Mátys dr. tapolcai kir. járásbírósi joggyógyász a kalocsai törvényszékhez átiróvá és Faluhelyi Ferenc dr. nagykanizsai járásbírósi joggyógyászokot a győri törvényszékhez joggyógyász nevezte ki az igazságügyminiszter.

Eljegyzés. Detra Pál dr. kir. törvényszéki joggyógyász Okkenfusz Ilonkát,

— A D. M. K. E. ezidei kongresszusa. Nemrégiben megemlékeztünk arról, hogy a Dunántúli Magyar Közművelődési Egyesület ezidei közgyűlést Nagykanizsán tartja. A vezetőség újabban úgy határozott, hogy az ideai közgyűlés Budapesten lesz s a jövő évben Nagykanizsa városa látja vendégül a kongresszus tagjait.

— Az állandó választmány ülése. Zala vármegye állandó választmányai f. é. ápr. hó 26-án az 1912 évi házi pénztári számadás és a vármegye összes avarok számadásai tárgyában előkészítő ülést tart s javaslatait a f. é. május hó 13-án tartandó rendes közgyűlés elé terjeszti.

— Harcszerű lövészet. A m. kir. 20. honvéd gyalogezred f. hó 26-án harcszerű lövészetet tart a Kiskanizsa-szepetneki major, Vöröshegy-Bajosa és Principális csatorna közötti területen. A főkapitány külön rendeletben hívja fel a közönség figyelmét, hogy jelzett napon reggeli 8 óratól ezt a területet

kerülje. Egyébként katonai örök zárják el az ovezető utakat.

— A nkanizsai ker. Munkásbiztosító Pénztárnál f. hó 30-án zajlott le a közgyűlési kiküldötök megválasztása. A leszavazás nyilvános volt. A munkaadók részéről 80 rendszer- és 40 póttag, a munkások részéről szintén 80 rendszer- és 40 póttag lett megválasztva. A szavazás a pénztár helyiségeiben folyt le, hol már a korai délelőtti órákban élénkesség mutatkozott a leszavazást illetőleg. Ez alkalomra a helyi szoc. dem. párt a maga részére saját kezéből állította össze jelöltjeit, mely győzedelmeskedett, mivel ellen lista a párt egyes taktikázása folytán nem volt. Ezekből a megválasztott kádozókból lesz megválasztva egy legközelebb tartandó rendszer évi közgyűlésen az új igazgatóság, a felügyelő bizottság és a választott bíróság ülőkei.

— A javíthatatlan. Kuruc Lajos fényképező, aki Vértess itteni fényképésznél volt alkalmazva, többszöröse betörést követett el s az itteni rendőrség körülbelül egy év óta körözte. A helybeli törvényszék egy bíró tagja állandóan figyelemmel kísérte a fiatakor visszaeső bűnöst s azt hitte, hogy a jó útra tér, de egyik bűnt a másik után követte el. Most azután egy újabb stíli után a müncheni rendőrség elfogta a még fiatal s mégis nagystílű bűnöst s megfelelő átúgázolás után átszállítják az ügyészséghez a rég várt vendőget.

— Ma hétfőn és holnap kedden az „Edison” színházban fényes előadás tartatik, melynek műsora a következő: 1. Nyitány. 2. Gaumont, híradó. 3. Gondos Ápolás. 4. Virág cserép. 5—6—7. Az anya. Életkép. 3 felv. 8. Nem vagyok nő. Humoros. 9. Az újságíró feleség, dráma 3 felvonásban. — A n. é. közönség szives pártfogását kéri az igazgatóság. „Olvasóink szives figyelmét már előre is felhívjuk az „Edison” színház szerdai és csütörtöki fényes Elite előadására.

Szerkesztői üzenetek.

— F. S. Sajnáljuk, hogy lapunk bírálatát modern technikájú verselői nagyon igazságtalannak s elfogultnak találja. Szép, hogy meg akar bennünk cáfolni. S hogy mire képes sokoldalúsága, imeo az alábbi népies szánert mutatóvány, melyről azt hiszi s reményli, megüti a Z. K. nivóját.

Dal a fűzesben.

Valahol a fűzes végén
Sír a nóta
Eszerevett nóta
Barna legény huzatja ott
A fűzesben
Már egy hete óta.

De hiába huzatja ott
Egy kis lányt,
Aki még nem hallja.
Ha hallja is, még se hallja;
Mert a szemé csalja,
Ezt sirja egy rongy nyiettyű
Fűzes alján napok óta.

F. S.

Enyje, most vesszük észre, hogy verse megint csak ezen rovatra került. Ugye, nem haragszik? Végülre, csak kell előkészítő példa, hogy milyen verselési módóli tartozkoznak az emberek.

— N. V. Köszöntő. Mai számunkban találja.

— Többeknek Helyben Nagyon sok dolgra a legjobban lesújtó kritika, ha nem vesztünk tudomást róluk. Talán a cikkrő v. alya is gondolkodóba esik akkor, vajjon okosat mondott-e?

— K. A. Sem próza, sem vers; nem vált be. Problákozott más iránban.

— V. H. Hogy kérdezhet ilyen? Néze meg lapunkat s most is két gyönyörű, forma és eszme tartalomra nézve tökéletes verset talál hasábjainkon. Azért beküldheti.

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyre szám ára 10 fill.

Felolvasó-zerkesztő:
SZELE ELEMÉR

Főszerkesztő:
KEMÉNY LÁSZLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjazásáért szerint.

Új csapás.

Gazdasági helyzetünk mostani válságos idejében mindenki bizonyos jóleső megnyugvással látta, hogy a mezőgazdaságból élő ország gazdaközönységét a súlyos pénzügyi helyzet nem igen érinti. A kedvező áralakulásokban és a két legutóbbi év termelési viszonyai között a gazdák a gazdasági depresszió nem nyomta. Április derekán azonban rázúdult az országra egy óriási hóvihár és hegyibe a fagy. Az a hófóhé palást, mely mint a menyasszonyi fátyol, leterít a tavasz szép zöld szőnyegére, talán még jótékony takaró volt a fagy-ellen. Legalább ahogy a vegetációit most látjuk, a kalászosoknak ez az áprilisi, 1850. év óta példátlan fagy nem ártott. Ez azonban nem azt jelenti, hogy a mezőgazdaság rettenetes csapást ne szenvedett volna. Olyan nagy a csapás, hogy nem tudjuk, vajon ki tudjuk-e elverni? Mert a tavaszi vetések részben elpusztultak, részben fejlődésükben annyira vissza maradtak, hogy ezeknek középszerű

termésére sem igen lehet jogosan számítani. Pedig a tavaszi vetések sokkal nagyobb területet foglalnak el, mint akármely más években. Tudjuk, hogy az ősz annyira abnormalis volt, hogy a nehéz kőtésű talaj megművelhető nem volt. Így tehát ősszel nem vetettek, a vetés tavaszra maradt. De márciusban is most meg már a szárazság miatt nem leletett szántani és így a tavasziakkal mindenfelé elkéstek. Egy kedvező április és még inkább a május sokat segített volna, ám hogy április szeszélye mennyi milliót pusztított el, — arról igazán jobb nem beszélni, mert hiszen egész nyugalmunkra, teljes munkaerőnkre szükségünk van, hogy a válságos időben megmentsük azt, ami lehetséges.

A szőlő és gyümölcs Magyarország alsó vidékein teljesen tönkre ment. — ez pedig sok ősi magyar városnak elemi csapása. Ujjában nagy jelszó Magyarországban az agrikulturna. De vajjon lesz-e az embereknek kedvük gyümölcsösöket létesíteni, konyhaterket berendezni? mikor nálunk teljesen

megbízhatatlan az időjárás, és nyugodtan mondhatjuk, hogy nálunk két évtized óta a négy évszak csak elméletben van meg. A múlt év szeptemberében már zimankós hideg volt, tartott a tél március elejéig, akkor átmenet nélkül meleg napok következtek, majd jött az áprilisi fagy. Ne legyünk Hiób postásai: jönni fognak a májusi fagyok is, vagy legalább is megfognak ijesztetni a májusi fagyos szentek. Ily körülmények között kinek legyen kedve intenzív földművelésre kezdeni, melyet a szeszélyes időjárás évről-évre teljesen tönkre tesz. Szegény Kecskemét, melynek évenként négy millió korona bevétele van barackból, három év óta csak két gyümölcsösöseire, de nem vesz be egy luncot garast sem. Igazán nagy szívósság kell hozzá, hogy az itt gazdálkodó nép végkép fel nem hagyja e háttalan gazdálkodási ággal, mely csak munkát, tőkét igényel s évről-évre a legszebb reményeket egy-egy éjszaka teljesen tönkre silányítja. Hiába a mi klímánk szertelenségei közepette mégis csak az extenzív mezőgaz-

Búcsuzás.

Tegnap még szines, illatos tavasz volt.

Azur-kéken borult ránk az ég . . .

S míg köztünk a szélről suttozott,

Kérdestem búsan: látlak-e még?

. . . Kicsi kezekcédő remegett kezemben.

Valahol trillázott egy madár.

Igy váltunk el szóltan, csende', szeliden,

S búcsu csókot szórt a napugár . . .

Azóta Édes, sápadt, lomha ősz van.

A kertünk is pusztá, elhagyott . . .

Hullnak a rózsák fázón, vérpirosan,

Azóta a szívem is halott . . .

S - ó

A békó.

— Méltóságos asszonyom, Hervay titkár ur most jön föl a lépcsőn; jelentette csillagó szemekkel a bentetes komorna.

Az apró asszonyka felszökött a zongora mellől, a melyen, mint a billentyűket sem ismerő gyermek, össze-vissza nyomkodta az elefantoson pálcikákat.

Odafutott a belépő férfinéz és rövid ujjú zömök kis kezével görcsösen fogta meg az érkezett két karját.

— Tudod-e, hogy szeretlek? — suttozta, mikor magunkra maradtak.

A férfinék kissé megrándult a válla. Olyanféle mozdulat volt ez, mint mikor valaki egy rája tekerődő kigyó halálos öléseiből akarva menekülni.

— Tudod-e, hogy tudom, hogy te már nem szeretsz, mert egy más ellopja tőlem a szívedet!

— De . . .

— Ne próbálj hazudni Nagyon becsületes vagy te eféle hitványsághoz. Szíved már azé a bájós leányé, a kit feleségül akarsz venni. Ez az oka elhidegülésednek tőlem. Persze, tíz év előtt én is olyan, de még sokkal szebb voltam, mint az a másik.

— Kérem, ne tegyen összehasonlításokat. Gyönyörűen fölcsagott a szép asszony.

— Vagyis a szerető ne merészkedjék összehasonlítani magát azzal, a ki most szent előttem! Szóval elhatározás, megvetés . . . ? Ez egy kissé megis sok volna! Ekkora nyereséggel nem zárod le a könyvet, kedves barátom.

— Mellőzök a székletet. Szerettem önt egy huszonöt éves szív tiszta gerjedelmével és fel is ajánlaltam kezemet, de hát az ezredesi rang mégis idősebbre való volt, mint a tőrekvő, de szerény kis fogalmazó. Azt mondta nem akar botrányt és a válás mindig-ezzel jár. Szerettem örült szerelmemmel és elfogadtam sorsomat. Fortelmes ekszisztencia volt az kerék tíz év óta. Most végre vágyom arra a boldogságra, a melyet emelt fővel élvezhetek. Vágyom a családi életre, miután tíz évig ugy éltem, mint a vadonban bujkáló gonosztevő, a ki még saját árnyékától is retteg, mert üldözöttjét véli benne.

— Oh, a-családi boldogság, a mely elől alázat-tal ki kell térnem.

Ellokte magától a részvételen férfit és a közeli pamlagra rogyva görcsös zokogásba tört ki.

A szemrehányásokkal, a fenyegetésekkel szem-

Az új

Osram - drótlámpák
Törekefienek

Képviselet és raktár Magyarország részére: Finger és Fia, Budapest VI., Hajós-utca 41.

dalkodás jut feladatul: a kalászos termelés, mely ha, mint minden mezőgazdálkodás kookázattal jár is, mégis aránylag legkevesebb veszélynek van kitéve.

Általában a mostani Istencsapásnak is meg kell, hogy megérlelje azt az elhatározást, hogy iparilag kell fellendülnünk. Koldus ország az ország, amelynek lakói tisztán és kizáróan mezőgazdálkodásból élnek. Ma bankot játszunk a sorssal és egy közelebbi fekete felhő egy nemzet hosszú kopálásának lehet okozója. Más a helyzet az olyan országban, ahol ipari termelés van. Itt az Istencsapás éhhalált még sem okoz. Az iparilag előhaladott ország megtud birkozni az Isten csapásaival is: míg a tisztán mezőgazdasági ország lakóira csak nyomor és szenvedés vár.

Eötvös József báró mint regényíró.

VII.

Ezt a felfogást, ezt a tételt bizonyítja a regény meséje, mely szerint az 1831-ik évi parasztlázadás zavarái közt elszakad egymástól az Ormós család két kiadott leánygyermeké Margit és Mariaka. Margit anyjával marad, fényes nevelésben részesül, s felnövekedve nejevé válik Káldornak, amde egymást megértetni nem tudják és Margit érzékeny lelke a boldogtalanság martalékává eskő. A másik leányról, a paraszok közé került Mariskáról a grófi anyja nem tud semmit, pedig ez már régön felesége egy jó-módu telkes gazdának és csekély körében élvezője a boldog meglepődésének. Azonban Farkas plebános kutatásai kiderítik, hogy Mariaka nem más mint az elveszítettnek hitt kisebbik Ormós lány. — Az anyai szív boldog, hogy meglelte gyermekét, de tapasztalva azt, hogy idősebb lánya, Margit, a fényes állás és gondos nevelés mellett sem tudta a boldogságot megszerzeni, elhatározta, hogy soha sem fedi fel Mariaka előtti születése titkát, hanem meghagyja boldogságot nyújtó helyzetében, melyet földmives férje és két gyermeke nyujt neki.

Egy másik indító ok is feltűnik a regényben, mely a szerzői írásra késztette s ez a boldogtalanság

megfejtése a házasságok közt. Ezt a bizalom hiányában jelöli meg. E bizalomhiányból eredő boldogtalanság áldozata volt már Ormosyné is, ugyanazák a világ leánya is Káldornyán mostanaitusit zárkózottsága miatt. Néha egy-egy kiesnök látszó ok szöli az első elhírdetést a házasságok közt s ezt tudják, érzik mindketten. Csak egy bizalmas kölesnős kimagyarázatra volna szükség s talán helyreállna a kedélyek egyensúlya. Amde a művelt lelkék érzékenységből folyólag egyik sem akar a kimagyarázkodás kérdője lenni, minek következtében az elhírdetés mindig nagyobb területet foglal el a lélek birtalmában, míg végre beáll a teljes szétválás, a boldogtalanság! Azért hirdeti Eötvös a házastársak esetéből leszárt igazságként: „a bizodalom a talimán, mely nélkül nagygyá vagy boldoggá senki sem lett a világon.”

Ime, Eötvös a regényével ismét egy jó esekedet vitt véghez, midőn megtanította olvasóit a boldog élet elérésére, a házastársakat a családi élet dertjének, folytonosságának fontartására. Nem kell-e hiúságnak lennünk ilyen nagyvizű, hasznosról íránt. Vajjon megérdemli-e ilyen író a feledést, rászólgál-e a mellőzés, midőn minden szava egy-egy gyógy-szer a szív fájt sebére?

Mert Eötvös a társadalom nagy és éleszemű bírálója, aki jót-óv orvosként jár körül s ahol fájdalmat, sebet talál fürkésző szemre, azonnal kéz a gyógyszerrel, a vigasztalással, az okos tanácsadással.

Ezért van meg minden regényének a maga célzása, melyet következetesen keresztül is visz, A Karthausi a társadalomban boldogságát nem lelő egyén számára a mások javáért való önzetlen munkaságot jelöli meg erősség gyáunánt.

A megyei rendszernek szerencsétlenségbe kerülő, szegénytelen fönnartása helyett az állami köz-igazgatással való felváltást állítja oda gyógyszerül. A parasztság erőszakos jogszerzésének megelőzése céljából a közbiztonságok önkéntes felajánlásában jelöli meg az egyedül údrós eljárást. Végre a családi életében fölmerülő félreértések s az ezekből sarjadó elhidegülés megállítását végezt az ösztinteségre és bizalomra hivatkozik mint mentő eszközre

Eötvös tehát a szenvedések iránt részvételő lelkű, amellet okos és gondolatokban gazdag író, aki megérdemli az utókortól azt, hogy a saját érdekében olvassa regényeit, tanulmányozza műveit, kövesse nézetait. Ne legyen korunk jelzava püstant

végtelen tért futott be Éva elméjében. Annál a tételt néli állt meg, hogy László még az összehasonlítást sem tűri meg kettőjük között.

Mindent megöhetnek az asszony szívében, de a hiúság, az tán még a siron túl is elkiséri.

Főigrotti helyéből. Könnyeit már mind elsírta; panasz se volt több.

Odalépett az ablaknál álló férfhez. Ugy bestélt, hogy egy igét se vonhatott kétségbe amaz:

— Képes vagyok rá, hogy fölfedezek mindent az előtt a léány előtt. Ettől a szándékotól csak az tántorit el, ha megjéred, hogy ezental se változik közöttük semmi: legalább külsőleg. Feleségeddel együtt ély oly gyakori látogatója leszel házunknak, mint eddig. Heravny legjobb barátom lesz, mint te legjobb barátja vagy a férjemnek. Együtt járunk a színházakba, a társaságokba és idők nagy részét együtt töltjük. Szóval semmi sem változik közöttük, legalább a világ előtt; külböben Isten legyen tanum rá, fölfedezek mindent hitvesed előtt. Így és nem másként.

Csöngöretett.

— Készítse elő a fehér selyem bluzomat és mondja meg a Jánosnak, hét órára legyen itt a kocsi az Operába megyünk. Velünk tart, Heravny? Gőpiesen mondott igent.

csak az élvezet még a könyvekben is, hanem tanuljon is, okuljon is, mert a csak élvezeteknek élő nemzet elvész, a tanult megmarad. Már pedig a nemzet pusztulása fájna még aholt Eötvösnek is!

Kovács Antal.

Vége.

Helyi és vidéki hírek.

Falusi jambusok

I.

Virág között a messzi réteken
ha elmerengsz s aranyugáros nyissa reggelen
pacsirta zeng a tiszta lége fenn,
gondolj reám.

Ha hűs erdőnek árnyadóló
viz utad át s fejed fölött a sűrű lomb között
vigan dalolva száz madár ropes,
gondolj reám.

Ha búcsúcsókot hint a napsugár
s nyugodni tér a hegylakó, a virági fűrgő nyáj
s homály takar völgyét, hérci lájt,
gondolj reám.

A néma éj ezernyi csillaga,
ha felragyog s a szende hold ezüst sugárral
enyelge lejt a csermlyávr,
gondolj reám.

Madár dalában én köszöntök, én,
kit elhagyál s a hulló gyöngyszemet, mit utadon
ragyogva ély piciny virág,
én sirtam ol

Hogy elhagyál, bár hű valék,
mint napugárhoz szürke árny.

ben/erősnek érezte magát Hervay László, de a könyvek megbénították. Szerelemnek nyoma sem volt hangjában, de olyan részvét csongott ki abból, mint a legtisztább szivből eredt almatizna:

— Lásd, Éva, más ember el se jött volna hívó soraidra; nem jött volna, hogy öszintén számat adjon elhidegüléséről és minden kerülgetés nélkül azt mondja: Ez a fonák viszony nem tarthat tovább. Végre én is othout akarok magamnak teremteni, a helyett, hogy mint a gazdátlan eb, ott és attól fogadjam, vagyis csenjen el a ráéhezett falatot, a hój épen alkalmam nyílik erre.

Soká beszélt még a szívéhez szív nélkül. Az asszony végre megértette, hogy minden hiábavaló.

László az ablaknál állt és révetegen bámult ki a jégvirágokkal tarkított ablakon.

Odakünte is minden meg volt fagyva.

Az emberi raffinéria kijátszotta az elméket. Itt benn olyan volt a légkör, mint az egyenlítő közvetlen közelében.

Mesterséges melegség. Megcsalták vele a természetet.

Olyan csönd volt, a mely alatt leginkább szóhoz jut a gondolat.

Útra kelt a vízszámlaközés a pár perc alatt

Elment velük az operába. Együtt vacsorált az ozredesékkal az Angol királynőben. Hazakisérte őket. Rendesen így szokott tenoi.

Es így lesz aztán is, azaz a külböbeéggel, hogy kibóvult azután egy taggal a kis társaság. Azzal az ártatlan, tiszta teremtséssel, a ki földies érintlenségét viszi ma fódól alá, a mely a szűz szeretőjének a hajléka s a kinék a régi búnök tauyája lesz másodiki óthonna.

Hát ez így nem az első és nem az utolsó. Eh, legnyikori búnök!

A férfi mulja a multé!

Igy gondolkoznak azok, a kik fölös számban viselik azt a búkót, a mit Hervayra vertek

Tán ez-nek van igazuk és tán a mai korzellelem hyperidealistának bélyegzi Hervayt, a ki miután végig járta az est Golgotáját, a pár sort vette papírra a szerettett léány apjához címезve:

„Bocsássanak meg, hogy nem veszek búcsút személyesen és csak a pár sorban mondom Isten-hozzádot hosszú időre. Egészégem helyreállítás céljából felévi szabadságot kértém és délvidekre utazom.

Heravay László.

K. I.

HIREK.

A Kiadóhivatalból Előfizetőinkhez. Nyomdánk költőzködése miatt lapunk legközelebbi száma május 1-én jelenik meg bővített tartalommal.

Csendélet a Sugár-uton.

Isten ugy se! — nagy Ur az a Weiser gyár. Nincs törvény, sem rendelet, mely jármájában gátolná. Ha meg van is, ő semmit sem ad rá, oda se hederit till szavára. Persze, a mindenható tőke! Véren táplálkozik mindig s mit törődik azzal, hogy érdek-körébe nem tartozó sok másnak is összetörni idegzeit, elveszi munkáidvát.

De hát miért ez a bevezetés. Kinek lehet panasa az ellen, hogy a város egy iparteleppel gazdagabb? Nem is erről szól itt a nóta. Más az oka ennek. Az, hogy a Weiser gyárnak nemcsak gyári üzeme van, hanem, talán egy év óta, vasúti sín és vasgerenda kereskedése is. Nem bántom én most a gyár vérebeit, melyek tartása egy rendezett tanácsú város szívében egyenesen botrány számba megy. Hogy ezeket inkább éjjeli őrrrel kellene helyettesíteni, legjobban igazolja azon tény, hogy a novemberi tüzeset alkalmával, mikor a gyár égett (— igaz, hogy rosszul! —) meg se muhkantak a derék állatok, míg bármely más alkalommal minden járó-keelő hangos vonítással fogadnak, hogy a környék lakóinak éjjeli nyugalomáról alig lehet beszélni a Sugár-uton.

Az újabb nagy baj, a vasgerendák szállítása, végása. Itt látni azután, hogy milyen nagy hatalom ez a cég. Mikor neki tetszik akkor zárja el az utca forgalmát. Hozzák, a hosszú sineket. Be nem vihetik az udvarra, mert be nem férnek vele. Kibontják a rácsoszatot s egyenként tologatják az így nyert résen. A hosszú vasgerenda elrekeszti az utcát; még a járdán is a vasgerenda csuszik. Ez addig tart, míg a szerk sin a gyár udvarára kerül a kocsiak addig várnak jobbról is balról is, míg a kereskedés ezen új ága ismét szabaddá teszi az átjárót a — Sugár-uton. Nem régiben egy minden tekintetben tekintélyes városatya várakozott jó tíz percig az elzárt utvonalon, míg végre mehetett a beteghez. Csak egy kép a sok káromkodó kocsis emberek várakozó tömege közül. S a vasgerenda, míg helyére kerül, végig esikorgozja az idegesítő nyirkoságok egész skaláját. Azután zuhanás, hogy reng belé az utca, minden percében ismétlődve S-ez a gyönyörű csendélet háromnegyed hatkor reggel kezdődik s tart késő estig, míg az éj sötéteje vétót nem kiált ellene.

Nos, ez a röviden vázolt csendélet Nagykanizsa r. t. város közepében ujul meg napról-napra.

Most már tisztelettel kérdem az illetékes faktorokat, mit fizet az utca használatáért a cég? Mily jogon zárhatja el annak közlekedését?

A tanács egyik jeles kiválósága, nem rég ugy nyilatkozott, hogy egyetlen tüzeset előfordulása esetén kitelepitik a gyárat a városból. Egy rosszul sikerült tüzeset már kiűtött, de a szükséges intézkedés elmaradt. Ávasgerendaraktárszaporodik miduntalan slármája zörgése lehetelenné teszi a gimnáziumban való tanítást is. Percekben át csak a mozgó gyermek száját látja a tanár az osztályokban, de hangot nem hall, elnyomja a gerendák zuhanása, oszusatása, verése, nyirkosága. Hogy ezen segíteni ne lehetne, alig hisszük. Tudomásunk szerint az udvaron nem szabad zajos munkát végeztetni a cégnek S az udvaron végeztet munka lármája az főképpen, a miről itt írunk. A gyár belsőmunkája teljesen csendben folyik, senkit sem zavar. De hogy a tilos munka zaja soha nyugtot ne hagyjon a környék lakóinak, ez ellen védelmet kérünk a város tanácsától.

A sinraktárnak tessék más helyet keresni, az nem egy rendezett tanácsú város szívébe való!

— Szalay Sándor kitüntetése Szalay Sándor népiokolai igazgató az akadémia a Vodianer fele 1000 koronás nagy jutalommal tüntette ki Szalay Sándor városunk közelében olyan tekintélyes szerepet játszik a közéleti működése annyira közismert, hogy az akadémia irányában megnyilvánult figyelmé mindnyájunkat őszinte örömmel tölt el.

— Uj segédtanfelügyelő. Odor Gyula Szolnokdoboka megyei segédtanfelügyelőt a miniszter hasonló minőségben vármegyénkbe helyezte át.

— A gyermeknap érdekében. Arvay Lajos alispán a gyermeknap érdekében felhívást intézett a megye főszolgabíráihoz s az ügyel jöndulatu pártfogásukba ajánlja. A gyermeknapot az idén is május elején tartják.

— A Tátra-Adria automobil turáért résztvevői városunkat is érintik s Nagykanizsa városa értékes tiszteletdíjat ajánlott fel a versenyzőknek.

— A borju. Szerény kopogás hallatszik az anyakönyvi hivatal ajtaján s egy öreg paraszt ember nyitja be utána.

— Mi tetszik? Kérdi a szentély helyőke az öregot.

— Egy bornyut jelentenek, — yolt a hangzatos válasz, miközben előtörörszta az arról stólo passzust. Mosoly fut végig az állam emberének az arán s az eltervedt magyart ekkert igazítja utba:

— Kerüljön, bátyám, a tulso oldalra, ott írják bu a maga borjuját. Mi csak kétlábuakat szoktunk beírni.

— Szerencsétlenül járt vendéglős. Hamburger Simon alsóújváki vendéglős h hó 12-én, szombaton este Zalazentgrótról bort szállított kocsin egy 10 éves fuval, aki a lovakat hajtottotta. Este 6 óra lehetett, mikor Zalazentgrótról hazafele indultak. A vidékünkön is dühnő nagy hóvihár az utakat utközben, érte s Hamburger az országot helyett egy dülő utra hajtatott, hogy előb hazajerjenek. A hóvihár azonban az uton levő gödröket hóval fujta be

és így a kocsis nem látta a gödröt és belehajtott. A zökkenés a fiut messze eldobta a kocsiból, Hamburger azonban egy hordó alá került, amely olyan nagy sulyal nehezedett rá, hogy hiába könyörgött a fiunak az nem bírta leberengeni róla. Erre a fu beszaladt a faluba segítségért, de minthogy a segítséggel a nagy távolság miatt csak egy óra múlva érkezhetett vissza, Hamburger a nagy hidegésben a hó alatt, ami egészen befödte, meg fagyott. Holttestét hazaszállították a falujába s ott temették el nagy részvét mellett.

— Öngyilkos katona. Novák Imre sümegi illetőségű egy éves önkéntes, ki helyben a 48. gyalogezred 6. századánál szolgált, április hó 23-án d. e. 10 órakor szolgálati fegyverrel agyonlötöte magát. Az öngyilkosság okát az emlegetik, hogy a szerencsétlen katona valami szabálytalanságot követett volna el és abbéli félelmében követte el végzetes tettet.

— Az új városi szabályrendelet már elkészült s egyik legközelebbi számunkban a javaslatot részletesen ismeretani fogjuk.

— Halálos elgázolás. Farkas István lépényi pályamester hétéon vasuti kerékpáron Siófokra igyekezett. Hiába figyelmeztették, hogy a gyorsvonat elérheti s baj lehet a dolgoból, ő mégis elindult. A Nagykanizsa felől Székesfehérvárra induló 203-as gyorsvonat egy kanyarultnál elérte s mivel saját gépének zakatolásától nem hallotta a vonat közelédtét a gyorsvonat teljes erővel mef neki a testét teljesen összeroncsolta.

— A kardos feleség. Sipos Ferenc nap-szamos legup reggel a szőlőhegyek felé tartott s találkozott különváltan élő feleségével. Hogy-hogy nem szöváltásba keverkedett s az asszony sarlóval támadt urára. A férj gereblyével védekezett, de a harcias feleség a sarlóval homoktra és hátra ujjabb sulyos csapásokat mért. Sértülései súlyosak, de nem életveszélyesek.

Szerkesztői üzenetek.

— Bende J. Miért nem a jobbal kezdte meg bemutatkozását? Ez nem vált be.

— S. Még nem egészen tökeletesek dolgai. Később talán jobb is kerül. Várunk.

— Többeknek. Kivánságunkat eleget tettünk. Bizony ez szomorú dolog! Végére nem Ázsiában élünk Bemélik, hogy az illetékes tényleg megmozdulnak s érvényt szereznek hatóságjainknak. A dalolás csendháborítás! Helyesen jelentik. Ez több annál. Meri napról-napra kinézni mázsas vasak dobálásával a polgárság egy részének idegeit, éjjel pedig egész kutyafalka vonításával zavarani a nyugalom percseit, — ez rendezett tanácsú városban sehogy sincs helyén.

Irodalom.

— A Magyar Figyelő most megjelent 8. sz. vezető helyén kedli Rész Mihály „Osztyáldontuda” c. érdekes tanulmányát, Medvecky Frigyes „Egyetem oktatásügy, társadalom és kultúra” címen igen figyelemreméltó szempontokat vet fel. Nagyon érdekes Huszár Vilmos tanulmánya Az irodalmi hatások nemzetközi jelentősége” címen. Alexander Bernát folytatja „Rodin”-ról szóló, nagy értékű tanulmány sorozatát, Pollner Ödön Eötvényi Nagy Olivér: Osztrák kőzajog bírálta, Kemény Simon színházi cikke és a gazdag Feljegyzések rovat egészíti ki a szám gazdag tartalmát. A szépirodalmi részben Somlyay Károly elbeszélést „Makk-bárók” címeb találjuk. Az előfizetési díj egész ára 24.—, félvére 12.—, nyugalodve 6.— korona. Szerkesztőség és kiadóhivatal, Budapest, V. kerület Andrássy-ut 16. szám.

Levélpapírok- és képes levelező lapok
 óriási választékban, jutányos áron kaphatók
 IFJ. WAJDITS JÓZSEF könyv- és papirkereskedésében.

MILKA
 Suchard
 KITÜNÖ ALPEI TEJ-CŠOKOLÁDÉ

Aspirin-Tabletták
 (a közismert fájdalomcsillapító szer)
 Hogy bizonyos legyen az ember, hogy csakugyan a valódi Aspirint kapja, mindig a pirin-Tabletta formában kell, hogy kérje. Ezek eredeti csomagolásban, 1 üveges 20 félegrammos tablettával K. 120-ért, kaphatók. Minden egyes tablettán rajta van az Aspirin szó.
 Farbenfabriken vorm. Friedr. Bayer & Co.
 Elberfeld und Leverkusen
 b. Mülheim am Rhein.

**A Richter-féle
 Liniment. Caps. c. f. m. n.**
 Horgony-Pain-Expeller
 egy régi kipróbált háziorv., amely már több mint 35 év óta megbizonyított és elismert alkalmatlanságok ellenében, szűz és megfűtött Intés. Néha az orvosok által leggyakrabban és csak orvosi utasítást követően, a betegségekkel és a fájdalommal szembeni legelső lépésnek a legelőször alkalmazandó gyógyszernek tartják. József Gyógyszerüzem Budapest.
 Richter F. Ad. és társa, Csabai út 11. sz. Budapest.

— Déli vasút. A folyó évi május hó 1-én életbelpő újari menetrend a következő lényegesebb változásokat tartalmazza:

a budapest-pragerhoi vonalon:
 A 204. sz. gyorsvonat Budapestről este 6 órák fog indulni s Nagykanizsára este 10 óra 07 perckor, Pragerhoiba éjjel 12 óra 15 perckor megérkezni, ahol Triest és Venezia, valamint Wien és a Pusterthal, ill. Tirol felé menő vonatokhoz csatlakozik.
 A vonattal fognak továbbítani a budapest-veneziai és budapest-merani nemzetközi halókoosik.
 A 212. sz. gyorsított személyvonat Budapestről este 7 óra 5 perckor fog indulni a Nagykanizsára éjjel 11 óra 57 perckor, Pragerhoiba reggel 2 óra 20 perckor megérkezni, ahol Triest és Wien, valamint a Karinthia és a Pusterthal felé menő vonatokhoz csatlakozik.
 A 234. sz. vegyesvonat Balatonszentgyörgyről már reggel 5 óra 26 perckor fog indulni és Nagykanizsára reggel 7 óra 21 perckor megérkezni.
 A 241. sz. vegyesvonat Csáktornyaórtól már reggel 4 óra 57 perckor fog indulni és Nagykanizsára reggel 7 óra 12 perckor megérkezni.

Június hó 1-től augusztus hó 31 ig terjedő időben Budapestről Nagykanizsáig naponként a 218. és ellenirányban a 219. sz. gyorsított személyvonat fog közlekedni.
 Indulás Budapestről délután 5 órák, érkezés Nagykanizsára este 10 óra 46 perckor. Az ellenirányban indulás Nagykanizsáról délelőtt 11 óra 30 perckor és érkezés Budapestre délután 5 óra 55 perckor.

Mindkét vonat az összes Balatonmenti állomásokon és megállóhelyeken meg fog állni.
 A 204. és 201. sz. gyorsvonatoknál Budapest-Nagykanizsa között egy élezköcski is fog közlekedni.

A nagykanizsa-wiener-neustadti vonalon:
 A 323 és 326 sz. vegyesvonatok helyett Nagykanizsa-Szombathely között a 316 sz. személyvonat, mely Nagykanizsáról délután 5 óra 30 perckor indul és Szombathelyre este 8 óra 11 perckor érkezik és az ellenirányban a 317 sz. személyvonat, mely Szombathelyről reggel 6 óra 14 perckor indul és Nagykanizsára d. e. 8 óra 42 perckor érkezik, fog közlekedni.

A 304 és 301 sz. gyorsvonatoknak Wr.—Neustadtban Wienbe, ill. Wienből közvetlen gyorsvonati csatlakozása lesz.

A nagykanizsa-barcsi vonalon:
 A 912. sz. személyvonat már d. u. 5 óra 35 perckor fog Nagykanizsáról indulni és csak Gyékényesig közlekedni, a hová este 6 óra 26 perckor érkezik. Az eddig csak Gyékényesig közlekedett 910 sz. személyvonat Barcsig fog közlekedni, a hová éjjel 12 óra 54 perckor fog megérkezni s a hol Slatinnán át Észak felé közvetlen csatlakozása lesz. A többi személyszállító vonat menetrendje csak lényegtelen változást szenved.
 Közlebbi felvilágosítást a fali menetrendhirdetmény nyújt.

**XXX-ik magyar királyi
 jótékony célú államsorsjáték.**
 Ezen pénz-sorsjáték remélhető tiszta jövedelme közhatalu s jótékony célokra fog fordított. Ezen sorsjátéknak összesen 14885 nyereménye van, melyeknek összes értéke 475000 koronára rug készpénzben.
 Főnyeremény 200.000 korona készpénzben,
 Továbbá:

1 főnyeremény	30.000 kor. készp.	20 nyer.	4 200 K	4 200 K készp.
1	20.000	40	150	6.000
1	10.000	100	100	10.000
1	5.000	200	50	10.000
5 nyer. á 1000 K	5.000	2500	20	50.000
50	500	12000	10	120.000
10	250			

14885 nyer. összesen 475.000 K készp.

Huzás visszavonhatatlanul 1913 évi május hó 15-én
 Egy sorology ára 4 korona.
 Sors egyek az Szesz előlétes beküldése mellett a m. kir. lottóigazgatóság által Budapest (Vámpáota) partmentesen üdületnek, ezenkívül kaphatók valamennyi posta-, adó-, vám- és sóhivatlnál, az összes vasúti állomásokon s a legtöbb dohánytözsében és váltó-üleleiben. Játéktervet ingyen és bérmentve küld a Magyar kir. Lottóigazgatóság.

Jó állapotban levő
 háló
 szoba butor
 olcsón eladó.
 Cim
 a kiadóhivatalban.

**FELSÉGES izü fehér vagy aranyšarga
 CSEMEGE MÉZET**
 5 kg—os csinos postadobozokban 10 Koronáért szállít bérmentve
 A „MÉH“ A MAGYAR MÉHESZEK ÉRTÉKESÍTŐ
 SZÖVETKEZETE, BUDAPEST, VÁCI-UT. 108 bd
 Szakkérdésekben díjtalan felvilágosítás!!

**HIRDESSEN A
 „ZALAI KÖZLÖNY“-BEN**
 KOTILLONOK
 dus választékban
 jutányos árban kapható
 Ifj. Wajdits Józsefnél.